Donderdag 15 januari 1987 - 33ste jaar - Nr. 3 - 33 Fr.

Vlaams Nationaal **Wij** Weekblad

„Zo te zien hebben de Vlamingen zich nog maar eens laten rollen bij het jongste politieke akkoord, het zogenaamde Sylvesterakkoord of Oudejaarsavondakkoord."

(Hoofdredakteur Marc Platel in „Het Belang van Limburg", 12 januari 1987)

Het oordeel van Leemans

Verleden dinsdag, dag van de eerste openbare zitting van Kamer en Senaat in 1987, werd gekenmerkt door een reeks incidenten met het parlement en zijn werking als inzet.

In de ochtend, op het ogenblik dat Swaelen tijdens de unitaire CVP-PSC-receptie 1987 uitriep tot „jaar van het parlement", ondernam senaatsvoorzitter Leemans een voor zijn doen zeer ongebruikelijke stap. Hij riep de pers bijeen om, omringd door de fraktievoorzitters van meerderheid en oppositie, de regering de vest te vegen.

Voorzitter Leemans is een uiterst beminnelijk man, CVP-er en beslist geen dwarsligger wat het regeringsbeleid betreft. Om hem uit zijn réserve te halen is er heel veel nodig. Maar dat is er dan ook. Leemans: „Het is niet meer ernstig. Nooit in de parlementaire geschiedenis van dit land heeft men beleefd dat het parlement op dergelijke wijze bejegend en in de hoek gedrumd wordt".

De aanklacht kan tellen, vooral uit de mond van zo'n gematigd man. Ze betekent noch min noch meer dan dat Martens in de geschiedenis van het koninkrijk de eerste-minister is die aan het parlement het sterkst zijn voeten vaagt, die het grootste loopje neemt met de parlementaire demokratie.

De aanklacht is gegrond. De uitschakeling van het parlement, het regeren bij volmacht behoort sinds 1981 tot de praktisch permanente geplogenheden. Eén der argumenten die daarvoor worden ingeroepen is de zogenaamd te trage werking van het parlement.

Toppunt van cinisme is wel, dat dit argument gebruikt wordt door een regering die alle rekords van traagheid en laattijdigheid verpulvert.

Men verlieze niet uit het oog dat de huidige bewindsploeg onafgebroken aan het beleid is sinds meer dan vijf jaar. Voor haar huidige vertragingen en tekortkomingen kan zij niet verwijzen naar fouten van een voorganger, want dan verwijst zij naar zichzelf. Zij en zij alleen draagt de schuld voor de kortsluiting.

De begrotingen voor 1986 hadden normaal moeten voorgelegd worden aan en behandeld door het parlement in de herfst 1985. Dat is niet gebeurd. De regering verschool zich destijds achter het ekskuus van verkiezingen, alhoewel zij na de verkiezingen praktisch ongewijzigd aanbleef. Vandaag, anderhalf jaar na de normale datum, is nog geen enkele begroting 1986 goedgekeurd. Verleden dinsdag zou de Kamer eindelijk beginnen met de eerste begrotingen — Financies en Middenstand — voor het inmiddels al verstreken jaar 1986. Zelfs deze méér dan laattijdige behandeling (vijgen na Pasen, want het geld is al lang uitgegeven) is niet kunnen doorgaan omdat het Rekenhof heeft laten weten dat voor zeven van de acht „reeds" ingediende begrotingen-1986 er onvoldoende kredieten zijn uitgetrokken.

Inmiddels is er heel het jaar 1986 geregeerd met voorlopige twaalfden: voorschoten geld waarop het parlement geen kontrole kan uitoefenen. Deze praktijk wordt onbewogen doorgetrokken tot diep in 1987.

Herwaardering van het parlement, zoals Swaelen vroom wil doen geloven? De gebrekkige werking van het parlement berust weliswaar niet alleen bij de regering. De taakverdeling tussen Kamer en Senaat, de hervorming van de Senaat, de komedie van het dubbel petje, de kwaliteit van het politiek personeel, de slaafsheid van een door permanente vertrouwensvota dociel gehouden meerderheid: er kleven heel wat tekortkomingen aan het Paleis der Natie.

Geen enkele ervan wettigt echter de hooghartige, laatdunkende, tergende wijze waarop de regering een loopje neemt met het parlement.

Het publiek laat zich door interne konflikten in de politieke wereld weinig beroeren. Het heeft ongelijk. Want tussen zichzelf en godweet welk politiek avontuur heeft het enkel en alleen het parlement.

Dat de weg naar herstel van het land moet geplavuisd worden met de scherven van de parlementaire demokratie, is niet de minst gevaarlijke ketterij van Martens. **tvo**

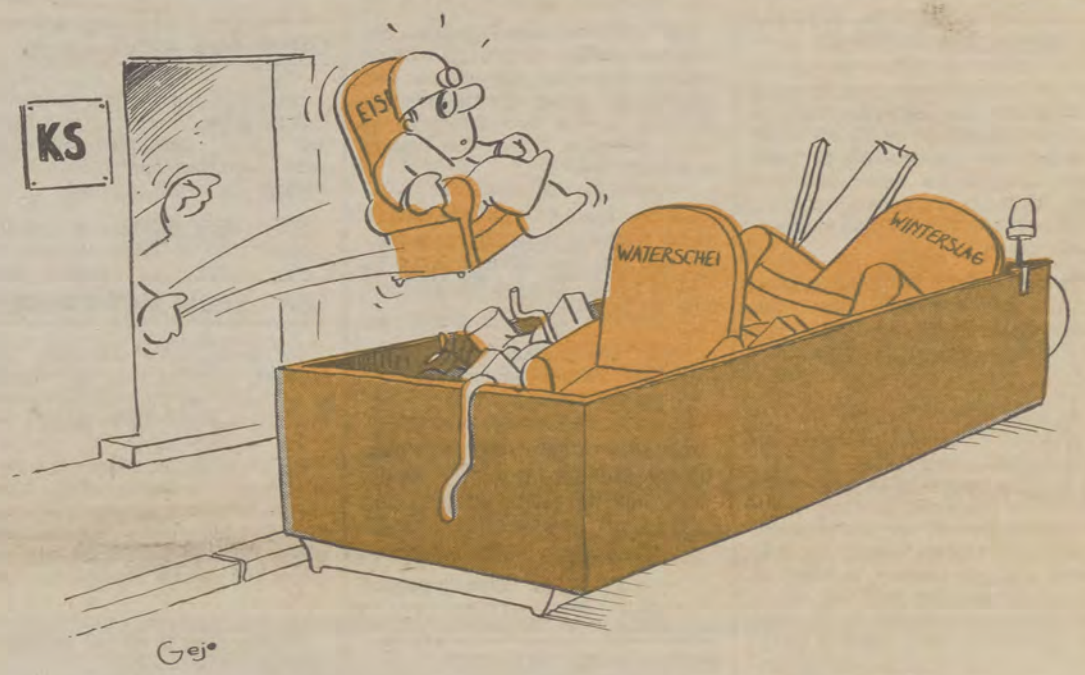

Gabriëls kiest voor duidelijkheid

Stop met kernenergie

Wie Jaak Gabriëls kent, weet dat hij er niet de man naar is om rond de gekende pot te draaien. Hij houdt van duidelijkheid.

Dit bleek andermaal tijdens de recente VU-EVA-studiedag over het vraagstuk van de kernenergie.

OP een andere plaats in dit blad leest U een uitvoerig verslag over deze studiedag, die maandag werd georganiseerd door de Volksunie en de Europese Vrije Alliantie: *„Wat na Tsjernobyl? Naar de* kern *van het* energie*vraagstuk"*. Het siert de Volksunie dat zij het aandurft om dergelijk „gevoelig" tema op een open gespreksdag aan te snijden.

Gevoelig, omdat kernenergie meer is dan het winnen van energie uit een grondstof. Wie daarover spreekt kan niet rond aspekten zoals veiligheid en beveiliging, afval en afvalverwerking, monopolie-vorming, kosten en baten, strategie en afhankelijkheid, geloof in het menselijk kunnen en — *last but not least* — milieuzorg. Het is onrealistisch te denken dat men op één dag al deze wezenlijke zaken kan uitbenen en tot een definitief besluit komt. Wel mogelijk is het trekken van een lijn, die moet leiden tot een keuze.

VU-voorzitter **Gabriëls** schuwt deze keuze niet. In zijn slottoespraak liet hij althans weinig twijfel bestaan: *„Stop met kernenergie. Er mag niets meer bij. En wat bestaat moet gaandeweg, rekening houdend met de behoeften van het land, afgebroken worden en vervangen door andersoortige energiebronnen."* Hij pleitte voor het opmaken van een *energiescenario voor Vlaanderen tot het jaar 2000*, waarin tegen dat jaar de toepassing van kernenergie moet stopgezet zijn. Gabriëls ontveinsde niet dat dit een *politieke keuze* impliceert.

Ook binnen de eigen partij zal Jaak Gabriëls deze visie verdedigen. Met als eerste konkrete topic het uitspreken van een veto tegen de bouw van Doel V of de bouw van welke nieuwe nukleaire centrale dan ook. Hij maakt zich sterk dat de Volksunie tot het besluit zal komen dat de afbouw van de kommercialisering van de kernenergie onafwendbaar is, dat er geen monopolievorming kan geduld worden en dat — zolang er geen sluitende oplossingen voorhanden zijn die de veiligheid waarborgen en de afvalverwerking mogelijk maken — de rol van de nukleaire energiewinning ongedaan dient gemaakt.

Het is aan de VU om te bewijzen dat het ànders kan, en dan zullen de anderen inderdaad volgen. Een boeiende uitdaging, ongetwijfeld. *„In het belang van onszelf en van onze kinderen"*, besloot Jaak Gabriëls.

(pvdd)

De Praagse „ondergrond"

VU-Europarlementslid Willy Kuijpers vierde Kerstmis in de Praagse „ondergrond". Tien jaar na „Charta '77" wil hij het mensenrechten-debat weer openen.

Lees zijn ontroerend getuigenis op blz. 10 en 11.

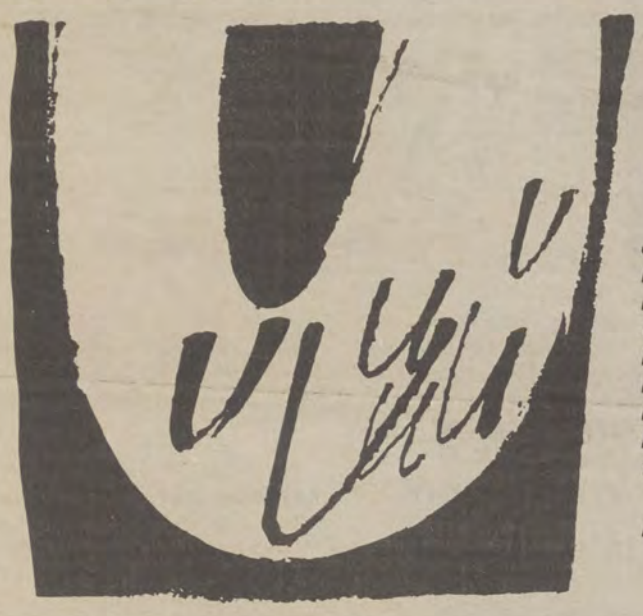

... en WIJ

Wij ontvangen graag brieven van onze lezers, als ze ondertekend zijn. Naamloze brieven gaan de scheurmand in, evenals scheld- en smaadbrieven. De andere publiceren wij, naargelang er plaats beschikbaar is. Wij behouden ons dan ook het recht voor brieven in te korten en persklaar te maken zonder de essentie van de inhoud te veranderen.

De opinie, vertolkt in een lezersbrief, is niet noodzakelijk deze van

Het redaktiekomitee

GIJZELPLAN

In de laatste dagen van '86 komt Gheyselinck met zijn plan voor de herstrukturering van de KS. Hij wordt door iedereen geprezen om dat plan. Maar Gheyselinck verkoopt ouwe koek, hij komt, met andere woorden, op de proppen met het plan Martens-Vandergoten.

De mijnwerkers reageren gelaten en aan de mijnen blijft alles rustig. Onderwerp van de gesprekken zijn de sociale premies en sommige mijnwerkers dromen al van fantastische bedragen (tot 3,5 miljoen per werknemer). Maar nu, 1987 is enkele dagen oud, groeit stilaan het besef dat de werkelijkheid allesbehalve rooskleurig is. Men begint nu in te zien dat men moet reageren. Limburg wordt langzaam wakker. Het aktiekomitee ,,Red onze Mijnen'' werkt op volle toeren om gans Limburg te mobiliseren en akties zullen niet lang uitblijven. Limburgers rekenen op de steun van gans Vlaanderen. Het plan Gheyselinck is in zijn huidige vorm onaanvaardbaar. Als mijnwerker ben ik me ook bewust dat het niet kan om de KS verder te laten werken met de huidige exploitatieverliezen, maar die verliezen beperken moet ook anders kunnen dan met het plan-Gheyselinck. Ook waar Gheyselinck het heeft over rekonversie, hij stelt dat de regering zorgt voor het geld en rekonversie de zaak is van elke Limburger. Eerst andere werkplaatsen en dan mijnen sluiten, anders is rekonversie één groot sprookje.

Neen aan 't Gijzel-plan. Limburgers, mijnwerkers, op de barrikaden.

J.B., mijnwerker, Genk

BOODSCHAP

Het gesprek met zuster Sabien, abdis van de Sint-Godelieve-abdij te Brugge was echt deugddoend. Ook in deze tijd is het kontemplatieve leven meer dan zinvol. De betekenis die deze zuster gaf aan het Kerstgebeuren is eigentijds en levensecht... een ware Boodschap voor mensen-van-nu.

Deze zuster vindt het wel de moeite waard om geïnterviewd te worden in ,,WIJ'', iets wat men niet kan zeggen van alle kerkleiders in Vlaanderen.

De Vlaamse Beweging is altijd geschraagd en gestuwd door mensen van de basis, door ,,petits vicaires'' en anderen.

W. Rosiers, Neeroeteren

WIE HET LINTJE PAST DE GOEDE WEG

Het schrijven van D.O.Mecheen en F.v.d.Wijngaerde Dilbeek, evenals dat van H.V.D.A. Schoonaarde in ,,WIJ'' d.d. 8 dezer hebben me nog gesterkt in m'n Vlaams-nationale overtuiging.

Het verheugt me ook dat de redaktie van ons blad een meere radikale taal spreekt.

Het moet inderdaad gedaan zijn met het verraad allerhande van de onbetrouwbare en zichzelf als een opgeblazen kikker voordoende W. Martens, en met de huichelarij van een F. Swaelen, L. Van den Brande en konsoorten.

De drie Belgische partijen (inkluis de z.g. Vlaamse regering) zijn gebonden aan hun frankofone zusterpartij; slaafse volgelingen, die hun Vlaamse aard verloochenen!

Alléén een sterke, eendrachtige partij van Vlaams-nationalisten kan voor ons volk de redding bewerken.

Zoals de dichter er ons terecht attent op maakte: ,,Gij, leidzaam volk, weet dat uw stem niet wordt gehoord, zolang gij klaagt en bedelt vóór de poort''.

J.D.D., sr., Erembodegem

NIET OP DE PIANIST...

De zgn. wilde havenstaking te Antwerpen van einde december kwam in ,,WIJ'' van 8 jan. l.l. ter sprake.

Dat eens en voorgoed gedaan moet gemaakt worden met het door wilde stakingen blokkeren van een wereldhaven, kan ik beamen. Dat daarvoor parlementaire initiatieven moeten genomen worden lijkt mij op zijn minst overdreven. Trouwens er is nog altijd het recht op staking. En tevens is er in het geval van onze haven de opeising, wat gebeurd is.

In alle geval blijft, hoe men ook draait of keert, het probleem dat dikwijls moeilijk en gevaarlijk werk in de haven ten voordele van onze gemeenschap, zeker niet gewaardeerd wordt. Nochtans is de stedelijke exploitatie van de sleepdiensten goed voor een bonus van bijna negentig miljoen per jaar voor de stad. Zonder te spreken over de andere effekten voor de Vlaamse... en Belgische ekonomie.

De hoofdschuldigen dat er moet gestaakt worden voor rechtmatige personeelseisen is de CVP-SP-belangenkoalitie die dit alles al twintig jaar laat rotten. Hetzelfde stadsbestuur dat wel met vakbonden protokollen bij staking kan ondertekenen om verbod op mobiliteit toe te laten zodat havenblokkeringen partijpolitiek kunnen geëksploiteerd worden! Maar ondertussen zijn eigen personeel negeert en tot het gebruiken van hetzelfde wapen voor eigen eisen drijft. Eén voorbeeld: de havendiensten hebben een bonus van 140 F voor nieuwjaarsnacht gekregen...

Als we echt ,,sociaal'' en ,,federaal'' willen zijn, mogen we ons niet vergissen door te schieten op de pianist. Maar zouden we de werkgever van de pianist moeten aanpakken!

H.H., Antwerpen

GRUS AUS AMEL

Hier onze vriendelijke groeten uit Duitstalig België waar wij te Amel on met ,,WIJ'' gewonnen weekeinde doormaken. Het valt fantastisch mee want er ligt... veel sneeuw!

Fam. De Groeve, Ertvelde

EEN LEEUW MET TANDEN

Volksunie-Londerzeel wenst Jaak Gabriëls proficiat voor zijn tussenkomsten in het TV-programma Konfrontatie van zondag 11 januari.

Wij waren verbaasd over zijn vlotte en gepaste tussenkomsten. Indien alle parlementsleden, kaderleden en VU-leden zich inzetten voor de partij, zal de Volksunie terug de drijvende kracht zijn van het streven naar zelfbestuur.

De voorzitter geeft het voorbeeld, iedereen moet volgen.

VU-Londerzeel

ZOEKERTJE

Gevraagd

Voor aan te leggen werfreserve poetsdienst ziekenfonds Flandria
Poetsvrouwen

Voorwaarden: woonachtig Groot Gent, 2 jaar uitkeringsgerechtigd zijn (BTK & DAC eventueel inbegrepen).

Aanvraag richten aan Voorzitter Flandria, Holstraat 21, 9000 Gent.

☐ Gepensioneerde rijkswachter, 45 jaar, zoekt betrekking: bewaking geldtransport of chauffeur (rijbewijs D) voorkeur te Brussel of omgeving. Voor nadere inlichtingen zich wenden: O. Van Ooteghem — Senator, Arm. Lonquestraat 31, 9219 Gentbrugge (091/30.72.87)/

☐ 27-jarige licentiaat geschiedenis, ervaring in archiefwerk en interviews, zoekt passende betrekking. Geïnteresseerden nemen kontakt met senator Michel Capoen, Canadalaan 1, 8902 Zillebeke-Ieper.

☐ 18j. A2 opvoedster zoekt een betrekking als opvoedster doch wil ook ander werk doen. Liefst in Brussel of op de as Brussel-Ninove. Voor inl. zich wenden tot senator-burgemeesters dr. J. Valkeniers, tel. 02/569.16.04.

Aanbevolen huis

FERAUTO
Auto-onderdelen
Ferenczi Jozef
Herentalsebaan 550
2220 Wommelgem
Tel. 03/353.26.50
Open van 9 tot 20 u. van maandag tot zaterdag.

Wij

Vlaams-Nationaal Weekblad

Uitgave van het Vlaams Pers-, Radio- en TV-instituut v.z.w.

Hoofdredakteur:

Maurits Van Liedekerke

Redakteuren:

Johan Artois
Pol Van Den Driessche
Toon Van Overstraeten

Sekretariaat:

Hilda De Leeuw

Alle stortingen van abonnementen, publiciteit en redaktie op prk. 000-0171139-31 van ,,WIJ'', Barrikadenplein 12, 1000 Brussel. (Tel. 02-219.49.30)

Jaarabonnement	1.200 fr.
Halfjaarlijks	700 fr.
Driemaandelijks	400 fr.
Losse nummers	33 fr.

Verantw. uitgever:

Jaak Gabriëls,
Barrikadenplein 12,
1000 Brussel.

Publiciteitschef:

de h. Karel Severs, tel. 02-219.49.30, toestel 19 ('s voormiddags) of privé, Alsembergsesteenweg 41b, 1512 Dworp. Tel. 02-380.04.78.

Lees deze week in

DE HORIZON VAN MARTINE TANGHE
Martine Tanghe keek met ons terug op negen jaar werken op de televisienieuwsdienst, een vrouw op een manneneiland. Met een altijd aanwezige heimwee naar verre horizonten.

VERLEIDELIJK LEER
Leer is sensueel in het dragen en oogstrelend om te bekijken. Het voelt zacht aan en toch heeft het iets van een barrière. En kleren van leer zijn tijdloos en leven lang.

DE WIJNPROFEET
Bruno Prats is een grote meneer, hij ligt aan de basis van de relatieve prijsmatiging van de Crus Classées van het millesime 1985.

SLAAPKAMERGEHEIMEN
Het bed is het meest verdoken meubel in onze huizen. Er wordt nauwelijks over gesproken. En er wordt ook niet zoveel frivoliteit rond geweven door ontwerpers. Bedden zijn erg funktionele voorwerpen geworden.

Nu te koop in de dagbladhandel.

Jaak Gabriëls versus CVP-jongeren

Uitdaging

De CVP-jongeren haalden zondag scherp uit naar VU-voorzitter Jaak Gabriëls. Zij bestempelden de VU-eis van *,,Geen mijnsluiting, eerst nieuw werk''* als *,,prietpraat''*. Een krasse uitspraak, vermits de overgrote meerderheid van Limburg — tot zelfs het bisdom Hasselt toe — de noodzaak onderschrijft om eerst te voorzien in nieuwe arbeidsplaatsen, alvorens tot sanering en sluiting kan worden overgegaan. *,,Bovendien lijken de CVP-jongeren aan een beangstigend geheugenverlies''*, zegt de VU-voorzitter.

Terzake herinnert Gabriëls aan het feit dat elke regering sinds 1966 systematisch naliet de akkoorden van Zwartberg uit te voeren. *,,Is men vergeten dat de CVP medeschuldig is aan het nuchtere feit dat er al die tijd geen specifiek inhaalbeleid inzake tewerkstelling voor Limburg werd gevoerd? Wat, gezien de demografische toestand, toch een noodzaak was en is!?''* Gabriëls verwijst ook naar de niet-uitvoering van de resoluties van het parlementaire energiedebat inzake de steenkoolnijverheid. *,,Wie is er eigenlijk de demagoog: hij die vanuit de regering steeds maar beloftes doet en deze niet uitvoert; of hij die vanuit de oppositie slechts eist dat de gedane regeringsbeloftes uitgevoerd worden?''*

De VU, aldus Gabriëls, wil geenszins aan opbod doen, maar vraagt voor Vlaanderen meest getroffen provincie een plan dat minstens evenwaardig is aan dat voor het Waalse Cockerill-Sambre. Dat de CVP instemt met de schamele *Judaspenning voor Limburg*, is haar zaak.

Tot slot daagt Gabriëls de CVP-jongeren uit tot een publiek debat, opdat iedereen zou kunnen oordelen wie wel en wie geen prietpraat verkoopt. *,,Want het wordt de hoogste tijd dat de waarheid over het KS-dossier wordt onthuld.''*

Fout gegokt

Dinsdag keurden de leden van de Nationale Arbeidsraad (NAR) *eenparig* een advies goed waarin zij de regering met de meeste nadruk afraden het Sint-Annaplan-voorstel, om de pensioengerechtigde leeftijd voor vrouwen op te trekken tot 65 jaar, uit te voeren. Omdat dit geenszins in een besparing van vijf miljard fr. zal resulteren, maar integendeel een meeruitgave van pakweg twee miljard fr. betekent!

Verrassend is dat zowel de vakbonden als de werkgeversorganisaties het regeringsvoorstel afwijzen. Dit maakt het voor het kabinet Martens VI meteen ook erg moeilijk dit ,,advies'' zomaar af te wijzen. Pro memorie dient gezegd dat de Volksunie zich onmiddellijk tegen deze regeringsvisie kantte, weliswaar vooral uit sociale overwegingen. Het kan toch niet dat oma's willens nillens aan de slag moeten blijven, terwijl hun kleindochters werkloos moeten afwachten tot deze plaats vrijkomt.

Wie als sul uit deze affaire komt is ongetwijfeld minister van sociale zaken **Jean-Luc Dehaene**. Hij was het die met dit domme idee kwam aandraven en op hoogst arrogante wijze alle kritiek weghoonde. Een beetje bescheidenheid zou deze ACV(?)-eksellentie sieren. En de gedachte om de pensioenleeftijd voor mannen eventueel op te trekken tot 67 jaar, mag hij ook vergeten.

Dehaene, de sul

VIJF VRAGEN AAN...

Senator Oswald Van Ooteghem

■ **De regering wil iets ondernemen om in het tekort aan militairen te voorzien.**

,,Wegens de belabberde financiële toestand van ons land moeten er 4000 beroepsmilitairen afvloeien.

Onze demografische situatie is daarenboven zeer miserabel. Resultaat: de diensttijd werd verlengd en de regering heeft het nodig geoordeeld de vrijstelling van legerdienst voor zeelui en mijnwerkers af te schaffen en de gunstmaatregelen voor jonge en grote gezinnen te beperken.

Samen met andere kollega's heb ik verschillende amendementen bij het nieuw ontwerp van diensplichtwet ingediend''.

■ **Uw amendement ter vrijstelling van jonge zeelieden werd vorige week in de kommissie aanvaard. Waarover gaat het precies?**

,,Eén van die amendementen, de vrijstelling van zeelui, werd inderdaad door de regering aanvaard. Ik ben immers de mening toegedaan dat het lastig en gevaarlijk beroep van zeeman moet worden beschermd.

Overigens is dat handvol vissers, zeeofficieren en matrozen zowel in vredes- als in oorlogstijd voor de ekonomie van ons land veel belangrijker als zeeman dan als soldaat''.

■ **U had nog andere voorstellen ingediend. Welke?**

,,Andere voorstellen waren o.m. het behoud van de vrijstelling voor de rijksmijningenieurs, het ondergronds mijnpersoneel en voor twee jongens uit een gezin van zes kinderen.

Ik heb een voorkeurbehandeling gevraagd voor kinderen uit een gezin met een laag inkomen en drie kinderen in leven. Bovendien heb ik de vrijstelling gevraagd voor alle ingeschrevenen met kinderlast''.

■ **Vrouwen mogen voortaan ook vrijwillig milicien worden. Uw reaktie?**

,,De dames moeten natuurlijk zelf beslissen of militaire dienst een vorm van emancipatie betekent. Het is m.i. evenwel in strijd met ons kultuurpatroon om jonge meisjes, gehuwde vrouwen en moeders in oorlogstijd in gevechtseenheden te laten dienen.

Het Belgisch leger is overigens technisch niet voorbereid op een massale inlijving van vrouwelijke miliciens. Daarvoor ontbreekt de noodzakelijke infrastruktuur''.

■ **U diende samen met Guido Van In een voorstel in om ook de vreemdelingen militaire dienstplicht te doen vervullen. Waarom?**

,,Vermits de regering noch de financiële, noch de demografische problemen kan oplossen voert ze een kortzichtige en - in tegenstelling met de regeringsverklaring - gezinsonvriendelijke politiek. Het kan ook anders.

Guido Van In en ikzelf hebben voorsteld jonge buitenlanders, die in België geboren zijn, op te roepen voor het vervullen van hun militieverplichtingen.

Zij kunnen hun legerdienst vervullen bij het leger of als gewetensbezwaarde in een maatschappelijk nuttige taak. Zij verwerven daardoor de Belgische nationaliteit en via hun kontakt met Vlaamse, franstalige of duitstalige leeftijdsgenoten wordt hun integratie in onze gemeenschappen bevorderd. Voortaan geldt daardoor ook voor he: gelijke rechten en gelijke plichten. Op slag zouden alle problemen voor de samenstelling van het kontingent worden opgelost.

Het loont zeker de moeite daarover na de denken!''

MENSEN IN HET NIEUWS

Er schijnt enige heibel te bestaan in de kristelijke en vooral Belgische CVP-PSC-familie. Vooral de jonge leden zouden ambetant doen.

Eergisteren ging de jaarlijkse nieuwjaarsreceptie door, waarop Swaelen de PSC en Deprez de CVP wederzijds zege en heil toewensten. Voor de ingang deelden de CVP-jongeren echter boze briefjes uit tegen deze ,,huichelachtige unitaire CVP-PSC-nieuwjaarsreceptie'', waarbij op de aanslepende Happart-komedie wordt geduid. De volwassen CVP-ers stoorden zich niet aan deze oprispingen. ,,Ze zijn nog jong, hé!''

Doeane bevestigt

Vorige week donderdag pakte het dagblad *,,Le Soir''* op haar eerste pagina uit met de bewering dat de *Administratie van Doeane en Aksijnzen* het onderzoek heeft beëindigd over de Belgische betrokkenheid bij wapenleveringen aan de oorlogvoerende Golfstaten. Dit onderzoek gebeurde in opdracht van minister **Tindemans** (de man van de *,,twee jachtgeweren''*) en was mede een gevolg van de interpellatie die **Nelly Maes** in de Kamer hield.

Volgens deze Brusselse krant zou daaruit blijken dat België wel degelijk medeplichtig is aan deze immorele wapenleveringen door als transit-haven te fungeren. Zo zou de Doeane erkennen dat er inderdaad gefoefeld werd met dokumenten en dat er tal van achterpoortjes bestaan en toegepast worden om de wetgeving te omzeilen. Ook zouden er wel degelijk een aantal munitieschepen uit Zeebrugge vertrokken zijn met bestemming *,,zee''*, maar die naderhand naar het Golfgebied gevaren zijn. Ook het onthutsende

Krijgen WIJ en Kuijpers gelijk?

Nimrodi-*kontrakt*, ten belope van ruim 5 miljard fr. wapens voor Iran, zou via Belgische havens versast zijn.

Indien deze gegevens — waarvan een aantal op grond van ons speurwerk en vooral geholpen door Europarlementslid **Willy Kuijpers** door dit weekblad werden onthuld — door de Doeane echt toegegeven worden, dan heeft Tindemans tijd om zijn boeltje bijeen te scharrelen en op te stappen. Tenzij alles *,,op zijn Belgisch''* in de doofpot wordt gestopt.

De geeuw

Weldenkende kranten menen te weten dat de Limburgse goeverneur toch iets zou ondernemen tegen de Happart-karroussel. **Vandermeulen** zou overwegen artikel 56 van de Gemeentewet in te roepen. Dit artikel machtigt een provinciegoeverneur om leden van de uitvoerende macht te schorsen of af te zetten wegens *,,kennelijk wangedrag''*.

In een vraaggesprek met *,,Knack''* van deze week ontpopt Vandermeulen zich echter als een mak hondje, dat naar de pijpen van de regering danst. Enerzijds zegt hij wel dat je als voogdij-overheid geen rekening kan houden met opportuniteitsoverwegingen, maar anderzijds erkent hij op het einde van dit interview dat de goeverneur wel degelijk ook rekening moet houden met alles wat in dit land gebeurt... Wat wil deze man nu eigenlijk?

De opname van Vandermeulen in de *,,Orde van de Vlaamse geeuw''* is volkomen terecht, vermits Happart nog immer de Voerense scepter zwaait en aldus de Raad van State en heel Vlaanderen ongestraft belachelijk maakt.

Vander meulen slaapt

,,De onenigheid tussen Vlaamse partijvoorzitters vertoont thans zo'n scherpe kanten, dat het niet vandaag op morgen zal zijn dat het overleg in kalmte en sereniteit kan worden voortgezet. (...)

Met het oog op het grote communautaire debat dat in een niet eens zo ver afgelegen toekomst onvermijdelijk zal plaatsvinden blijft een Vlaams overleg van wezenlijk belang. (...)

Slagen de partijvoorzitters er voorlopig niet in hun onenigheid te overwinnen, dan moet in ieder geval het Overlegcentrum van de Vlaamse Verenigingen de vlam onder dat Vlaams overleg blijven aanwakkeren en zelf een consensus over de Vlaamse strategie uitwerken. Dat eisenpakket kan dan later aan de Vlaamse politieke partijen worden opgedrongen.''

(Hoofdredakteur Lou De Clerck in ,,Gazet van Antwerpen'', 14 januari 1987)

Vrieskou...

De ijzige kou houdt ook Vlaanderen in haar machtige greep. Hier en daar werden zelfs de laagste temperaturen in twintig jaar genoteerd. Behalve sneeuwpret voor jongelui, schaatsers en ski-liefhebbers heeft dit weinig prettige gevolgen. Al is het natuurlijk wel mooi om zien.

Stakende auto's, gladde wegen, vastgelopen binnenvaartuigen, hoog oplopende energierekeningen, toenemend gevaar voor kachelbranden en veel griepgevallen zijn slechts enkele van de nare gevolgen.

Want ook deze keer zullen er weer mensen doodgaan van de kou, alle inspanningen van vrijwilligers en officiële instellingen ten spijt. Hoeveel mensen zitten er nu gekluisterd dichtbij een gammele kachel van hun slecht geïsoleerde woning, in de verwachting dat het vlug beter weer wordt? Hopelijk laten de elektriciteitsmaatschappijen dit jaar eventjes hun hart spreken, en sluiten zij in deze periode geen energie-leidingen af bij zogeheten ,,wanbetalers''. Waarop wacht energie-staatssekretaris **Aerts** (CVP) trouwens om een verbod uit te vaardigen?

En dan is er nog het treinverkeer...

...ontregelt

Amper enkele uren na de eerste winterse aanval kampte de NMBS weer met moeilijkheden, waarvan andermaal de pendelaars het slachtoffer waren.

Vertragingen van een uur bleken geen uitzondering, slechtverwarmde wagons met verkleumde reizigers schoven ergerlijk traag over de rails en informatie mocht je ruiken. De *,,vlotte aanpak van de NMBS''*, weet je wel. *,,Gebarsten spoorstaven''*, heette deze keer de oorzaak te zijn.

Hoe het mogelijk is dat in een zichzelf modern noemend land — dat op één na de langste traditie heeft in treinverkeer — alles in het honderd loopt van zodra het kwik eventjes onder nul gaat, blijft een raadsel.

En straks verwacht men nog een pak sneeuw. De chaos lijkt verzekerd.

Groene Gordel

De drukinkt van onze vorige uitgave was nog niet droog, of de kabinetsmedewerker van gemeenschapsminister Pede werd tot ontslag gedwongen. Mr. Martin Denys moest opkrassen omdat hij het aangedurfd had scherpe kritiek te uiten aan het adres van Mark Eyskens die, toen hij minister van streekekonomie was, zou geknoeid hebben met het gewestplan van de Groene Gordel rond Brussel. Er zouden zelfs scheermesjes aan te pas zijn gekomen waarmee stukjes uit de geplastificeerde plannen zouden weggesneden geworden zijn. Ook de CVP-er Akkermans zou niet vrijuit gaan.

Over deze zware beschuldigingen ontstond woensdag grote heibel in de Vlaamse regering. Met als onmiddellijk gevolg dat Denys bedankt werd voor bewezen diensten. Ook deze keer werd gekozen voor de typisch Belgische oplossing: in plaats van de aanklacht grondig te onderzoeken en daarna te oordelen of er iemand moet afgedankt worden, wordt de aanklager voorafgaandelijk gestraft. In de hoop daarmee ook te verhinderen dat er nog verder ruchtbaarheid wordt gegeven aan de hele affaire.

De VU blijft echter aandringen op een parlementaire onderzoekskommissie, die moet uitmaken of er al dan niet onwettige zaken zijn gebeurd. Maar misschien rolt dan wel de kop van Mark Eyskens...

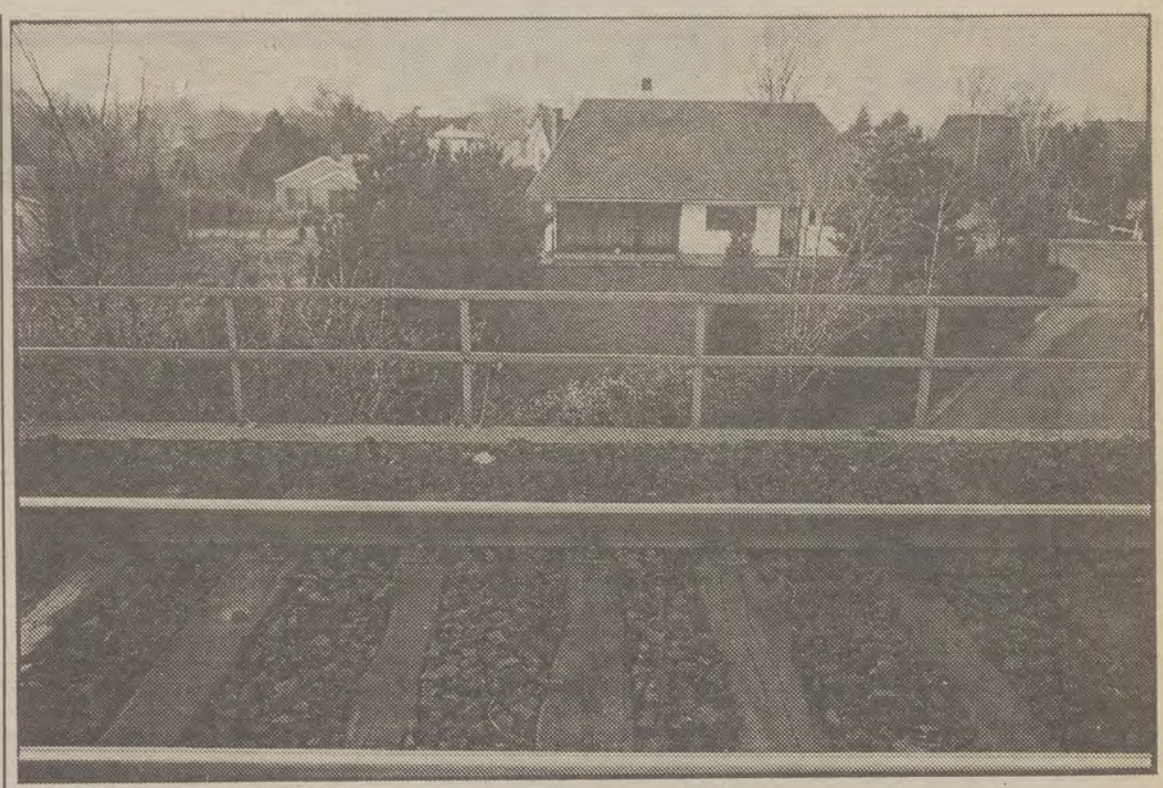

,,Ik kon mijn ogen niet geloven'', schreef VU-senator Oswald Van Ooteghem op Sylvesterdag aan de voorzitter van de Vlaamse regering Gaston Geens na een bezoek ter plekke. Onderwerp van zijn ergernis is de geplande trein-stopplaats (foto) voor de bezoekers van Flanders Technology: onooglijk, onherberzaam, tussen achtertuinen en weiden. Met daarop aansluitend een smal straatje tussen ambachtelijke bedrijven, betonnen loodsen, meersen en grachten. Trends-hoofdredakteur Crols dreigt gelijk te krijgen wanneer hij de Vlaamse gemeenschapsministers vorige week met het label van ,,provincialistische boeren'' en ,,opgepepte onderwijzers'' bedacht.

Mistige denkpiste

Sinds Annemie-je-weet-wel ze geopend heeft, blijken denkpistes in de mode te zijn. Ene professor Gysels, op god-weet-welke manier opgeklommen tot het voorzitterschap van het Algemeen Nederlands Verbond, heeft dezer dagen op zijn beurt een merkwaardige denkpiste gereden. De Voer moet een Benelux-statuut krijgen (zie je de Hagenaars de egel al onder hun hoede nemen?), Wallonië een corridor naar Brussel en Brussel-zelf alles wat binnen de Grote Ring ligt.

Gelukkig blijkt Gysels, hij weze voorlopig dan nog voorzitter, binnen het ANV een eenzame pistier te zijn. Hij heeft behoorlijk vanuit de eigen achterban de wind vanvoren gekregen.

Ik weet niet wat Gysels in Gent doceert, maar Geschiedenis zal het wel niet zijn. In dat geval immers zou Gysels geacht zijn te weten, wiens opvolger hij is en wiens erfenis hij te dragen heeft.

Mijn stadsgenoot Hippoliet Meert, stichter van het ANV anno 1895, zou zich in zijn Gents graf omkeren moest hij wind krijgen van de denkpistes van zijn opvolger.

Gysels heeft zijn hersenkronkels verantwoord door te zeggen dat hij met een ,,planchoc'' de aandacht op zijn vereniging wou vestigen. Stuntwerk dus, om niet weer eens te zeggen stuntelig werk.

Hippoliet Meert was allesbehalve een stuntman. Deze leraar heeft zich een leven lang uitgesloofd voor de Vlaamse zaak en de Nederlandse gedachte. Hij was de echte bezieler en propagandist van de aktie voor de vervlaamsing van de Gentse Hogeschool. Toen die vervlaamsing er in 1917 kwam, onder de Duitse bezettende goeverneur-generaal Moritz Freiherr von Bissing, werd hij eventjes prof tot wanneer de wapenstilstand en de herverfransing van de universiteit kwam. Zijn benoeming tijdens de bezetting betekende allerminst dat hij een duitskiljon zou geweest zijn. Toen de Duitse kanselier von Hertling tijdens een redevoering over België in de Rijksdag anno 1918 hooghartig aan Vlaanderen voorbijging, nam Meert ontslag uit de Raad van Vlaanderen.

De laatste jaren van zijn leven sleet Meert, in België veroordeelt en uit België verbannen, achter de toog van een klein postzegelhandeltje te Hannover. Hij kwam in 1924 terug naar zijn vaderland te Den Haag (want Noord en Zuid waren voor hem één vaderland), om enkele maanden later te sterven in de Middelburgse kliniek van die andere aktivistbanneling dr. Adriaan Martens.

Zelfs de dode Meert werd door België nog gehaat en gevreesd. Zijn begrafenis te Gent mondde uit in een ware kloppartij van de politie.

Gysels, Gysels, ween van spijt en werp uw kroon naar Meert.

96 raketten zoek

In Italië, in West-Duitsland en in België telkens 16 stuks, maakt 48. Tel daarbij de 64 eksemplaren die in Groot-Brittannië staan, en je komt aan 112. Zoveel Amerikaanse *,,cruise-raketten''* zijn onmiddellijk lokaliseerbaar in West-Europa. Maar volgens de NAVO zijn er reeds 208 geïnstalleerd. Vraag is waar die ontbrekende 96 tuigen zich dan wel mogen bevinden.

Wie toevallig één van deze spullen langs de weg of in zijn tuin zou ontdekken (niet te verwarren met een burger van Russische nationaliteit), wordt verzocht zich tot de dichtsbijgelegen politie- of rijkswachtpost te wenden. Spullenhulp is ook goed.

En straks herbegint het debat over de 32 nog te plaatsen ,,kruisvluchtwapens'' in dit land.

Verkiezingen

De duur betaalde KS-baas **Thyle Gheyselinck** blijft verbazen. Nadat hij de regeringsvoorstellen omtrent de afbouw en sluiting van de Kempense Steenkoolmijnen in zijn plan heeft overgenomen, gaat hij zich nu nog moeien met de interne bedrijfsdemokratische reglementeringen.

Normaal gezien moeten er in april sociale verkiezingen worden gehouden, ter aanduiding van de vakbondsafgevaardigden in de KS-ondernemingsraad. Uit vrees voor ,,elektoraal opbod'' en omdat daardoor wel eens ,,radikale'' personeelsleden in dit overlegorgaan zouden terecht komen, dringt Gheyselinck erop aan dat deze verkiezingen zouden worden uitgesteld.

VU-voorzitter **Gabriëls** reageerde prompt dat dit onaanvaardbaar is. *,,Nadat het parlement door dit duivelse regeringsplan buiten spel werd gezet, wil men nu ook het interne bedrijfsoverleg manipuleren. In welke demokratie leven wij hier eigenlijk?''.*

En hetgeen wij gevreesd hadden, dreigt werkelijkheid te worden. Het hoofdbestuur van de beide vakbonden (de socialistische inkluis!) zei in een eerste reaktie akkoord te gaan met dit gevaarlijke voorstel van Gheyselinck. De bewering dat deze hoofdverantwoordelijken onder één hoedje spelen met de KS-direktie en de regering is niet langer een goedkope bewering.

1986: belabberd jaar

Het Verbond der Vlaamse Academici (VVA) besluit, op grond van nuchtere feiten, dat het voorbije jaar 1986 een belabberd jaar was voor de Vlaamse Beweging. *,,Ondanks de kranige woorden van een aantal vooraanstaande politici, ook uit de regeringspartijen, ondanks de dreigende taal van een aantal hoofdredakteurs van bekende, ook regeringsgezinde kranten, hebben de Vlamingen op vrijwel alle fronten het onderspit moeten delven.''*

Het VVA verwijst o.m. naar de kwestie Happart, de financiering van gewesten en gemeenschappen en het vergiftigd geschenk door de koppeling aan overname van nationale schulden, de achteruitsteling van de Vlaamse universiteiten en het wetenschappelijk onderzoek, de afspraken omtrent Brussel, het Sylvester-vergelijk, enz...

Het VVA hoopt dat de bewuste Vlamingen spoedig gaan inzien dat de ,,ekonomische krisis'' niet eeuwig kan en mag ingeroepen om hen geduldig en braaf te houden. Het VVA herinnert aan het oude spreekwoord: *,,Al te goed is buurmans gek''.*

De muntherschikking

Eyskens speelt blufpoker

De revaluatie van de Belgische frank met 2 procent naast een revaluatie van de Duitse Mark en Nederlandse gulden met 3 procent is het resultaat van de elfde muntherschikking binnen het Europees Monetair Fonds (EMS). De gewone burger zal van deze herschikking weinig merken en de Bfr. als sterk munt beschouwen is een gok met risiko's.

HET spreekt vanzelf dat de revaluatie van de Bfr ons verheugt. De gok van de minister van Financiën zal nu echter ook moeten bevestigd worden in de komende maanden.

Het tijdstip van de muntherschikking kwam hoogst ongelegen, maar was onvermijdelijk geworden.

Voor hoelang?

Ongelegen omwille van de moeilijkheden in Frankrijk eerst met de studenten en daarna met de stakingen, ongelegen ook voor Duitsland waar op 25 januari a.s. verkiezingen worden gehouden. De Duitsers weten ondertussen zeer goed dat een revaluatie betekent dat de uitvoer moeilijker wordt en dat de boeren het nog lastiger krijgen. De Duitse minister van Financiën heeft trouwens uitdrukkelijk laten weten dat de muntherschikking geen invloed mag hebben op de onderhandelingen over de landbouwprijzen.

De meeste internationale specialisten zijn trouwens van oordeel dat de muntherschikking niet ver genoeg gaat, men achtte een minimale revaluatie van 5 % van de DM nodig t.o.v. de Franse frank.

Velen zijn dan ook de mening toegedaan dat de huidige muntpariteiten niet lang stand zullen houden tenzij de Duitsers na de verkiezingen zouden overgaan tot een gevoelige renteverlaging, wat nog onzeker is.

De wisselmarkten hebben trouwens met grote omzichtigheid gereageerd op de muntherschikking. Waar de dollar normaal gaat stijgen na een herschikking binnen het EMS zakte hij op de Westduitse wisselmarkten naar het laagste peil sinds zes jaar.

Is de Bfr een sterke munt?

De gok van de Belgische minister van Financiën is gedurfd en we hopen dat hij gelijk krijgt. Er zijn echter spijtig genoeg een aantal aanwijzingen die twijfels oproepen. De rentevoet heeft immers neiging tot een lichte stijging, de openbare kredietinstellingen beslisten de rente op hypotheekleningen opnieuw op te trekken. De stakingen voor loonsverhoging in de chemische sektor zijn alles behalve geruststellend voor het behoud van ons konkurrentievermogen. Het vertrouwen van de Belgische spaarder is verdwenen wat tot uitdrukking wordt gebracht door de grote kapitaalvlucht naar het buitenland, voor niet minder dan 225 miljard in 1986. Tenslotte boeken wij belangrijke verliezen op bepaalde exportmarkten niettegenstaande de positieve evolutie van de handelsbalans.

Bij de eerstvolgende staatslening zal blijken of de minister van Financiën goed heeft gegokt. Het zou ons niet verwonderen indien hij door deze revaluatie een hogere intrest zal moeten betalen op nieuwe leningen. Het is ongetwijfeld positief dat de kloof tussen de Bfr en de DM en de Gulden minimaal blijft. Hierdoor zal de invoer uit Nederland en Duitsland die 57 procent van onze totale invoer vertegenwoordigt praktisch aan gelijke prijs kunnen gebeuren en onze exportprijzen moeten normaal gunstig evolueren dan zij deze beperkte herschikking.

Het is dus duidelijk dat er tegengestelde tendenzen aanwezig zijn die de toekomst onzeker maken

De verdere ontwikkeling van de dollarkoers en de olieprijzen, evenals de resultaten van de budgetkontrole binnen enkele weken zullen een belangrijke rol spelen in de verdere evolutie van onze munt. Tenslotte zal de wisselmarkt uitmaken of de Bfr inderdaad een sterke munt is, deze markt baseert haar houding meestal op harde feiten!

André Geens

Mark Eyskens voelt zich goed; als voorzitter van de EG-raad van financieministers stond hij tijdens het weekeinde in het middelpunt van de belangstelling.

Of hij ook echt zijn slag thuishaalde, zal later moeten blijken.

Vlaamse Begroting:

Tekort 1,8 miljard

De Vlaamse regering heeft haar begroting aan de pers voorgesteld. (De Vlaamse Raad krijgt de informatie later wel). Ze wordt ingediiend rekening houdend met de regeringsbeslissing van 25 november 1986 inzake de overdracht van instellingen en middelen.

HET tekort van 1,8 miljard is toe te schrijven aan de gemeenschapsmateries (kultuur, onderwijs en vorming welzijngszorg...). In de gewestmateries is er een overschot van 2,2 miljard. De uitgaven wovden op 92.235 miljoen geraamd en de inkomsten op 90.464 miljoen.

Onzekerheden

Op de inkomstenzijde werden de 5,7 miljard bijkomende ristorno's ingeschreven voorzien in het akkoord van 25 november 1986. Het is ondertussen echter bekend dat de overdracht van instellingen door sommige regeringsleden op de lange baan wordt geschoven. Alhoewel het akkoord van 25 november 1986 de overdracht van diverse instellingen voorzag op 1 januari 1987 is er nog steeds niets geregeld en zijn de besprekingen in werkgroepen nog steeds niet afgerond.

Het zogenaamde lage tekort op de begroting 1987 werd echter bereikt door dat de Vlaamse regering het slecht voorbeeld van de nationale regering volgt en nu ook overgaat tot debudgettering. Er wordt immers beroep gedaan op prefinanciering om de investeringsschulden te betalen. Hierdoor worden deze lasten naar de toekomst verschoven. In 1986 was er meer dan 4 miljard voorzien voor de afbetaling van de huisvestingsschulden, voor 1987 nog slechts 750 miljoen. De prefinanciering gebeurt met leningen waarop vrijstelling van roerende voorheffing wordt verleend en waarvoor de staatswaarborg geldt. Door deze techniek in te voeren wordt echter afbreuk gedaan aan de budgettaire orthodoxie en krijgt de Vlaamse regering nu ook een schuldbegroting. Wij willen graag erkennen dat het moeilijk was zonder deze techniek een aanvaardbaar tekort te handhaven maar het brengt de Vlaamse regering op hetzelfde hellend vlak als de nationale regering. Wat we zelf doen, doen we beter? Ja misschien wel, maar dan toch niet op budgettair vlak. het bewijst nogmaals de onzindelijkheid van de afgesloten akkoorden en de onvolkomenheid van de wetten op de staatshervorming. De meerderheidspartijen dragen hiervan een verpletterende verantwoordelijkheid.

Aksent op Limburg

De ekonomische expansie zal in hooforde georiënteerd worden op de drie ontwikkelingszones: Limburg, de Kempen en de Westhoek. 66 % van de steun in de sektor handel en nijverheid en 22 % in de sektor KMO's zal naar deze gebieden gaan.

Voor deze zone's is in totaal 740 miljoen voorzien waarvan 40 % kan gerekupereerd worden indien men de financiering uit de Europese fondsen kan bekomen.

Wij zullen bij een volgende gelegenheid uitgebreider aandacht schenken aan deze Vlaamse begroting 1987.

A.G.

TELEKS TELEKS TELEKS TELEKS TEL EKS TELEKS TELEKS TELEKS TELEKS TELE

STATISTIEK...

Er bestaan leugens, grote leugens en statistieken. Deze dooddoener heeft een grond van waarheid als men de inhoud van een statistiek niet nader verklaart. De offiële Belgische statistieken, gepubliceerd door het Nationaal Instituut voor de Statistiek (NIS), lijden alvast aan deze tekortkoming.

Na 1960 heeft het NIS nog bijna niets gepubliceerd over de metodologie van hun gepubliceerde statistieken, zodat definiëringen van de grootheden, aggregaties, waardebepalingen enzomeer allesbehalve duidelijk zijn. Het hoeft immers geen betoog dat de metodologie van 1960 niet meer zomaar kan toegepast worden op het huidige beschikbare cijfermateriaal.

De thans gepubliceerde statistieken zijn weinig bruikbaar om de huidige belangrijke ekonomische evoluties, zoals de diversifikatie in de dienstensektor, op te volgen. Cijfergegevens over de dienstensektor bijvoorbeeld worden bijna niet opgedeeld, terwijl men deze van de sektor voeding en tabak in maar liefst 19 subsektoren onderverdeeld.

...EN REGIO

NIS-statistieken zijn niet alleen onaangepast aan de huidige ekonomische evoluties, ze zijn evenmin bruikbaar om de evoluties van de regio's op te volgen. De mate waarin de regionale problematiek het Belgisch sociaal-ekonomisch en politieke leven beheerst staat buiten verhouding met de mogelijkheid om met regionale gegevens te werken.

In het jongste nummer van ,,Wallonie 86'' wijst Louis Real op enkele belangrijke tekortkomingen op dat vlak. Het is alom bekend dat het NIS geen officiële regionale statistieken meer publiceert na 1979. Daarenboven is er sinds 1982 geen enkele informatie meer beschikbaar over de buitenlandse investeringen in de verschillende regio's.

Het evolueren van de regionale politiek wordt daardoor sterk bemoeilijkt als men weet deze er voor een belangrijk deel op gericht is buitenlandse investeringen aan te trekken.

ZWARTWERK

Zwartwerk is ingebed in onze ekonomie. De Waalse ekonomisten Ginzburgh en Pestiau hebben d.m.v. een enquête een licht geworpen op het belang en de kenmerken ervan.

Zwartwerk wordt doorgaans uitgevoerd door jonge gezinnen, die dit als een welkom middel zien om hun inkomen aan te vullen. Zowat een derde van het zwartwerk wordt gepresteerd tijdens de officiële werkuren. Opdrachten voor zwartwerk worden gewoonlijk gegeven door beter geschoolden met een stevig inkomen, die zodoende hun uitgaven een stuk kunnen beperken.

Volgens de enquête van de Waalse ekonomen is het zwartwerk verspreid over zowat 4 miljoen Belgen, die in het totaal circa 6 % van alle werkuren in het zwart presteren.

Wij

WET STRAAT

Een incidentrijke start:

Kamer en Senaat zetten zich schrap!

De eindejaarsfeesten schijnen onze volksvertegenwoordigers goed gedaan te hebben. Kamer en Senaat zetten zich tijdens hun eerste zitting van 1987 fel af tegen de almachtige willekeur van de regering.

Reeds jaar en dag waarschuwen de VU-frakties voor de aftakeling en de verloedering van de parlementaire instellingen, tot slaafse en machteloze stemmachines. Zou hun bede voor herwaardering eindelijk gehoor vinden?

VERRASSEND was zeker de uitval van senaatsvoorzitter *Leemans* en zijn fraktie-voorzitters. Van zijn kollega *Defraigne* van de Kamer was reeds geweten, dat hij het schaamteloos optreden van de regering hekelde. Bij debatten over de volmachten en het toekennen van voorlopige kredieten verstopte hij zijn ergernis niet onder stoelen of banken. Hij schoot er haast zijn voorzitterszetel bij in, tijdens de vorming van de huidige regering.

De uitval van Leemans krijgt er des te meer kracht door.

Kontrole onbestaande

Wat de senatoren in eerste instantie dwarszit, is het begrotingswerk. We zijn nu begin 1987, en voor het lopende jaar is niet een enkele begroting ingediend.

Erger is de situatie voor 1986. Normaal hadden alle begrotingen voor dat jaar in oktober 1985 moeten afgehandeld zijn. Maar, zei *Paul Van Grembergen* ons, tot op vandaag werden slechts deze van de Rijkswacht en de Dotaties goedgekeurd. Het merendeel ligt ter bespreking in de kommissies. Terwijl van de Gemeenschappelijke Kulturele Zaken nog niets te merken is, en deze van Justitie en PTT nog in de drukproeffase vertoeven.

De VU-fraktievoorzitter verheugde zich dan ook in de stoere taal van de senaatsvoorzitter: *,,Het moet gedaan zijn dat de regering een loopje neemt met de wetgevende macht. Welke zin heeft het nog de begrotingen voor 1986 te bespreken? Het geld is reeds uitgegeven. Aldus blijft er van onze kontrolerende opdracht niets over.''*

De Senaat besloot de begrotingen voor '86 en '87 samen te bespreken. En dit moet in de kommissies kunnen vanaf april. Ministers die hun huiswerk dan niet af hebben, kunnen ook hun wetsontwerpen vergeten. Ontbreekt hun begroting eind juni nog, dan ontvangen zij niet langer voorlopige kredieten. Met als gevolg onder meer dat zij hun ambtenaren niet kunnen betalen.

Misverstand?

De Kamer besloot ondertussen tot een zelfde koppeling: de begrotingen van het voorbije en het lopende jaar gezamenlijk behandelen.

Daar kwam bovendien een brief van het Rekenhof ter sprake: zeven van de acht ingediende begrotingsontwerpen zouden onvoldoende zijn om de uitgaven te dekken. Een misverstand, schijnt nu.

Een begrijpelijk misverstand dan wel. Het veelvuldig gebruik van volmachten en voorlopige kredieten heeft iedere kijk op het wetgevende werk en op het financieel beheer van de staat onmogelijk gemaakt. Vice-premier *Verhofstadt* kwam dan ook erg ongelegen op de proppen met zijn ergernis, dat de Kamer niet wenst te besnoeien op haar uitgaven. Terecht kreeg hij in de kommissie Financiën vanwege o.m. *Hugo Schiltz* het deksel op de neus. De parlementaire instellingen moeten dwingend geherwaardeerd worden, om aldus opnieuw een efficiënt tegengewicht voor de regering te vormen.

Fraktieleider Paul Van Grembergen, samen met de senaatsvoorzitter en zijn kollega's op de bres voor de parlementaire demokratie.

Ook in de Vlaamse Raad kwam het ongenoegen tot uiting. Voornamelijk dan vanwege de VU-fraktie. Zo ergerde *Luk Vanhorenbeek* zich aan de uitspraken van de kultuurminister over het leenrecht. Polste *Hugo Schiltz* naar initiatieven inzake de gevolgen van repressie en epuratie. Hekelde *Jan Caudron* het laks optreden tegen doping in de sport. En vroeg *Jaak Gabriëls* zich af wat de Vlaamse regering zinnens is te doen aan de benadeling inzake wetenschappelijk onderzoek en universitair onderwijs.

Er is dus beweging in de parlementen. Eindelijk. Misschien is het ogenblik aangebroken om de VU-voorstellen tot herwaardering uit de lade te halen. Allereerst evenwel zal een herwaardering afhangen van de volksvertegenwoordiging zelf. Enkel door hun krachtdadigheid en ernst zullen zij gezag en eerbied afdwingen. Het overige volgt dan wel.

Nog maar eens...

HET begin van een nieuw jaar. En nog maar eens, ,,met een gevoel van ontmoediging'', bracht Hugo Schiltz — nu in de Vlaamse Raad — die schaduw te berde. Die schaduw van de miserie die de oorlog meebracht en nog steeds over onze gemeenschap hangt. Die schaduw die eens hoop werd. Want met de nieuwe instellingen zouden de Vlamingen onder elkaar hem al snel wegnemen.

Want, is het niet zo dat in de ontvoogding van een gemeenschap steeds dingen gebeuren die achteraf bekritiseerbaar zijn? Kent niet elk volk een periode-met-vragen?

Het loskoppelen van enerzijds de gevolgen van de repressie en de epuratie en anderzijds het waarde-oordeel over een stilaan grijzend verleden kon misschien niet in het Belgisch geheel. Vlaanderen zou zelf de bladzijde omdraaien. Impliciet kreeg het daartoe de kans met de staatshervorming.

Het begin van 1987. En behalve een lijvig inventaris en een jaarlijkse symbolische 100.000 fr. is er niets. Slechts veel lippendienst aan de verzoening. Maar geen echte stap die maakt ,,dat niet langer echtgenoten, kinderen en kleinkinderen mee gebukt blijven gaan onder datgene wat als een misstap kan of zou kunnen worden beschouwd van hun echtgenoot, vader of soms grootvader''.

Hugo Schiltz : ,,Ondanks eigen instellingen hangt de schaduw van de oorlogsmiserie nog steeds over de Vlaamse Gemeenschap''.

Voorstellen van dekreet die het symbolische budget inhoud geven, worden zelfs onontvankelijk verklaard. In zoverre dat al eens de vraag rijst of de Vlaamse Raad wel degelijk de bevoegdheid in pacht heeft.

Binnenkort, zo zei Schiltz, zullen de jongere generaties zich afvragen waarover men nog praat en in feite zal gewoon door het afsterven van alle betrokkenen deze zaak een simbolisch schimmendossier worden.

De Vlaamse Gemeenschap, haar recht om een eigen politiek leven te leiden en haar identiteit te bevestigen worden meer en meer in vraag gesteld. Een klimaatsverandering die de Vlaamse regering kan tegengaan met een aktievere rol in bvb. dit dossier.

Het antwoord van voorzitter Geens klonk niet negatief. Bij het begin van 1988 zal dit moeten blijken.

VU naar de kern van het energievraagstuk

Wat na Tsjernobyl?

BRUSSEL. — Aanvankelijk had men een zaal voor maksimaal honderd personen gevraagd, maar dit bleek ruim onvoldoende. Uiteindelijk bleken net geen tweehonderd geïnteresseerden positief te hebben geantwoord op de VU-EVA-uitnodiging.

Terecht overigens, want het werd een biezonder boeiende en verrijkende studiedag rond één van de kenrvraagstukken van deze tijd.

BEDOELING was een bijdrage te leveren voor het Volksunie-dossier op het vlak van het energiebeleid. Meer in het bijzonder werd naar een antwoord gezocht op de vraag of de keuze voor kernenergie onafwendbaar is en opweegt tegen de onmiskenbare gevaren ervan voor de samenleving.

VU-Europarlementslid **Jaak Vandemeulebroucke** kweet zich keurig van zijn taak als inleider en moderator.

Politieke wil

De hr. **Kohler** van het *Rheinisch-Westfalisches Institut für Wirtschaftsforschung* en het *Institut für Oekologische Wirtschaftsforschung* formuleerde zijn antwoord op de vraag: *,,Energievoorziening zonder kernenergie. Een droom?''*. Hij hield een pleidooi voor de onmiddellijke stopzetting van kernenergie, iets wat volgens hem perfekt mogelijk is en bovendien hoogst noodzakelijk. Hij baseerde zich daarvoor op studies met een toepassingsgebied in de Duitse Bondsrepubliek.

De hr. **Veenstra** van het *Nederlands Centrum voor Energiebesparing* stelde nadrukkelijk dat hij niet persé tegen kernenergie gekant was, maar wees anderzijds op het feit dat de ware kostprijs van kernenergie veel hoger ligt dan vaak wordt voorgesteld. Ook duidde hij op de gekende én verzwegen gevaren van nukleaire energie en het potentieel aan energiebesparende alternatieven. Veenstra had het ook over de noodzaak van maatschappelijke bewogenheid en de voordelen van permanente edukatie.

De hr. **Palz**, lid van de *Direktie Alternatieve Energie van de Europese Kommissie*, sprak uitvoerig over de haalbaarheid van een alternatief scenario. Hij had het daarbij over de mogelijkheden en moeilijkheden van de diverse vormen van alternatieve energie. De informatika kan trouwens een handje helpen. Palz is hoopvol inzake de hernieuwbare energie, maar dan moet de politieke wil om te slagen wel versterkt worden.

Ware kostprijs

Na de middag gunde Vandemeulebroucke het publiek alle ruimte om kritische vragen af te vuren. Waarna de hr. **Michiels** van de *KUL-fakulteit voor Wetenschappen* de maatschappelijke kost van kernenergie schetste. Ook deze spreker twijfelde aan de vrijgegeven én werkelijke rekeningen. Bovendien vertrekt men steeds van grote onzekerheden bij de opmaak van de kostenbaten-balans.

De overheid heeft bv. vele miljarden gestopt in de nukleaire research, waarmee geen rekening wordt gehouden door de elektriciteitsproducenten; indien dit wel zou gebeuren dan lag de ware kostprijs van elktriciteit uit kernenrgie-centrales gewonnen trouwens een stuk hoger.

Jürgen Nielsen van de *Deense anti-kernenergie-beweging* vertelde hoe het parlement van Denemarken ertoe gekomen was officieel af te zien van kerncentrales. Voorafgaandelijk greep een groot publiek debat plaats rond deze problematiek, waarbij de niet-partijpolitieke anti-nukleaire beweging een belangrijke rol speelde. Eenmaal deze beslissing genomen was, werd en wordt ernstig gedokterd aan de mogelijkheden van alternatieve energiebronnen en krijgen tal van eksperimenten ernstige kansen.

Bepaling VU-standpunt

Met veel belangstelling werd uitgekeken naar de slottoespraak van **Volksunie-voorzitter Jaak Gabriëls**. Na de panelleden en aanwezigen te hebben bedankt voor hun konstruktieve inbreng, legde hij de krachtlijnen vast die van belang zullen zijn bij de bepaling van het Volksunie-standpunt. *,,Een standpunt dat niet en nooit zal ingegeven zijn door belangen hier of daar, maar dat zich vormt aan de hand van de onderkenning van de feiten, het welzijn van ons volk en een zo groot mogelijke verfijning van de demokratische samenleving.''*

,,Zolang geen sluitende oplossingen voorhanden zijn die veiligheid waarborgen en afvalverwerking mogelijk maken, moet de rol van kernenergie ongedaan gemaakt worden, en moet de ontwikkeling van kernenergie in het stadium van onderzoek worden gehouden.''

VU-voorzitter Jaak Gabriëls

Gabriëls heeft zo zijn bedenkingen bij de bewering — vooral op basis van simplistische winstberekeningen — als zou kernenergie onafwendbaar zijn. *,,Ekonomische overwegingen mogen dan al een rol spelen, het zijn zeker niet de voornaamste elementen die de bevolking bezighouden. Deze stelt zich eerder vragen over de veiligheid van kernenergie.''* Het schijnbaar grenzeloze geloof in de moderne technologie kreeg immers zware slagen na de ramp met de Challenger-ruimtependel en de Russische centrale van Tsjernobyl.

De VU-voorzitter veegde de vloer met de bewering als zou een ongeluk in een kerncentrale a.h.w. uitgesloten zijn. Hij verwees daarbij naar de vlugge toename van het aantal kerncentrales in de wereld, de vele *,,bijna ongelukken''* en de mogelijks vernietigende konsekwenties bij een oorlog of terroristische aanslag. *,,Wat eksperten ook mogen beweren: een ongeluk met katastrofale gevolgen blijft tot de mogelijkheden behoren, en de logika zegt dat die kansen verhogen naarmate er centrales bijkomen.''*

Nog los van de dramatische gevolgen van een eventuele nukleaire ramp blijven daar ook het vooralsnog onopgeloste en toenemende probleem van de afval. *,,Veiligheid en afvalverwerking zijn twee elementen, die op zichzelf al voldoende zijn om ernstig te twijfel aan kernenergie''*, zei Gabriëls.

Goedkoper?

Niettegenstaande deze vaststellingen neemt het belang van kernenergie in de EG-produktie van elektriciteit toe. In België steeg het aandeel van de kernenergie in de totale elektriciteitsproduktie tot 67%. Tengevolge van Tsjernobyl besloten een reeks landen de bouw van nieuwe nukleaire centrales uit te stellen. België schijnt terzake evenwel niet te aarzelen...

Nochtans zijn er, naast de reeds genoemde bezwaren, ook vraagtekens te plaatsen bij de tesis als zou kernenergie relatief goedkoop is, vermits tal van kosten op de gemeenschap worden afgewenteld en niet in de prijs berekend zijn. *,,Het kostenvoordeel moet dus nog altijd bewezen worden. En het aandeel van kernenergie in de werkverschaffing mag ook miniem worden genoemd, op de bouw van de centrales na.''*

Bovendien resulteert het grootschalige en het ingewikkeld-delikaat karakter van kernenergie in het doorspelen van de beslissingsmacht naar een kleine groep van belanghebbenden, die niet zo direkt geneigd zijn maatschappelijke en milieubezwaren op hun waarde te nemen.

Politieke keuze

De VU-voorzitter besloot daarom erg duidelijk: **,,Stop met kernenergie. Er mag niets meer bij. En wat bestaat moet gaandeweg, rekening houdend met de behoeften van het land, afgebroken worden en vervangen door andersoortige energiebronnen.''** Jaak Gabriëls pleitte voor een meerzijdige keuze, waarbij hij verwees naar een studie over een *energiescenario voor Vlaanderen tot het jaar 2000*. Hierin wordt tegen dit jaar de toepassing van kernenergie stopgezet. Dit impliceert een politieke keuze.

Een scenario zonder kernenergie op termijn moet zijn energiebronnen spreiden. In dit verband brak Gabriëls een lans voor de bouw van kleine kolencentrales, met gekombineerde produktie van warmte en elektriciteit, de stimulering van hernieuwbare energiebronnen, de aanwending van zachte energie en steun aan partikulieren die daarvoor opteren.

Als voorzitter van de Volksunie zal Gabriëls aan de partijraad vragen het standpunt over (kern-)energie te aktualiseren en daarin kan volgens hem geen sprake zijn van Doel V of van welk ander plan ook voor het bijbouwen van nukleaire centrales. *,,Dit zal de VU tot het besluit moeten leiden, dat de afbouw van de kommercialisering van de kernenergie onafwendbaar is. Onder geen enkel beding kan monopolievorming geduld worden.''*

Onze kinderen

De VU zal hiertoe stappen ondernemen, goed bewust van het feit dat zij zal moeten vechten tegen krachtiger energiebronnen dan windmolens.

,,Toch zullen en mogen we het niet laten, in het belang van de overleving. Als de VU bewijst dat het anders kan, dan zullen anderen volgen. En dat loont toch de moeite! In het belang van onszelf, onze kinderen.''

Uitkijken dus of de VU-partijraadsleden volgen in dit ondubbelzinnige en niet mis te verstane standpunt. Het applaus van de aanwezigen stemt hoopvol.

(pvdd)

Vergaderzaal 62 van het luksueuze Europarlement liep vol met geïnteresseerden voor deze Volksunie-studiedag. Onder hen talrijke VU-parlementariërs en -kaderleden, maar ook vertegenwoordigers van aktiegroepen, universiteiten, Ebes en andere politieke families. **(foto: Geert De Soete)**

Het panel van deskundigen werd voorgezeten voor VU-Europarlementslid Jaak Vandemeulebroucke, geflankeerd door zijn Eurokollega Willy Kuijpers en partijvoorzitter Jaak Gabriëls. **(foto: studio Dann)**

Akties tegen mijnsluitingen

Limburgs verzet uit de startblokken

EISDEN — Het verzet tegen het sluitingsplan-Gheyselinck is afgelopen zaterdag goed en wel van start gegaan. Met een karavaan van zo'n 200 - met zwarte vlaggen en VU-affiches getooide - auto's doorkruisten een paar honderd mijnwerkers en hun medestanders de Maasstreek. Hierbij sensibilizeerden ze de bevolking van de aardschok die de mijnsluiting in hun streek zal veroorzaken. Een verslag van een winterse kruistocht.

Nog voor de karavaan kon vertrekken was de BRT-nieuwsdienst ter plekke. Voorzitter Gabriëls vertolkte kort en krachtig het Limburgs ongenoegen.

DE mijnwerkers, hun sympathisanten, VU-mandatarissen en -kaders stroomden tegen enen samen aan de mijn te Eisden. Na een kort maar krachtig BRT-interview met algemeen VU-voorzitter Jaak Gabriëls vertrok de autostoet voor een toerende tocht door de centra van de Maasstreek. Hier en daar werden kruispunten en doorgangswegen korte tijd geblokkeerd. De bevolking sensibiliserend en oproepend tot solidariteit. En blijkbaar met sukses, getuigde de bemoedigende duim-omhoog en handen-in-elkaar reakties van de omstaanders.

Duidelijke taal

Tegen vijven organiseerden de initiatiefnemers van deze aktie, het komitee ,,Red Onze Mijnen'', een meeting-hoorzitting te Eisden. Voor een overvolle zaal getuigde Gilbert Vanoverschelde over de stand van zaken in het Europese sociale dossier van KS. Blijkt dat er, tegen alle verklaringen van Martens, Gheyselinck en de vakbonden in, nog geen enkele Europese belofte op papier werd gezet.

De spreker gaf een duidelijke aanwijzing naar het tenvolle benutten van het Belgisch voorzitterschap van de Europese Kommissie. Maar zelfs dan nog moeten de mijnwerkers geen wonderen verwachten van Europa. In gelijkaardige dossiers (staal, Waalse mijnen) werd gemiddeld 230.000 Bfr per afgedankte werknemer uitbetaald uit hoofde van de EGKS: G. Vanoverschelde schetste de voorwaarden voor het bekomen van deze steun.

Er moet een goed dossier worden opgesteld, in samenwerking met en volgens de geplogenheden van de Europese Kommissie. Hij benadrukte tot slot dat de EGKS-steun slechts aanvullend kan zijn, de Belgische overheid moet eerst en in de belangrijkste mate over de brug komen.

Mimoen, een Marrokaanse Vlaming, die ondertussen al 22 jaar in België leeft en werkt bracht vervolgens een emotioneel maar zeer eerlijk verslag van zijn situatie en die van z'n kollega-mijnwerkers. Hij werd zelfs uit de vakbond als afgevaardigde ontslagen. Nochtans werkt en vecht hij voor zijn kinderen en voor de boterham van elke mijnwerker.

Nu zaterdag te Winterslag

Nu zaterdag 17 januari wordt een tweede autokaravaan georganiseerd, dit keer door het Genkse.

Vertrek om 13u. aan de mijn van Winterslag.

Hoorzitting om 17u. in café Boxberg, Box-Genk (oude weg Genk-Hasselt, rechts ter hoogte van rode lichten).

Senator Rik Vandekerckhove begon zijn uiteenzetting met te stellen dat hij de vergelijking tussen de Limburgse mijnwerkers en de Waalse staalarbeiders niet graag maakt. ,,Iemands werk afnemen is overal even erg, maar de ongelijke behandeling is wraakroepend.'' Het gaat hier om tientallen miljarden die de Belgische staat wel voor Cockerill-Sambre op tafel kon brengen, maar niet voor Limburg en voor Vlaanderen. Limburg wordt met een aalmoes van 3 miljard voor rekonversie de laan uitgestuurd. Bij vergeligking met Nederland wordt dit beeld nog versterkt. Zuid-Limburg kreeg voor haar mijnsluitingen in 1966 maar liefst 50 miljard zuiver in de hand. In 1970 werd hier nog een gelijkaardig bedrag opgelegd en in 1977, toen bleek dat de werkloosheidsgraad nog boven het landelijk gemiddelde gebleven was werd nogmaals 20 miljard naar Zuid-Limburg getransfereerd. En kreeg Zuid-Limburg de harde garantie jaarlijks op 1,5 miljard rekonversiegelden beroep te kunnen doen. Dit werd betaald uit de nationale solidariteit, een begrip dat in België alleen maar bestaat als ze ten bate van Wallonië komt.

Verantwoordelijk

ACLVB-vakbondsafgevaardigde Jean Ooms verzekerde zijn kollega's dat het huidige sociale overleg tussen de vakbonden en Gheyselinck een klucht is. Een één-mans-show waarbij de vakbonden alles slikken wat Gheyselinck hen voorschotelt. Bovendien dringt Gheyselinck aan op het uitstellen van de sociale verkiezingen. Als de vakbonden dit dulden dan zetten zij hiermee demokratische principes op de helling waar honderdduizenden arbeiders voor gevochten hebben. Een gevaarlijk precedent. Hierin werd hij volmondig bijgetreden door algemeen VU-voorzitter Jaak Gabriëls. Hij riep de vakbonden, de delegees en de top van de vakbonden op om de taak waarmee ze belast zijn waardig uit te voeren.

Hij herinnerde aan Zwartberg en aan de staking van 1970. Telkens namen de vakbonden aan het begin een anti-werknemersstandpunt in. Hetzelfde doen ze op dit ogenblik.

,,De vakbonden moeten zich goed realiseren'', aldus Jaak Gabriëls, ,,dat zij mede-verantwoordelijk zijn voor de ondergang van de mijnstreken en de enorme stijging van de werkloosheid, tot zelfs 50 % van de beroepsbevolking in het Maasland.''

Speciale dankwoorden richtte hij dan ook aan die vakbondsmensen die wel aanwezig waren, ondanks het verbod van de vakbondsleider Daemen (ACV) die ,,Red Onze Mijnen'' als vergif zou bestempeld hebben.

Steun voor de mijnwerkers was er nog van de kamerleden Desaeyere en Sauwens en verschillende arbeiderleiders.

Na de vergadering was het wachten op het BRT-joernaal, dat op applaus werd onthaald. Een eerste overwinning is binnen, de veldslag moet echter nog komen.

Getooid met de Volksunie-affiches trok een lange sliert auto's door de Maastreek. Nu zaterdag komt het Genkse aan de beurt.

Gewezen VU-kamerlid Jef Olaerts:

De beschamende geschiedenis van de Kempense mijnen

Op 4 augustus 1986 verzocht het gewezen VU-kamerlid Jef Olaerts (Genk) ,,Het Belang van Limburg'' een Vrije Tribune te publiceren. Daarmee wou hij reageren op een interview in de Hasseltse krant met Thys Gheyselinck.

Jef Olaerts titelde zijn artikel ,,Beschouwingen bij het aantreden van de KS-manager'' en werd geschreven vanuit zijn oude bekommernis om de voor Vlaanderen en Limburg beschamende geschiedenis van de Kempense Steenkoolmijnen.

,,Het is, aldus Olaerts, een pijnlijk verhaal dat thans in een nieuwe fase is getreden''.

Het artikel vond geen genade bij de redaktie van ,,Het Belang van Limburg'' en werd nooit gepubliceerd... Waarom?

DE KS verkeert sedert een aantal jaren in een hachelijke financieel-ekonomische toestand die niet te vergelijken is met de situatie ten tijde van de sluiting van Zwartberg.

Zwartberg

Deze kolenmijn — een der modernste ter wereld — werd in volle exploitatie van vandaag op morgen levend begraven om politieke redenen. Het ging om een kompensatie (!) voor de sluitingen in Wallonië van vele kleine mijnen, die de uitputting zo nabij waren dat het ekonomisch en financieel reeds lang al te zot was geworden hun levensduur te verlengen. ,,Als we Zwartberg niet sluiten, is het morgen revolutie in Wallonië'' zei in die dagen een topgifuur uit dit land . Deze verhelderende uitspraak bleef in mijn geest gegrift. Enkele jaren later, ten tijde van de eerste oliekrisis betreurde men de sluiting en ging men op zoek naar drieduizend mijnwerkers. Het leek er even op dat de tijd van Achiel Van Acker — Aziel Zarbon —, de man van de kolenslag na de Bevrijding, teruggekeerd was en dat de mijnwerkers opnieuw de eerste burgers van het land werden. Helaas voor de KS en haar mijnwerkers, om vele redenen ging de situatie verrotten gedurende de voorbije jaren. Op een produktie van 6 M.ton thans 13 miljard verliezen in 1986 doet duizelen. Een bedrijfsverlies van 13 miljard is daarom nog lang geen staathuishoudkundig verlies van 13 miljard. Een belangrijk deel daarvan vloeit immers terug naar de staatskas via de belastingskanalen. Bovendien moeten de kolen die we zelf niet voortbrengen ingevoerd en betaald worden aan het buitenland. Sluiten voert anderzijds werkloosheid mee die ook miljarden kan kosten. Het is dus absurd en het getuigt ofwel van grote onwetendheid ofwel van kwade trouw de last die op de gemeenschap drukt via de KS gelijk te stellen met de bedrijfsverliezen van de KS. Er moet iets gebeuren. Wat?

Abdikatie

De beslissing van de regering Martens VI om er een topmanager bij te halen komt neer op het bekennen van de eigen onmacht. Ze is een teken aan de wand voor onze demokratische instellingen en strukturen. Men kan het zien als een regelrechte abdikatie van wat de demokratie heeft opgebouwd om tot een gezonde staats- en bedrijshuishoudkunde te komen. De apparaten werken niet meer.

Vroeger werden de KS en Limburgse kolonialistisch uitgebuit. Sedert de Zwartberg-affaire werd de KS meer en meer ,,verstaatst'' in onze staat, die de leiding nam, zonder echt leiding te geven, zonder een steenkolenbeleid te programmeren. Het moest vastlopen.

Er gaat nu iets gebeuren: de verliezen worden ondraaglijk. Wat? Ik weet het natuurlijk niet.

Maar mijn vrees is groter dan mijn hoop.

De oorzaken van de grote verliezen zijn velerlei. Er zijn oorzaken, bvb. geologische, voor dewelke niemand verantwoordelijk is. Sommige zijn meetbaar, bvb. de invloed van de koers van de dollar en de prijzen van de ingevoerde steenkolen. Andere zijn enkel te ramen of te raden. Alle kostprijsfaktoren spelen een rol. In welke mate werd de produktiviteit gedrukt door fouten in het beleid? Ik las in het vraaggesprek met Gheyselinck dat de nieuwe manager oordeelt dat de struktuur van de KS te log is (Raad van Bestuur, Direktiekomitee's, dagelijkse direktie). Dat zal wel kloppen. Maar is dat alles? Beschikken deze organen wel over voldoende bewegingsvrijheid? Wie beslist over produktie, afzet, wijze van prijsberekening, personeelsbeleid? Zijn de leiders van de KS niet verworden tot werknemers bij het ministerie van Ekonomische Zaken en Regering? De struktuur is niet alleen log maar ook vleugellam want er is geen ruimte nagelaten voor grote beleidsopties. Het is duidelijk dat zulke situatie zich wreekt tot bij de veldwerkers, de ingenieurs, de werkleiders, de mijnwerkers op het kolenfront.

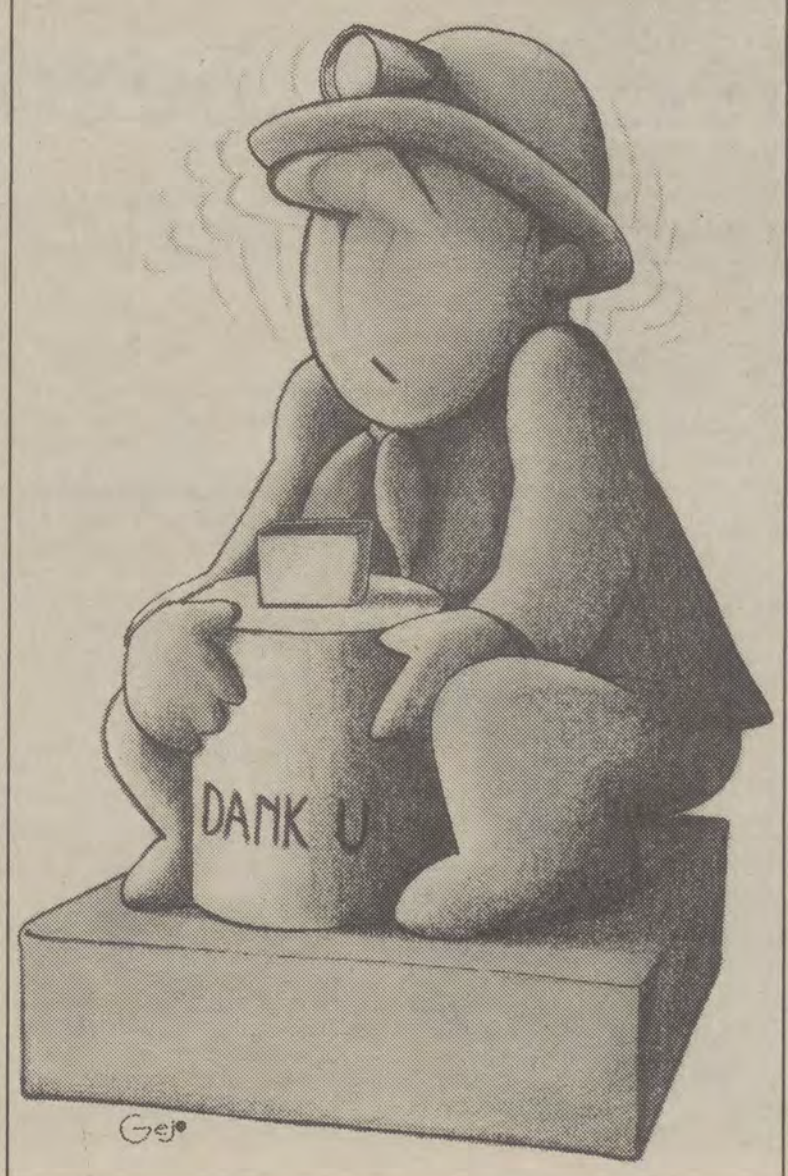

Verdrag van Rome

Energie, de steenkolen zijn een onmisbare grondstof, in dat opzicht even belangrijk als de landbouw. En de regering zegt dat zij een zekere strategische kolenwinning in stand zal houden. Wat betekent dat konkreet? Laten wij ernstig blijven. De huidige produktie van 6 miljoen ton per jaar beantwoordt amper aan een eigen energie-strategie. Toch weten we dat de KS-leiding enkele maanden geleden bereid was om tot sluitingen over te gaan.

België gaat ter zake niet vrij uit omdat het onder Europese druk wordt gezet, gezien we de voorziene minimumproduktiviteitsnormen niet halen in de KS. Hoe kunnen de Europese instellingen ons tot sluiting van kolenmijnen verplichten als datzelfde Europa niet in staat is onze energiebevoorrading te garanderen? Europa heeft er destijds goed aan gedaan zijn voedselvoorziening te beschermen maar het beging een kapitale fout toen het Verdrag van Rome de Europese grenzen wijd openzette voor de vrije invoer van energie en dus ook van kolen. Geen enkel van de eksport-landen die ons kolen leveren, kan ons voor de toekomst een veilige garantie bieden, noch inzake prijzen, noch inzake te leveren hoeveelheden.

De lage dollarkoers is medeoorzaak van de lage prijs van onze KS-kolen. In zekere mate is de Europese staathuishoudkunde dollargebonden. Zulks illustreert de Europese machteloosheid. In dat internationaal kapitalistisch spel speelt België natuurlijk geen rol. We ondergaan het spel dat meer met spekulatie te maken heeft dan met gezonde opbouw van een wereldekonomie. Het zou derhalve absurd zijn de sluiting van kolenmijnen — het definitief begraven van steenkolen — mede afhankelijk te maken van zulke niet-definitieve mistoestand.

Rekonversie?

In het raam van de zogenaamde herstrukturering van de KS wordt sussend gepalaverd over rekonservie voor Limburg. Wat betekent dat werkelijk? De KS herstruktureren is een uitdrukking die de naakte waarheid moet verhullen. Men bedoelt ermee: de KS afbouwen. Natuurlijk niet ineens. Wat cynisch werd beloofd dat er geen kollektieve afdankingen zouden gebeuren. Aan zulke verklaring heeft niemand een houvast... Eén voor één afdanken gaat ook. Bovendien is rekonversie voor een mijnwerker geen oplossing. Een nieuw toekomstgericht bedrijf gaat niet op zoek naar gewezen mijnwerkers. Natuurlijk heeft Limburg behoefte aan nieuwe bedrijven, maar dan voor zijn vele werklozen. Die wachten niet op rekonversie of omschakeling maar op inschakeling.

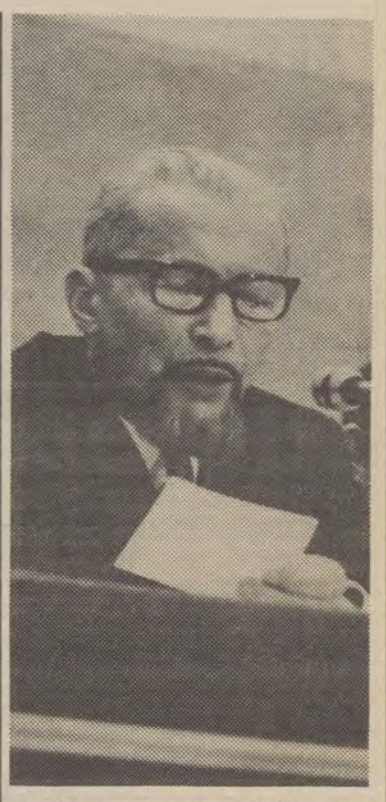

Als gemeenteraadslid van Genk en volksvertegenwoordiger van het arr. Hasselt heeft Jef Olaerts het drama van de Kempense mijnen van dichtbij meebeleefd: de sluiting van Zwartberg en de Grote Staking van winter 1970. Jef Olaerts weet wat hij bedoelt als hij het verhaal van KS ,,een beschamende geschiedenis'' noemt...

Een laatste woord over de te lage produktiviteit in de KS. We halen de Europese normen niet. Die liggen +- 40 % hoger. Maar we weten dat er voor de berekening van de produktiviteit geen uniforme, gekontroleerde berekeningswijze bestaat in Europa. Wel weten we dat de geologische omstandigheden in het Kempens Bekken ongunstig zijn. Men zegt dat dientengevolge de rationalisatie — mekanisatie, automatisatie — niet de verhoopte resultaten opleverde.

Er spelen hier evenwel ook andere oorzaken. Er is, zo zegt men me al jaren, overtollig onproduktief personeel in de KS en te weinig gemotiveerd produktief personeel. *Er is geen beloning navenant inzet.* Er is geen echte arbeidsgemeennschap van hoog tot laag. Dat volgt uit wat voorafging. De KS geraakte in een toestand van onverantwoord en onverantwoordelijk beleid. Daar was geen plaats meer voor kompetitieve ploeggeest of voor kreatieve inzet.

Let wel op. Ik kritikeer geen personen maar een situatie. Ik weet dat er in de KS van hoog tot laag toegewijd personeel aanwezig is. Het is aan de nieuwe manager deze mensen op te sporen, hen te bevrijden van alle druk, opdat de KS worde wat ze al te weinig geweest is: een open, doorzichtig huis, zowel voor allen die er werken als voor de gemeenschap.

J. Olaerts

Brengt Charta 77 in Euro-parlement

Willy Kuijpers vierde kerst in Praagse ondergrond

Europarlementslid Willy Kuijpers bracht het kerstfeest klandestien door samen met een 15-tal ondertekenaars van Charta 77.

Met zijn bezoek had Willy Kuijpers twee bedoelingen. Vooreerst het tienjarig bestaan van deze keure voor vrijheid in herinnering brengen en daarnaast zich degelijk inlichten om in het Europarlement een kontaktgroep op gang te brengen tussen Charta 77 en de Europese parlementsleden. Door Charta 77 een Europees forum te bezorgen wil hij de mensen- en volkerenrechten in Tsjechoslovakije bevorderen.

HET woord *charta* (keure, oorkonde) betekende in de oudheid een papyrusblad met een belangwekkende tekst. De *Magna Charta* werd tussen de Engelse koning Jan zonder Land, de opstandige baronnen en de Kerk gesloten in 1215. Ze lag aan de basis van het feodaal recht en bepaalde o.m. dat een *vrij man niet willekeurig kon worden gevangen genomen en slechts door zijns gelijken op basis van 's lands wetten kon veroordeeld worden.*

Dit woord én zijn historische betekenis inspireerde vele Tsjechoslovaakse intellektuelen...

Jazz Section...

Charta 77 werd te Praag — na de repressie die op de Praagse Lente volgde en waarbij +-500.000 vooraanstaanden werden *uitgezuiverd* — opgesteld op basis van de Helsinki-akkoorden (1975) en ondertekend door een 300-tal van dezen. Sedertdien gaf deze groep een 350-tal dokumenten uit in de loop van haar 10-jarig bestaan. Ieder jaar worden er (veiligheidshalve) drie sprekers aangeduid, die slechts in samenspraak *namens* mogen optreden. Een 40-tal chartisten blijven aangehouden. De kulturele repressie loop onverminderd, naast de intellektuele en godsdienstige, verder.

Sedert 2 september 1986 werden bv. 7 voorstaanstaande leden van *Jazz Section* in Tsjechoslovakije aangehouden op beschuldiging van ,,onwettelijke handelsaktiviteit''. *Karel Srp, Cestmit Hunat, Tomas Krivanek, Jozef Skalnik, Vladimir kouril, Vlastimil Drda en Milos Drda*, mochten sedertdien nog geen bezoek ontvangen! Het protest uit het Westen was vrij miniem...

,,In kooien worden óók leeuwen geboren...'' antwoordt Vàclav Benda (°1946) me in zijn overvol, rommelig appartement aan het Karelsplein — vlak tegenover het gebouw van de Tsjechoslovaakse Staatveiligheid. Voor hem had ik inderdaad een Vlaamse Leeuw meegebracht als kerstgeschenk. Benda is vader van 6 kinderen. Als katoliek vooraanstaande zat hij omwille van zijn filosofische geschriften en ondertekening van Charta 77 méér dan 4 jaar gevangen.

Een tijd lang mocht ook hij een stokersjob uitvoeren! Nu is hij helemaal zonder werk gezet. Spottend zegt hij ons hoe hij nu de tijd vindt om de filosofische Samizdat uit te geven... Gelukkig heeft zijn vrouw — een wiskundige — nog werk.

VONS

Willy Kuijpers had eveneens kontakt met de VONS. De aktiegroep bestaat nu 9 jaar en telt een 30-tal aktieve leden. VONS wil zeggen: *V*ybor (komitee) *N*a (voor) *O*branu (verdediging) *N*espravedlivé (onrechtvaardig) *S*tichanych (vervolgden).

De groep bericht oer de geïnterneerden en verspreiden hun bevindingen vooral via Amnesty International, de Kerken, Voice of America, sommige ambassades en persagentschappen.

Een van de woordvoerders van VONS was Vaclav Benda. Op tweede kerstdag bracht Willy Kuijpers ook hem een bezoek.

Vaclav Benda (°1946) is doctor in de filosofie en lic. Wiskunde-Cybernetica, was lesgever tot 1977 maar werd afgezet omwille van zijn sprekersschap Charta 77, ondertekening en medewerking aan VONS.

Een tijdlang was hij stoker en zat vier jaar gevangen. Benda is nu uitgever van ,,Filosofie-Samizdat'', en huisman met 6 kinderen. Zijn echtgenote werkt als wiskundige. Hun adres: Karlovo Nàmesti 18, Praha 1.

Orwell-dagboek

Wij ontmoeten ook Rudolf Slansky (°1935), eveneens ondertekenaar van Charta 77 en diens moeder Josefa Slanska-Haskova (°1913). Rudolf Slansky (1901-

Schrijf eens een briefje...

Voor Jan Dus geen kerstbezoek

Jan Dus is een Tsjechisch evangelisch priester die op 19 juli 1931 geboren werd. Hij huwde met Anna Dusova en beiden hebben 4 kinderen. Michael (1962) ontmoette ik met zijn vriend (die graag een EP-lid wilde zien!) op de vooravond van het bijbelse ,,onnozele kinderen''-feest. Hij vroeg me voor zijn vader te willen bidden...

JA, moeder stelde het goed, op haar bloedziekte na en het feit dat ze haar man nu al 7 maanden niet meer gezien heeft... Dat ze — als psychiatrische verpleegster — ,,gedegradeerd'' is tot polikliniekhelpster stoort haar niet erg. Maar ze mag haar evangelisch werk bij de Zigeuners niet meer uitoefenen... Michael is fier op zijn vader die vlot achttalig is: Tsjechisch, Duits, Engels, Grieks, Latijn, Hebreeuws en Frans. Het regime ontnam hem zijn herdersfunktie sedert 1972. Zo werd hij achtereenvolgens: magazijnier, brandweerman en stoker. Zijn kinderen werkten zich er boven op: Monika (1958) is gehuwd en schonk Jan en Anna 2 schattige kleinkinderen. Bovendien kreeg zij werk al redaktrice. Anna (1960) werd doctor in de Wiskunde en arbeidt als komputerspecialiste.

Jan Dus

Jan (1966) is de jongste broer; hij studeert Latijn en Grieks. En Michael werd in een boekhandel.

Leiden...

De familie Dus kent de Nederlanden. Vader Dus mocht in 1972 er zelfs naar toe om te studeren in Leiden. Het regime hoopte zelfs dat hij er zou blijven. Opgeruimd staat netjes. Maar Jan Dus liet noch zijn familie, noch zijn volk in de steek en keerde terug. In opdracht van de Leidense universiteit schrijft hij nu een driedelig werk over het Oude Testament.

In Nederland, zegt Michael, staat de uitgever klaar. Maar ja, die gevangenhouding verbrodt veel. Waarvan hij beschuldigd is? Och ja, de *ondergraving van de republiek* (Waar had men het weer over *Het aan het wankelen brengen van de troon?*). Andere gummiparagrafen werden ook ingeroepen: schade toebrengen aan de Republiek in het buitenland; aanvallen op regeringsleden; leugenachtige beweringen voor de Rechter...

Een briefje...

Neen, Jan Dus verliest de moed niet. Een bewijs? In voorarrest mag men per maand één voedselpakket van 3 kg. bekomen en eenmaal per week de kantine bezoeken. Deze voorrechten gelden niet voor Jan Dus. ,,Hij houdt stand'' verzekert Michael. Briefwisseling ware goed voor zijn *geval*. Zo weet het regime dat hij bestaat *voor het buitenland*. ,,Kan je vrienden vragen dat ze vader en moeder wat vriendelijks (niet politiek!) schrijven? Een prentkaartje volstaat al!...''

Hier hun adres:

Jan Dus
Nar. 19.7.1931
Pú 614 — P.S. 09
16102 Praha-Ruzyne

Nar = geboren, P.U. = postafdeling; P.S. = postbus, Ruzyne = gevangenisnaam.

Anna Dusova
Skolni 1
27711 Neratovici-Libis

Skolni = Schoolstraat.

1952), Tsjechisch parlementslid tussen 1935 en 1937, week in 1938 uit naar Moskou om in 1951 vice-premier te worden. In een Stalinistisch anti-Joods proces werd hij samen met 10 andere *zionisten en nationalisten* uit de top van de KP gesloten, ter dood veroordeeld en op 3 december 1952 opgehangen...

Met een aarzelend-fijn geschreven opdracht geeft Josefa Slanska op kerstavond, in het armtierig-kaal appartement van haar dochter Marta, haar dagboek: ,,De Zaak Slansky — De Waarheid over mijn man'' met mij mee. Haar ogen staan wazig. Mijn gemoed schiet stillekens vol. Voor haar zing ik zacht ons ,,Gebed voor 't Vaderland'' en geef haar een plaat geuzenliederen... 's Nachts nog lees ik in de steeds maar kouder wordende hotelkamer de vele bladzijden als een Orwellgeschrift:

1952

,,Een jaar, waarin hij als een hond werd vastgelegd. Hij werd zelfs met zijn hoofd vastgeklonken aan de muur. Hij werd uren achtereen in een dwangbuis gesloten. Men gunde hem geen slaap. Hij leed honger, koude. Zijn fysieke en morele lijden was eindeloos. Later werd hij gedwongen zijn antwoorden voor het tribinaal van buiten te leren''.

Studiecentrum

Maurits Coppieters diende destijds in het Europarlement een voorstel in, om een inter-universitair Studiecentrum voor Midden- en Oost-Europa op te richten. Jaak Vandemeulebroucke en Willy Kuijpers namen de tekst over. Intussen is dit voorstel goedgekeurd. *Jiri Pelikan* (°1923), exdirekteur-generaal van de Tsjechische televisie en ex-voorzitter van de Kommissie Buitenlandse Zaken van de Nationale Raad was verslaggever. In 1968 vertrok hij naar Rome als kultureel gezant bij de Tsjechslovaakse Ambassade. Toen vernam hij, na de Sovjetbezetting van Praag (20 augustus 1968), dat hij in ongenade gevallen was. Hij is in het EP sedert 1979 verkozen voor de Italiaanse socialistische partij en leidt tevens het tijdschrift ,,Listy'' in het buitenland. ,,Listy'' was tijdens de Praagse Lente het meest verspreide progressieve blad in Tsjechoslovakije.

Jiri Pelikan is een overtuigd federalist en een vriend van de Slovaakse *Alexander Dubcek* (°1921), die in april '68 zijn bekende federalistsiche rede hield voor het Tsjechoslovaakse KP-bestuur: ,,Op staatsrechterlijk gebied en ten aanzien van het verzekern der gelijkheid van Tsjechen en Slovaken moeten wezenlijke veranderingen tot stand worden gebracht...''

In januari 1968 was hij Novodny als partijleider opgevolgd. Hij overleefde de Praagse Lente, waarvan hij de leider was, maar ,,verdween'' in de diplomatie. Op 26 juli 1970 werd hij uit de KP gestoten en hij werkt van dan af als bosbouwarbeider in Slovakije...

Willy Kuijpers,
lid Euro-parlement

Charta-woordvoerder, Anna Sabatova:

„Ik geloof niet dat men Europa in twee kan delen!"

Anna Sabatova (°1951), een der 2 woordvoerders van Charta 77, woont in een groezelig appartement niet zover van het Wenceslasplein. Op zaterdag 27 december '68 schrijft ze mij in een verklaring voor het Europees parlement een boodschap. Daaruit spreekt de drang naar vrijheid en het geloof in Europa.

DE muren van het appartement zijn overdekt met kultuur- en prikprenten. Rijen boeken en stapels papier; in een der hoeken een slaapzetel, waar Michal — jaar jongste kindje van 2,5 jaar — het Vlaamse geschenkje omknelt. Leunend op een kruk pikkelt Pavel (11,5 jaar) van de keuken naar de kamer. Hij zit geplaagd met een heupgewrichtsontsteking en moet het kalmpjesaan doen. Alexandra (10 jaar) is naar school en vader *Petr Uhl*, waarmee Anna in de gevangenis kennis maakte, is sedert 6 u. aan het werk als stoker. ,,De meest *normale* opdracht voor een chartist'', gekscheert ze. Petr is machinebouwkundig ingenieur en zat tot mei 1984 gevangen, 9 jaar lang dus. Hun fout? Hún mening over de vrijheid en de ontwikkeling van hún Tsjechische gemeenschap! Anna Sàbatova volgde filosofische en geschiedkundige studiën. De Praagse Lente had haar als jong meisje bekoord en zou haar vergezellen... tot in de gevangenis toe, twee jaar lang. Werk is er voor haar niet meer weggelegd. Maar vanuit dit 6e verdiepingsappartement koördineert ze de VONS en beleeft ze tenvolle haar sprekersschap voor Charta 77. En terwijl ze de ajuinen pelt voor het eten, Michal troost en Pavel het Westers snoepje belooft voor-na-het-eten, belijdt ze haar Europees geloof voor een verdere Tsjechoslovaakse ontwikkeling. Neen, schrik heeft ze niet; net zoals voor Sacharov, is bekendheid-in-het-Westen voor haar de beste verdediging. Daarom schrijft ze graag haar boodschap aan het Europees Parlement en vertelt ze over het gevangenisleven in Praag. Hierover schreef Charta 77 een 40-bladzijden tellend dokument ,,Strafvordering en Gevangeniswezen'' naar het Bondsparlement en naar de Tsjechische en Slovaakse Nationale Raad. Het dokument is nu bijna 8 jaar oud. Het werd ondertekend door de toenmalige woordvoeders, waaronder *dr. Ladislav Hejdanek*. ,,Je zal hem ook ontmoeten, nietwaar?'' Is dit een vraag of een verzoek?

Het Tsjechoslovaakse gevangenisreglement van 1 januari 1971 wordt zelden voor gewetensgevangenen en Zigeuners toegepast zoals het hoort. Met een rechtskundig grote nauwgezetheid werd dit reglement en het Wetboek van Strafvordering vanuit Charta 77 doorgelicht op zijn praktijktoepassing. In de Praagse Ruzynegevangenis moet je met twee tot drie aangehoudenen leven op zowat 6m2. Anderzijds is er de totale isolatie dat je evenwicht totaal aantast. Gevangen Zigeuners ondergaan een dodelijk apartheidsregime met zware arbeid.

De officiële Tsjechoslovaakse statistieken kennen ze niet evenmin als de zelfdoding.

Maar dat er jaarlijks tientallen gevangenis-zelfmoorden zijn, bewijzen de voorbeelden. Soms laten de omstandigheden heel wat twijfel over bv. bij de filosofiestudente *Maria Zivna* uit Dvojanov, die in de gevangenis van Bratislava om het leven kwam...

De boodschap van Anna Sabatova

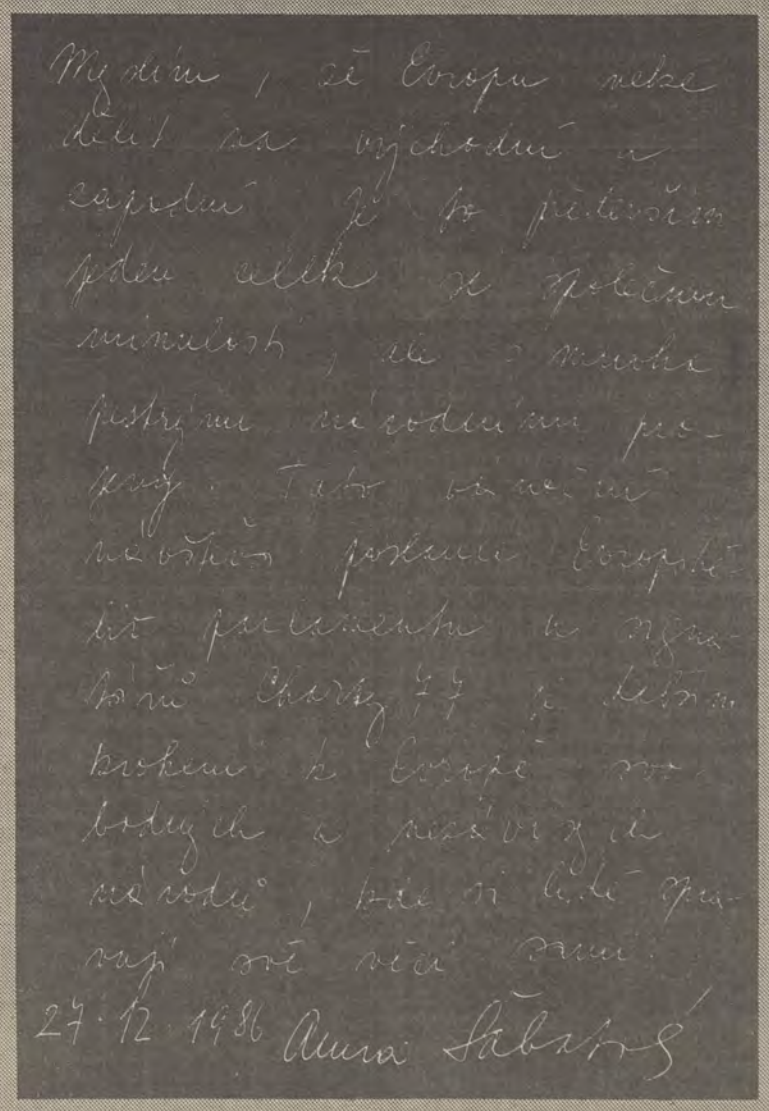

„Ik geloof niet dat men Europa in twee kan delen tot Oost en West, het vormt één gegroeid geheel met éénzelfde verleden maar met verschillende gemeenschappen: de volkeren.

Het kerstbezoek van een EP-lid bij ondertekenaars van Charta 77 is een verdere stap naar het Europa van de vrije, onafhankelijke naties, waar de mensen zichzelf kunnen besturen."

27/12/1986
Anna Sabatova

door-de-weeks

Kijken

Van dag tot dag

Zaterdag 17 jan.

☐ BRT 1 - 11.50
Skiën, reportage
☐ BRT 1 - 15.00
Wikken en wegen, info
☐ BRT 1 - 16.00
Stanley en Livingstone, film
☐ BRT 1 - 18.10
Merlina, serie
☐ BRT 1 - 18.35
De verborgen schat, jeugdfilm
☐ BRT 1 - 19.05
Boeketje Vlaanderen
☐ BRT 1 - 20.20
Aanvaardbare risico's, film
☐ BRT 1 - 22.00
Rigolette, om te lachen
☐ BRT 1 - 22.30
Sport op zaterdag
☐ BRT 1 - 22.45
De Oktopus II, serie
☐ BRT 2 - 23.45
Poolshoogte, astronomie
☐ Ned. 1 - 19.05
Battlestar Galactica, SF-serie
☐ Ned. 1 - 20.28
De Soundmix show
☐ Ned. 1 - 21.52
In 't holst van de nacht, serie
☐ Ned. 1 - 23.43
Alfred Hitchcock prezenteert, triller
☐ Ned. 2 - 19.12
Dit is Disney, strip
☐ Ned. 2 - 20.00
Zeskamp, wedstrijd
☐ Ned. 2 - 21.00
Hill street blues, serie
☐ Ned. 2 - 21.45
The Cosby show, serie
☐ Ned. 2 - 22.40
Studio sport
☐ Ned. 2 - 23.15
The day of The Jackal, film

Zondag 18 jan.

☐ BRT 1 - 11.00
Konfrontatie, debat
☐ BRT 1 - 15.15
Het geheim van de derde planeet, strip
☐ BRT 1 - 16.10
Eiland, herhaling
☐ BRT 1 - 17.10
De paradijsvogels, serie
☐ BRT 1 - 18.20
Leven... en laten leven, natuurkwis
☐ BRT 1 - 20.05
Sportweekend
☐ BRT 1 - 20.30
De dwaling, serie
☐ BRT 1 - 21.35
Een open monument, dok.
☐ BRT 2 - 15.00
Stadion, sportinfo
☐ Ned. 1 - 15.50
Kids, serie
☐ Ned. 1 - 18.05
De zilverdas, dok.
☐ Ned. 1 - 18.25
Wessex, Land of Glory; dok.
☐ Ned. 1 - 19.05
De familie Robinson, film
☐ Ned. 1 - 21.10
De Cosby show
☐ Ned. 1 - 21.35
Rondom tien, over de stem

Professor Pollock (Gregory Peck) en Yasmin Azir (Sophia Loren) raken betrokken bij de snode plannen van een petroleumkoning in ,,Arabesque''. **Donderdag 22 jan. op Ned. 2, om 19u.52.**

☐ Ned. 1 - 22.30
St.-Elsewhere, serie
☐ Ned. 2 - 12.45
Koncert uit Boedapest, klassiek
☐ Ned. 2 - 20.10
De vrije tijd, dok.
☐ Ned. 2 - 20.56
Kamagurka & Herr Seele
☐ Ned. 2 - 21.01
Star Quality, serie
☐ RTB 1 - 12.00
Faire le point, debat

Maandag 19 jan.

☐ BRT 1 - 18.10
De kleinste zwerver, serie
☐ BRT 1 - 19.00
Let op!, strip
☐ BRT 1 - 20.10
Paradijs verdaagd, serie
☐ BRT 1 - 21.05
AIDS, info
☐ BRT 1 - 21.35
Howard Hughes, The inside story; dok.
☐ BRT 2 - 19.15
Zonen en dochters, serie
☐ BRT 2 - 20.20
Extra time
☐ BRT 2 - 20.55
Madonna, show
☐ BRT 2 - 21.50
Blikvanger, over mode
☐ Ned. 1 - 14.30
Howard's way, serie
☐ Ned. 1 - 15.20
Eastenders, serie
☐ Ned. 1 - 19.24
Zeg 'ns aaa, serie
☐ Ned. 1 - 20.28
Zeg 't maar, kwis
☐ Ned. 1 - 21.22
Sonja op maandag, praatshow
☐ Ned. 1 - 22.12
Achter het nieuws
☐ Ned. 1 - 22.42
De weduwen, serie
☐ Ned. 2 - 19.12
Bert Schierbeek, filmportret
☐ Ned. 2 - 19.27
Sport op maandag
☐ Ned. 2 - 20.20
Death watch, film

Dinsdag 20 jan.

☐ BRT 1 - 18.35
De Edison tweeling, serie
☐ BRT 1 - 19.00
De Verenigde Staten van Amerika, dok. serie
☐ BRT 1 - 20.25
I.Q., kwis
☐ BRT 1 - 21.00
Tibet, de kulturele revolutie; dok.
☐ BRT 2 - 19.00
Zonen en dochters, info
☐ BRT 2 - 19.25
Oshin, serie
☐ BRT 2 - 20.25
Mike, praatshow
☐ BRT 2 - 21.40
Sorrell and son, serie
☐ Ned. 1 - 14.30
Vivacious Lady, film
☐ Ned. 1 - 19.30
Sportpanorama
☐ Ned. 1 - 20.28
Wedden dat...?, show
☐ Ned. 1 - 23.05
Jonge mensen op het koncertpodium, koncert
☐ Ned. 1 - 23.30
Schiedam, dok.
☐ Ned. 2 - 19.12
Bangla Desh, dok.
☐ Ned. 2 - 20.00
Televisie ter diskussie
☐ Ned. 2 - 20.20
Voor niks gaat de zon op, over mode
☐ Ned. 2 - 21.00
Panoramiek, info
☐ Ned. 2 - 21.30
De myte van Hendrikus Colijn, dok.

Woensd. 21 jan.

☐ BRT 1 - 16.00
Nils Holgersson, strip
☐ BRT 1 - 16.25
Robinson Crusoë, strip
☐ BRT 1 - 18.30
Dirk Van Haveskerke, serie
☐ BRT 1 - 18.55
Wat een schat!, over ouder worden
☐ BRT 1 - 20.10
Stripkwis, nieuwe kwis
☐ BRT 1 - 20.50
Wie schrijft, die blijft, literaire info
☐ BRT 2 - 19.00
Zonen en dochters, serie
☐ BRT 2 - 19.25
Oshin, serie
☐ BRT 2 - 20.20
De vrouwen van Stepford, film
☐ Ned. 1 - 15.40
Avontuur in de jungle, serie
☐ Ned. 1 - 18.08
Family Ties, serie
☐ Ned. 1 - 19.00
Countdown, rock en pop
☐ Ned. 1 - 20.33
Villa Valuta, show
☐ Ned. 1 - 21.32
Miami Vice, serie
☐ Ned. 1 - 22.27
Verona, satire
☐ Ned. 1 - 23.15
Rur, info
☐ Ned. 2 - 15.55
Lange Jaap, serie
☐ Ned. 2 - 20.00
Balletgala 1987
☐ Ned. 2 - 21.45
Studio sport

Donderd. 22 jan.

☐ BRT 1 - 18.10
De zeven van Blake, SF-serie
☐ BRT 1 - 20.20
Hoger-Lager, kaartspel
☐ BRT 1 - 21.00
Panorama, info
☐ BRT 1 - 21.50
Dallas, serie
☐ BRT 2 - 19.00
Zonen en dochters, serie
☐ BRT 2 - 19.25
Oshin, serie
☐ BRT 2 - 20.20
Titus Andronicus, serie
☐ Ned. 1 - 16.00
Daktari, serie
☐ Ned. 1 - 20.28
Drang naar vrijheid, film
☐ Ned. 1 - 22.27
Afscheid van de apartheid?, diskussie
☐ Ned. 2 - 19.12
Büch, info
☐ Ned. 2 - 19.52
Arabesque, film
☐ Ned. 2 - 21.32
De konsumentenman, info

Vrijdag 23 jan.

☐ BRT 1 - 18.30
Bingo!, hitparade
☐ BRT 1 - 20.20
Het einde van een imperium, nieuwe serie
☐ BRT 1 - 21.20
Extra-time
☐ BRT 2 - 19.00
Zonen en dochters, serie
☐ BRT 2 - 19.25
Oshin, serie
☐ BRT 2 - 20.20
Premiere
☐ BRT 2 - 20.55
De ontsnapte van Alcatraz, film
☐ BRT 2 - 22.40
Filmspot, info
☐ Ned. 1 - 14.30
Sons and daughters, serie
☐ Ned. 1 - 18.10
Tros wondere wereld
☐ Ned. 1 - 19.00
Alf, serie
☐ Ned. 1 - 19.25
Dierenmanieren, dok.
☐ Ned. 1 - 20.28
Dossier Verhulst, serie
☐ Ned. 1 - 21.30
De Tros TV-show
☐ Ned. 1 - 22.30
Tros aktua export
☐ Ned. 1 - 23.10
Onze ouwe, triller
☐ Ned. 2 - 19.12
De hoogste versnelling, over auto's
☐ Ned. 2 - 19.50
Prijs je rijk
☐ Ned. 2 - 20.40
In de hoofdrol, praatshow
☐ Ned. 2 - 21.45
Televizier praatshow
☐ Ned. 2 - 22.45
Brieven uit Afrika, dok.
☐ Ned. 2 - 23.40
Outland, film

Een film per dag

Zaterdag 17 jan.

The Day of The Jackal

Brits-Franse film uit 1973 met o.a. Edward Fox en Michel Lonsdale. In 1963 wordt Algerije officieel onafhankelijk. Maar dat betekent niet dat de OAS-leden hun plan om De Gaulle uit te schakelen hebben opgegeven. **(Ned. 2, om 23u.15)**

Zondag 18 jan.

De familie Robinson

De Amerikaanse regisseur Ken Annakin verfilmde in 1960 het beroemde verhaal van Jonathan Wysz. De Zwitserse familie Robinson is per schip op weg naar Nieuw-Guinea maar wordt achtervolgd door zeerovers. **(Ned. 1, om 19u.05)**

Maandag 19 jan.

Deathwacht

Frans-Amerik. film uit 1979 met o.a. Romy Schneider en Harvey Keitel. De jonge Katherine Mortenhoe krijgt van haar dokter te horen dat zij nog slechts enkele weken te leven heeft. Een TV-station stelt haar voor tegen een enorme som geld rechtstreeks haar doodsstrijd uit te zenden... **(Ned. 2, om 20u.20)**

Dinsdag 20 jan.

Itineraire Bis

Franse film uit 1982. Robert droomt ervan een eigen zaak te beginnen. Hij hoopt dat hij daarbij zal kunnen rekenen op zijn oude vriend Charles. Maar Charles is inmiddels gehandicapt na een verkeersongeval... **(RTBF 1, om 22u.25)**

Woensd. 21 jan.

The Stepford Wives

Katherine Ross en Peter Masterson spelen de hoofdrollen in deze Amerik. film uit 1975. Joanna en Walter Eberhart ontvluchten de drukte van New York en vestigen zich in het idyllische stadje Stepford. Zij worden er hartelijk onthaald en Peter mag zelfs lid worden van de ,,Mannenklub van Stepford''. **(TV 2, om 20u.20)**

Donderd. 22 jan.

Arabesque

Amerik. avonturenfilm uit 1966 met o.a. Gregory Peck en Sophia Loren. Professor David Pollock wordt benaderd door de sekretaris van een petroleumkoning om een vertaling te maken van een oud geschrift. Hij weigert maar wordt met geweld naar het Midden-Oosten gebracht. **(Ned. 2, om 19u.52)**

Vrijdag 23 jan.

Outland

Amerik. SF-film uit 1981 met o.a. Sean Connery en Peter Boyle. In de titaniummijn van Io, een planeet van Jupiter, gebeuren plots opvallend veel ongevallen en zelfmoorden onder de mijnwerkers. O'Neil, verantwoordelijke voor de mijn, verdenkt een van de direkteurs van sabotage... **(Ned. 2, om 23u.40)**

door-de-weeks

Huisvlijt

Lezers van dit rubriekje stellen mij de vraag waar die vreemde titel *Managerlatijn* vandaan komt.

Ik probeer ze uit te leggen dat de nieuwe direkteurs en dito cheffen bezig zijn een eigen taal te ontwikkelen die vreemder klinkt dan het latijn van de apoteker of de pastoor.

,,Daar heb je gelijk in, verzekerde mij iemand, ik begrijp er ook niets meer van. Wat die *schoon* mannen allemaal uitkramen? Als dat zo verder gaat worden ze nog zot.'' Nu, dat zal zo'n vaart wel niet lopen, stel ik hem gerust. Er wordt aan de *ziekte* gesleuteld. Net zoals vroeger grijsgekleurde autobussen met radiografische apparatuur langs kantoren en ateliers reden, zo is de manager kind aan huis bij de *psychiater*. Door regelmatig bezoek delen bezoeker en bezochte mekaars gewoonten en problemen. Zij joggen samen, duiken samen diepzee, zetten samen de bloemetjes buiten en zitten achteraf samen in zak en as. Samen, bij wijze van *terapie*.

Managerlatijn / 2

Andere lezers koesteren voor *Managerlatijn* weinig begrip.

,,Jij bent een ouwe lul, man. Jij kunt niet velen dat er zich een nieuwe generatie aandient. Een generatie die de ballonpen geruild heeft voor de *personal computer*, de cache-poussière voor een pak van *New Man*, odeklonje voor een *eaudetoilette* dat assorteert met sigaretten, aanstekers, schoenen, hemden, underwear en *weetikveel*. Schrijf jij maar over de vogeltjes en de goudvisjes.''

Plots ga ik aan mezelf twijfelen. Ben ik nu echt achterop geraakt? Blik ik niet langer naar de toekomst maar achteruit?

Tot in de brievenbus het antwoord valt. Een dik kartonnen omslag met en boekje in: *Seneca voor managers*.

De heer *Georg Schoeck* is een referaathouder bij een heuse managersklub in de Bondsrepubliek. Een jaar lang kreeg hij de opdracht *lunchcauserieën* voor managers van een sermoen te voorzien. Op zoek naar verhalen herinnerde Herr Schoeck zich *Lucius Annaeus Seneca*. Dat deze *ouwe lul* nog uit de tijd van Ons Heer stamt leek geen bezwaar. De teksten van Seneca, zo troostte hij zichzelf en verbaasde hij ons, lopen zo wonderwel parallel met deze tijd dat ze modern klinken. Dus ging Schoeck *citateren* uit het werk van Seneca. Wat moeten die Duitse wonderboys gegrinnikt hebben toen zij nog even voor het *haasbiefstukmetmerg* te overwegen kregen dat *een kleine lening schuldenaren maakt en grote leningen vijanden...*

En wat dacht het gezelschap van deze? *,,Menigeen heeft anderen geleerd te bedriegen doordat hijzelf vreesde bedrogen te worden.''*

Of de referaathouder er ook heeft bijverteld dat Seneca, die anderen zo welsprekend de soep gaf, zelf van betwistbaar allooi was weten wij niet. Hij had gerust kunnen vertellen dat de man een meester was in het *bespelen* van financiële en politieke relaties, dat hij een suksesvol jager op *testamenten* was en dat — toen hij met pensioen ging — alleen de keizer niet had geklopt is het dubieus verwerven van goederen en landerijen. *,,Zo ver de wouwen kunnen vliegen...''* staat er geschreven.

Tussen het *zeggen* en *doen* van Seneca lag inderdaad een fortuinberg van 300 miljoen sesteriën. En wie Asterix gelezen heeft weet hoeveel dat is. ■

Proeven

Het wellicht meest misbruikte woord in het kleurrijke jargon van de wijn is ,,wijnkelder''. Laten wij ons daardoor niet te zeer imponeren of afschrikken. Goede wijn bij de hand hebben kan iedereen.

WOONT u in een huis zonder kelder of in een flat, haal dan, zeker als er centrale verwarming aanwezig is, nooit meer dan een dozijn flessen van een beperkt aantal verschillende wijnen in huis. Vul uw voorraadje naargelang uw verbruik dan geregeld aan, of als u toch een omvangrijke stock wenst, vraag dan uw leverancier uw wijnvoorraad in zijn kelder beschikbaar te houden.

Meestal is dat evenwel overbodig als u hier of daar toch wat ruimte hebt. U zult ervan verwonderd zijn hoeveel tientallen flessen er in een relatief kleine plaats kunnen opgestapeld worden. U kunt altijd wel ergens in huis een hoekje voor een wijnrekje vinden, op de overloop, in de gang, op zolder, in de garage of gewoon in een berghok... wel moet de plaats enigszins koel en donker zijn.

Ook moet u enkele, nu eenmaal noodzakelijke voorschriften in acht nemen. Stapel de flessen altijd horizontaal om het uitdrogen van de kurk te voorkomen. Leg ze nooit in een lade want schudden kan zeker voor oudere wijnen nefast zijn. Ook tocht en temperatuurschommelingen zijn beslist nadelig, zodat u de flessen liefst niet op de vloer of op een kast bewaart, ook niet in de onmiddellijk nabijheid van warmwaterleidingen. Waar u nog rekening mee moet houden, is dat goede wijn geen trillingen verdraagt. Hou hem dus verwijderd van de straatkant en uit vertrekken waar al eens huishoudelijke of andere machines aan het daveren gaan.

We hebben het nu over een eerder bescheiden wijnvoorraad. Daarom dient men ook bij het aankopen oordeelkundig te werk te gaan. Men hoeft niet meteen per krat of per dozijn flessen in te slaan. Maar toch, wees niet te krenterig, er gaan slechts 6 glazen uit 1 normale fles. Koop dus gerust wat meer flessen van een gemiddeld goede wijn, dan de teleurstelling te riskeren dat u niet genoeg hebt aan één enkele uitzonderlijke fles. Verrijk natuurlijk in alle gemoedsrust uw ervaringsmogelijkheden met een klein aantal bijzondere, zeldzame flessen voor speciale aangelegenheden, maar laat niet na voluit profijt te halen uit vaak zeer goede promotieaanbiedingen. Echte bewaarwijnen vereisen echter een specifieke wijnkelder, maar de moderne architektuur laat desbetreffend bedroevend weinig ruimte.

Meespelen (159)

Het antwoord op onze puzzel van vorige week leest U in onze eerstvolgende editie. Wij hadden evenwel verzuimd de oplossing van onze 156ste opgave te geven. Toen zochten we het gedicht ,,Thuiskomen'' van J.W. Schulte Northolt.

Mevrouw G. Lauryssen uit St.-Martens-Latem was de enige WIJ-lezer die ons het korrekte antwoord doorstuurde. Zij wint dan ook het kado.

VERMOEDELIJK veel nationalisten zullen onderstaande verzen herkennen van een jaarlijks weerkomende manifestatie. Onze eenvoudige vraag is: wie schreef deze tekst?

In de kooi van ijzer
onder de wolken van roet
tekent hij toch
een liefdelijke groene wereld
een aarde bewoonbaar
voor kinderen,
voor zijn eigen kind.
Het land van de zonen.

Fusees bloeien ratelend op
exotische rozen kortstondig.
Maar bij hem waait de brem
de kleine roze appelaars
vol bevende vogels
het eindeloos gras.

De huizen binnenste buiten
kamers, geheime grotten,
maar hij bouwt een toren
steen op steen in de steigers:
Ic dien!

U kunt niet beweren dat wij het deze keer biezonder moeilijk hebben gemaakt. We wachten tot maandag 26 januari om uw oplossing op de bus te doen: *WIJ, ,,Meespelen (159)'', Barrikadenplein 12, 1000 Brussel.*

Misschien wint U deze keer wel het WIJ-boekenpakket?

Onthouden

Waar onze musea-direkteuren vaak luidop treuren over hun tekort aan middelen om hun patrimonium volwaardig uit te bouwen of zelfs maar in optimale omstandigheden te tonen, werden in 1986 een verrassend aantal nieuwe musea geopend. Het meest glitterrijke ervan is ongetwijfeld het automobielmuseum ,,Autoworld'', ondergebracht in het voormalige Wereldpaleis in het Jubelpark te Brussel.

DE permanente tentoonstelling van ,,Autoworld'' omvat zowat 450 voertuigen, volgens strenge normen geselekteerd uit een patrimonium van ruim 850. Zij is naar het schijnt in haar genre de belangrijkste in Europa en toont in prima staat behouden of gerestaureerde wagens daterend van 1899 tot de zestiger jaren. De kollektie werd samengesteld uit de privé-verzamelingen Mahy en De Pauw en uit deze van de Historical Vehicle Club en de Royal Veteran Club.

De Gentenaar Ghislain Mahy startte zijn verzameling in 1944 toen hij voor 150 frank een Ford model T en een FN-motorfiets kocht. Zijn kollektie omvat ca. 250 Amerikaanse wagens, ongeveer 200 Franse, 70 Engelse, 100 Duitse en 50 Italiaanse. Zij omvat ook ten minste één eksemplaar van haast alle Belgische merken.

De zakenman Charly De Pauw opende in 1984 een eerste Brussels automuseum in een ondergrondse ruimte van het Rogierplein. De Pauw richtte zijn aandacht vooral op om de ene of andere reden merkwaardige voertuigen.

,,Autoworld'' wil meer zijn dan een brok nostalgie en pretendeert ook een sociologische inhoud. Immers, de geschiedenis van de automobiel vertelt ook zeer illustratief de geschiedenis van de industrializering — vanaf de uitvinding van het wiel tot en met gesofistikeerde computer — toepassingen. Een geschiedenis die vertelt over 19de eeuwse romantiek en de teloorgang ervan, over het ontstaan van de moderne ,,industrial design'', over harde werkomstandigheden, arbeidsprocessen, armoede en rijkdom, agressiviteit, oorlog en vrede, technische vooruitgang, vreugde en pijn.

,,Autoworld'' is in zijn mooi gerestaureerd Wereldpaleis een aantrekkelijk museum waarin het prettig en leerrijk wandelen is. Voor meer inlichtingen kan men terecht bij de vzw Wereldautomobielcentrum, Woluwedal 46, bus 3, 1200 Brussel.

Walter, Willem en Wannes

De planken en de plaat

De stille heropleving van het Vlaamse chanson heeft forig jaar tot een aantal merkwaardige projekten geleid. Denken we maar aan de Yslandsuite, aan de suksesvolle muziekteaters van de Nieuwe Snaar en Johan Verminnen. De gouden kleinkunstgeneratie van de grote drie ,,W'', brachten elk om beurt wat nieuws naar voor. Even alles op een rijtje zetten.

DE Gentenaar *Walter De Buck* zong Karel Waeri op een BRT-plaat (op pendel naar Spanje, en nu teurg-van-weggeweest). De Westvlaamse bard *Willem Vermandere* startte begin december j.l. een zeventiendaagse met een produktie-recital ,,Zo gezeid, zo gezongen''. Vorige week vrijdag stond hij op de Dilbeekse Westrand-planken, waar hij met gepaste melancholie en speelse romantiek een aantal hoogtepunten van zijn loopbaan op een rijtje zette.

Herboren Wannes

De Antwerpenaar *Wannes Van de Velde* stelde naar de zomer toe zijn nieuwe programma suksesvol voor in de Boomse Schouwburg, en nam inmiddels ook de belangrijkste nieuwe liedjes hieruit op. De elpee, die onder de noemer *Groep Wannes van de Velde* verscheen (bij Philips), kreeg de titel ,,Tussen de lichten'', en is ongetwijfeld dé plaatopname van de maand. Het is meteen zijn tiende langspeelplaat op precies twintig jaar tijd, en deze jubileumuitgave mag er op elk vlak zijn. Dé grootste verdienste is ongetwijfeld dat we een herboren Wannes te beluisteren krijgen, die na zich wat te distanciëren van de Vlaamse traditionele volksmuziek onledig hield met Spaanse flamenco en *Water en Wijn*. Samen met zijn vier muzikanten is er duidelijk hard gewerkt aan zowel muziek als teksten die hedendaagser klinken dan ooit. Liedjes zoals de inleidende ,,Den herder'' en ,,In dien tijd'' leunen door het instrumentarium nog wat bij de volksmuziek aan maar *hotclub-invloeden* zijn onmiskenbaar. Als hij meteen hierop zingt ,,Ik sta met mijne rug naar 't land'' is dit meer dan betekenisvol. Na een speels en zeer realistisch ,,A B C'' volgt een drieluik waarvan de titels al voor zichzel spreken: ,,De lichten van de steden'', ,,Stadskoepletten'' en ,,Het venster van den tram'' zijn bij uitstek hedendaagse liederen waarbij Wannes vrijiuit rond zich kijkt en de grootstad herontdekt. Met zijn muzikanten is Van de Velde moeiteloos van internationale klanken terug naar de ons meer vertrouwde Vlaamse volksmuziek geëvolueerd. Die brede kijk blijft echter overheersen, en ,,De voerman van Valecia'' op de ommekant is een Vlaams gezongen flamenco. Ook in de volgende zelfgepende nummers trekt Wannes de voorgenomen lijn door.

Goede evolutie

Tijdens zijn optreden op Mallemunt vorige zomer hadden wij wat moeite met zijn nuummers zoals de ludiek-realistische afsluiter ,,Makrobiotisch'', en ,,De gepoetste proleten'' die ons muzikaal wat Grieks van oorsprong leek. Dat hij daar minder goed overkwam is wellicht omdat hij het moet hebben van een optimaal klankdekor die enkel een goede zaal of schouwburg kunnen bieden. Deze plaat, in produktie van BRT-Brabant-producer (en ook de samensteller van de Yslandsuite) *Dree Peremans* is een juweeltje voor de liefhebbers, en een hernieuwde kennismaking met een van onze grootste zangers. Groep Wannes Van de Velde zijn *Walter Heynen*, dwarsfluit, violist *Flor Hermans*, contrabas *Walter Poppeliers*, gitarist *Jan Wellens* en Wannes die gitaar en zang voor zijn rekening neemt. Kontakt kan via De Nieuwe Maan vzw, Wetstraat 67 te 2008 Antwerpen (03/236.30.04).

Sergius D.

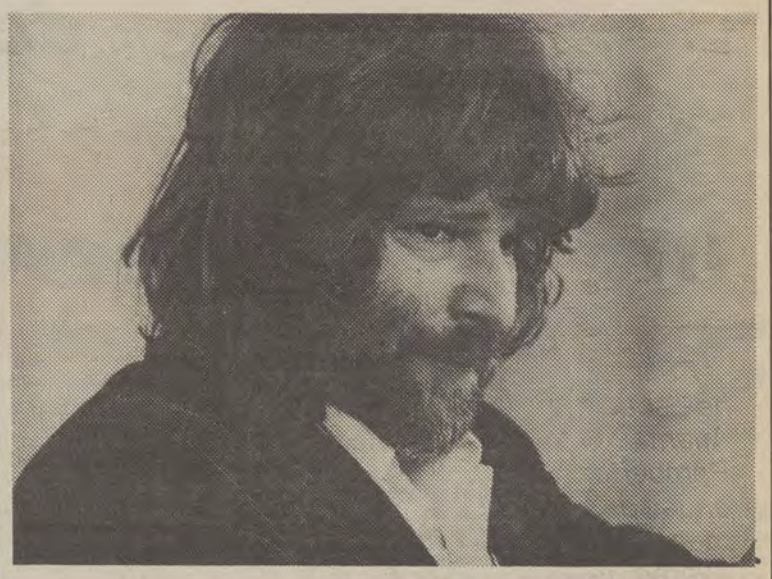

Wannes Van de Velde, 10de LP is een voltreffer!

Bruno Bartels ,,Goddelijke brief''

De overbodige verhalen

Het komt ons voor dat uitgeverij Hadewijch, om een aantal auteurs in haar netten te strikken (of om ze af te pikken van andere uitgevers), zich bereid heeft verklaard ook mindere manuscripten uit te geven. Dat is ook het geval met ,,Bruno Bartels: Een goddelijke brief'', dat werd geïllustreerd door Dirk Huyghe.

BRUNO BARTELS (1939), pseudoniem voor Hein De Belder, is joernalist bij De Standaard en auteur van gedichten, een novelle en de romans *De boom van gaan en gissen* (1983) en *De repatriëring* (1984).

In deze verhalenbundel komt de joernalist Bartels zeer sterk op de voorgrond. Enkele van de verhalen lijken zelfs opgesmukte dagboekfragmenten of reisverslagen. Niet dat er enig bezwaar bestaat tegen het neerpennen van dagboeknotities, als ze inderdaad relevant zijn. Het spijtige is echter dat vele dagboeken enkel tot meerdere eer en glorie moeten dienen van mensen die weinig te vertellen hebben, maar denken dat ze de navel van de wereld zijn, en dat is het geval met deze uitgave van Bartels.

Het verhaal *De gelijkhebbers* is het verslag van een mislukte Spanjereis. Zoals deze worden er tienduizenden beleefd en niemand heeft er ook maar enige behoefte aan om het op te schrijven, omdat het zo banaal is. Bartels deed het wel en men kan zich de vraag stellen, of dit niet die supplmentaire bladzijden zijn die de uitgever hem vroeg, om het boek wat dikker te maken.

Haasje-over

Een sterk verhaal vertellen over niks is enkel zeer grote schrijvers gegeven.

Haasje-over vertelt over een overlevingstoch in IJsland, die het hoofdpersonage zichzelf oplegt om te leren naar binnen kijken (*dat is dan niet gelukt*) en om de zekerheid te verwerven dat hij het leven waardig is, dat hij niet bestaat dank zij de ziekteverzekering of het minimuminkomen, maar dank zij eigen sluwe handigheid, fysieke kracht en onblusbare levensdrift. Niks van dit alles echter in het verhaal, dat blijft oppervlakkig en je verneemt ook weinig of niets over IJsland, zodat iedereen in het bezit van een detailkaart en een *beetje* verbeelding, dit zelfde verhaal had kunnen schrijven.

Dokter Doctor

Klein bedrog is het verhaal van een kongres van mensen wier beroep om kultuurhistorische redenen zou moeten behouden blijven, volgens het hoofdpersonage dan. We leren summier de kongresgangers kennen en even komt er wat opwinding als een van deze, een vurige Italiaan, uit de band springt. Na zijn oproep tot internationale solidariteit, wil hij die even later ook in praktijk brengen en dringt door tot op de slaapkamer van Isabelle, die het bespelen van de triangel alseen erotische daad ziet en dit op zulke manier kan uitleggen, dat iedere mannetjesdier op dwaze gedachten wordt gebracht. Alles is aanwezig om een boeiend verhaal te schrijven, maar Bartels maakt er ook hier een potje van.

Met het verhaal *Dokter Doctor* belanden we bij de kwaliteit die ieder van de verhalen zou moeten hebben. Het getuigt van verbeelding en inzicht in de menselijk psyche. Het verhaal van Johan Van Craen die op zoek is naar een rist mensen die met hem in zijn atoomschuilkelder meemogen (en ook mee betalen) weet echt te boeien en voor diegenen die er van houden is er ook nog een boodschapje. Het titelverhaal *Een goddelijke brief* gaat over het vak van het schrijven, over de dichter, over de droom van uitgegeven raken (wat dus met het geheel van deze bundel beter niet was gebeurd) en over de relatie van het schrijversschap met de werkelijkheid van alledag. Best leesbaar verhaal, dat aan de niet-schrijver een goed inzicht geeft van het schrijversschap, voor de anderen is er de herkenning.

Alles bij elkaar echter een bundel om *niet* over naar huis te schrijven.

(Waps)

— Een goddelijke brief, Bruno Bartels. Uitg. Hadewijch. 118 blz. 398 fr.

Tine Ruysschaert en

Het Verdriet van België

De sympatieke en moeilijk te overtreffen woordkunstenares Tine Ruysschaert pakt in januari uit met een nieuuwe teater-solo.

Uitgangspunt is de unieke roman ,,Het Verdriet van België'' van Hugo Claus. De regie is in handen van Ton Lutz.

WAAROM Tine precies op dit boek gevallen is? *,,Om het uitzonderlijke gegeven, de brede waaier van personages die er in voorkomen, de typisch ,,Vlaamse'' toestanden, de plastisch kleurrijke taal en het leven dat er uit opbruist.''*

Treffend

Uit het dikke boek (774 blz.) werden die fragmenten gekozen waaruit de wereld van Louis, de jonge hoofdpersoon, tussen 1939 en 1947 naar voor komt, de wereld waarin hij leeft en opgroeit. En waarin zijn familie, zijn jeugd en de oorlog tot leven worden gebracht.

Tine Ruysschaert zegt over haar nieuwe programma: *,,In een sober opgezette teatervoorstelling probeer ik het woord, de uitzonderlijke taal, de sterke zeggingskracht, de onovertroffen dialogen en de aangrijpende monologen tot leven te roepen en de stem van Claus te vertolken. Een uitdaging? Zeker! Maar enorm boeiend...''*

Tine Ruysschaert, sukses met ,,Het Verdriet''

Claus van zijn kant heeft veel vertrouwen in deze voorstelling. *,,Omdat Tine Ruysschaert in staat is de sfeer van mijn roman treffend weer te geven. Dat Ton Lutz de regie voert en het toneelbeeld ontwikkelt, geeft mij nog meer vertrouwen, omdat hij als geen ander mijn werk kent.''*

Kortrijk en Gent

De première-voorstellingen zijn gepland in Kortrijk en in Gent. U kunt Tine zien en horen in het Kortrijkse Conservatorium op 22 en 23 januari. Op 26, 27 en 28 januari kunt U terecht in Arca-Gent.

Aanbevolen.

Een Amerikaanse droom... of

Een (reklame)geest in een fles

Ruim 100 jaar geleden, terwijl in New York het Vrijheidsbeeld van Bartholdi werd opgericht, stelde in Atlanta (Georgia) een bescheiden apoteker, John Pemberton, een ,,medicijn'' samen dat sedertdien onder de onverwoestbare merknaam Coca-Cola de meest grensoverschrijdende wereldmarkten zou veroveren. In 1891 publiceerde de firma haar eerste reklamekalender en geïllustreerde affiche. Zowel het tot frisdrank geëvolueerde medicijn als de marketing en reklame ervoor maakten inmiddels letterlijk en figuurlijk geschiedenis.

IN de Galerij van het Gemeentekrediet in de Passage 44, aan de Kruidtuinlaan te Brussel, wordt vandaag 15 februari aan dit eeuwfeest een verfrissende en inzichtgevende tentoonstelling gewijd onder de titel ,,Coca-Cola, een Amerikaanse droom''. Een aanrader om met genoegen en genoeg kritische ingesteldheid te bekijken.

Die ,,American Dream'' is inmiddels uitbundige waarheid geworden: absolute marktleider, baanbrekend in kommunikatievisie, reklametechnieken, marketingstrategie en verpakkingstechnologie. De tentoonstelling belicht deze laatste aspekten dan ook zeer aanschouwelijk aan de hand van een 200-tal samengebrachte voorbeelden, gaande van affiches, over foto's en schaalmodellen tot allerhande promotiemateriaal. Maar ook historische drankautomaten, geëmailleerde en ander, indertijd nieuwsoortig materiaal worden getoond, tot en met een heuse ,,diner'', de snackbar uit de Amerikaanse dertiger jaren, waar het Coca-Colaverbruik voor het eerst echt traditie werd.

Ook de kunst en toegepaste kunsten worden in het frisdrankepos niet vergeten. Amerikaanse plastische kunstenaars, vaak voorlopers van het ons welbekende hyperrialisme, zijn richtinggevend geweest in kommunikatietechnieken die thans universeel worden toegepast. Voor rekening van Coca-Cola schiepen kunstenaars, grafici en mediamensen samen een beeld- en kleurrijke glamour-wereld die voor ons de typische illustratie kan zijn van de ,,Amerikaanse droom'', of nog, de muthische, glimlachende kapitalistische wereld waarvan de estetische (?) invloed nog steeds en zowat wereldwijd herkend wordt. Onze naoorlogse levensstijl werd inderdaad ingrijpend beïnvloed door de kommerciële en publicitaire politiek van Coca-Cola: de zogenaamde ,,streamline'', een architekturale en dekoratieve stijl die in de jaren dertig het modernisme in de Verenigde Staten aankondigde, en in West-Europa in de vijftiger jaren ook het leven van elke dag mee ging bepalen.

De meisjes die Coca-Cola drinken zijn niet sexy en dus niet blond, zij zijn sportief en dus ,,bruintjes''... De GI aan haar zijde stapt lachend en de fles in hand naar het slagveld in Europa...

Europa

Het beeldmateriaal wordt in de expositie zowel kronologisch als tematisch getoond. Bekende als het ware al klassieke tema's waren bv. de geallieerde overwinning, waarvan Coca-Cola handig gebruik maakte om niet alleen het Amerikaanse leger in zijn opmars te volgen, maar ook om de tot 1944 nagenoeg onontgonnen Europese markt te penetreren.

Nadien kwamen sentimenteler getinte onderwerpen aan bod: het kind, het gezin, de vriendenkring, de eerste liefde, de sportbeoefening. Met daarin elk jaar terugkerend, het kerstfeest en de Kerstman die, zo zegt men, althans bij Coca-Cola, voor het eerst in de C-C reklamekampagnes konsekwent in de rood-witte merkkleuren werd gestoken... kleuren die sedertdien tot het gebruikelijke uniform van Santa Claus zijn gaan behoren.

Jammer genoeg is er van deze internationaal rondreizende tentoonstelling (qua public relations ook alweer goed bekeken) geen katalogus beschikbaar, maar wel een mooi veelkleurig pamfletachtig krantje (50 frank) dat een voortreffelijk geïllustreerd, historisch overzicht biedt en waarin vooral de design-evolutie van de Coca-Colafles (10 versies gaande van 1894 tot 1970) de moeite waard is. De tentoonstelling is nog tot vanavond 18u.30 gratis toegankelijk.

Nic v.B.

65e SALON
BEDRIJFSVOERTUIGEN
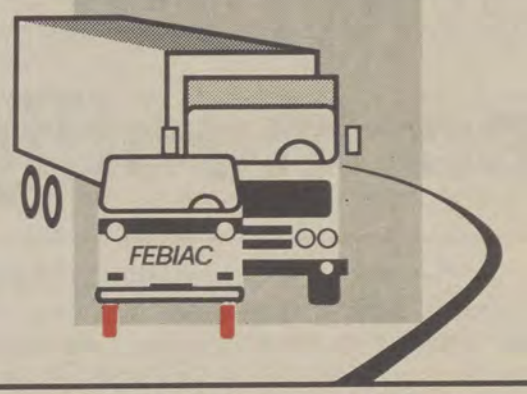

15~25 jan '87
Openingsuren : 10 - 18u
HEIZEL

Artistiek direkteur bij Ballet van Vlaanderen

Robert Denvers volgt Panov op

Eergisteren, dinsdagavond, heeft de raad van bestuur van het Koninklijk Ballet van Vlaanderen besloten Robert Denvers tot artistiek direkteur te benoemen in opvolging van Valery Panov wiens kontrakt, zoals inmiddels wel geweten, niet verlengd wordt. Denvers, die zelf geen koreograaf is, wil een artistiek zeer open en verreikend beleid voeren, zowel wat de kwaliteit van het dansen als wat de gebrachte balletten betreft.

DAARTOE heeft de nieuwe artistieke direkteur alleszins de overtuigende persoonlijkheid, de artistieke ervaring en aanvaarding in de balletwereld achter zich.

Internationaal palmares

Robert Denvers (een verameri-kaanste parafraze op een parafrazerend pseudoniem, Robert d'Anvers) werd in 1942 in Antwerpen geboren, en studeerde in Parijs bij Serge Peretti en Raymond Franchetti. Van 1963 tot 1973 was hij lid van het Ballet van de XXe Eeuw te Brussel. Hij verliet het gezelschap van Maurice Béjart als solist om lid te worden van het National Ballet of Canada.

In 1974 stichtte hij samen met Maria Barrios het Ballet Contemporaneo de Camara in de Venezuelaanse hoofdstad Caracas. In 1975-76 werd hij door Maurice Béjart aangesteld tot danspedagoog en assitent-direkteur van het Ballet van de 20ste Eeuw. In 1977 keerde hij terug naar New York om een boek te schrijven over de leermetodes van George Balanchine in opdracht van Lincoln Kirstein, direkteur van de School of American Ballet. Tijdens deze periode was Denvers al leraar verbonden aan de Melissa Hayden Ballet School.

In juli 1979 stichtte Robert Denvers een eigen balletstudio, de West Side School of Ballet in New York, waar hij zich vooral toelegde op de verdere begeleiding van professionele dansers. Grote namen uit de balletwereld zoals M. Baryshnikov, N. Makarova, G. Kirkland, R. Nureyev, S. Godunov en de Koslovs volgden er dagelijks balletlessen voor beroepsdansers.

Robert Denvers is al free-lance pedagoog verbonden aan het Ballet van de Parijse Opera en het Koninklijk Deen Ballet. Hij werd als gastprofessor uitgenodigd door het New York City Ballet, het American Ballet Theatre, het Dallas Ballet, het Nederlands Dansteater en de North Carolina School of Arts. Het internationaal nog altijd gehonoreerde palmares van Robert Denvers is tegelijk indrukwekkend en vertrouwenwekkend voor de kontinuïteit van onze nog altijd prille balletkultuur.

Opvolging van een beproefd duo

Voetbalbond: het wordt een moeilijk jaar

Wanneer er niet wordt gevoetbald, zoals in deze koude dagen, schrijft men meer dan ooit kolommen vol over deze populaire sporttak. Beschouwingen van allerlei soort. Interviews met oude en jonge spelers, begeleiders en bestuurders.

,,Het Laatste Nieuws'' blaast verzamelen voor een ,,kollektie'' Gouden Schoenen en ,,Het Nieuwsblad'' stuurt Joris Jacobs uit om ,,verdwenen gezichten'' opnieuw ten tonele te voeren.

IN laatstgenoemde serie is het gesprek met oud-voorzitter Quisenaerts van Lierse ons bijzonder bevallen. Bob, zoals hij destijds gemeenzaam werd genoemd, heeft als president een en ander bewezen. Hij is bovendien zakenman. De kombinatie van beiden laat hem toe ideeën aan te reiken die niets van hun aktualiteitswaarde hebben verloren. Quisenaerts stelt, en met reden, dat een voetbalklub en een bedrijf ,,niet'' hetzelfde zijn ondanks een reeks opkomende bestuurders graag, en vooral gemakkelijkheidshalve, het tegenovergestelde beweren.

Bob Quisenaerts

Niet voorspelbaar

Wel kunnen een aantal boekhoudkundige principes van het ene naar het andere worden overgeplant maar daar blijft het ook bij. In voetbal is het eindprodukt noch voorspelbaar, noch programmeerbaar. Het is een volkomen menselijk produkt afhankelijk van een reeks rationele en... irrationale faktoren. Wie lang op en rond een voetbalveld heeft gestaan weet dit uit ervaring. Wie een klub in al zijn geledingen heeft ,,beleefd'' zal zelden voortvarend spreken. Vandaar dat Quisenaerts in bedoeld interview zo wijs en geloofwaardig overkwam. Onwillekeurig legden wij daarbij de link naar de voetbalbond die in de komende maanden gewichtige beslissingen moet nemen. Of toch zo ongeveer. De voorzitter bindt in onder druk van de omgeving. Men vindt dat zijn tijd van gaan gekomen is. Zelf is hij daar nog niet van overtuigd.

Rode Duivels

Albert Roosens' opvolger is reeds gekend. Anderlecht schoof ene Courtois naar voor en vond binnen het Uitvoerend Kómitee een meerderheid om zich achter deze jurist te scharen. Hem wacht een zware en ondankbare taak want zijn voorganger was (en is nog) een *monument*. De sportieve opgang van ons voetbal en vooral van de Rode Duivels is mede te wijten aan de ideeën en de inzet van de sekretaris-generaal die eerder al als voorzitter van Anderlecht proeven van bekwaamheid had afgeleverd. Roosens dokterde voor de vertegenwoordigde ploegen een *struktuur* uit die model mag staan. Ons Belgisch voetbal profiteerde er van. Hij was nu eenmaal een man van de praktijk die de sfeer van de kleedkamers moet kunnen opsnuiven om zich gemakkelijk te voelen.

Overleven

Het is weinig waarschijnlijk dat zijn opvolger over dezelfde kwaliteiten zal beschikken. Roosens werkte bovendien gemakkelijk samen met de bondsvoorzitter. Het duo funktioneerde ondanks er vaak, en dan zeker in de laatste jaren, kritiek werd geuit. Louis Wouters van zijn kant wordt vermoedelijk opgevolgd door Michel D'Hooghe van Club Brugge. Een anderssoortig man die zich graag verschuilt achter gemeenplaatsen en zich vermoedelijk nooit tot de spektakulaire solo's van zijn voorganger zal laten verleiden. Er komt dus een nieuw ,,bewind'' dat méér nog dan vroeger afhankelijk dreigt te worden van het Uitvoerend Komitee en dat het stukken moeilijker zal krijgen om een eigen stempel op het beleid te slaan. Dat is misschien jammer want in de komende jaren zullen talrijke problemen het hoofd moeten worden geboden. De operatie overleven van het voetbal is nog maar goed begonnen. Het moeilijkste komt nog. Al wil men graag het tegenovergestelde beweren en proberen te geloven.

Flandrien

Vakantiewoningen in gans Europa

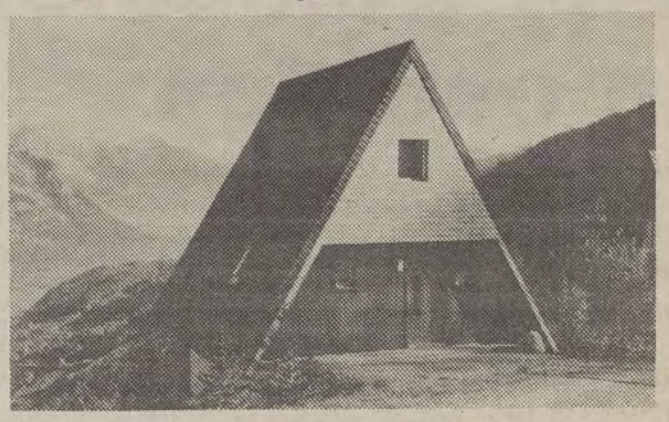

De Maerschalck

Antwerpsestraat 454, 2650 Boom
Tel.: 03-888.44.07 en 03-888.56.55

Dokumentatie gratis

Sportief herstel voor Grand Slamtornooi van Melbourne

Lendl tennist tegen het gras

In Melbourne zijn de open Australische tenniskampioenschappen begonnen. Dit Grand Slamtornooi verloor in de voorbije jaren veel aan prestige. Niet enkel geraakte het eens zo machtige Australische tennis in verval, de grote cracks bleven ook systematisch weg van dit kampioenschap dat zich rond de jaarwisseling nu niet precies over een ideale datum mocht verheugen.

INMIDDELS is er evenwel veel ten goede veranderd. Het Australische tennis heeft zich gedeeltelijk hersteld. Tot veler verrassing won het de Daviscup ten nadele van de oppermachtig gewaande Zweden (Edberg en Pernfors) die zich te pletter speelden op een sensationele Pat Cash.

Het snelle gras

Dit sukses wordt als een enorme stimulans ervaren en indien de heren Lendl en Becker in de komende dagen de verwachtingen inlossen is het vierde Grand Slamtornooi weer helemaal terug van weggeweest. Van de zes beste tennissers van 1986 zijn er immers vijf in Melbourne aanwezig. Enkel Wilander ontbreekt. Maar daarover wordt niet getreurd. Lendl is er en naar diens prestaties wordt met grote nieuwsgierigheid uitgekeken. Machtige Ivan geraakte in het verleden wel vaker in de knoei met het snelle gras waarop in Australië voor de laatste maal wordt getennist. Voor de laatste maal, want volgend jaar verhuist dit tornooi naar het Olympisch park van 1956 waarin een totaal nieuw tenniscompleks werd opgetrokken en waar in geen geval op gras of gravel zal worden gespeeld.

Lendl en het gras zijn een paar apart. Dat werd in Wimbledon al bij herhaling bewezen en de gewezen Tsjechoslowaak zegt dan ook luidop dat Melbourne voor hem van groot *psychologisch* gelang is. Hij wil er absoluut ten Becker winnen en zo zijn zelfvertrouwen stalen in het vooruitzicht van de grote konfrontaties in de All England Club. Wimbledon is het enige grote tornooi dat nog ontbreekt op het palmares van Lendl. Hij leeft dan ook naar het begin van juni toe maar hij weet dat Becker, die alsmaar sterker schijnt te worden, in de omeving van Londen moeiteloos boven zichzelf uitgroeit.

De jonge Duitser triomfeerde er al tweemaal en men fluistert nu al dat hij Bjorn Borg, die dit officieuze wereldkampioenschap maar liefst vijfmaal won, achterna wil. Becker wordt daartoe bekwaam geacht.

Wasdom

In een mum van tijd is hij immers opgeklommen tot de tweede plaats op de wereldranglijst. Lendl schijnt voorlopig onbereikbaar maar deze is dan ook tot volle wasdom gekomen.

Lendl was nooit beter dan in '86 en zal vermoedelijk ook niet meer (zoveel) beter worden. Hij tennist momenteel op de piek van zijn mogelijkheden en begrijpt dat het in de komende maanden absoluut moet gebeuren. Overigens hebben wij de ranglijst van '86 eens aandachtig bekeken en vastgesteld dat er zich binnen de eerste tien, en dan achter de rug van Lendl, hooguit wat verschuivingen hebben voorgedaan.

Er meldden zich weinig nieuwe cracks. Enkel Pernfors, van de 164ste naar de 11de plaats, lukte een grote sprong voorwaarts. Hij dankt die opmars vrijwel uitsluitend aan zijn stuntwerk op Roland Garros waar hij als onbekende tot de finale doordrong.

Europa boven

Opmerkelijk is ook dat het Amerikaanse tennis alsmaar dieper in vergetelheid verzinkt. Door omstandigheden is McEnroe voor het eerst sinds 1978 uit de toptien verdwenen en ook Connors bleef nauwelijks overeind. Hij mag dan op de ranglijst aller tijden veruit het meest tornooioverwinningen hebben verzameld (105 tegen 64 voor McEnroe, 62 voor Borg, 61 voor Vilas en 60 voor Lendl), in de voorbije twaalf maanden bleef Jimmy verstoken van het kleinste suksesje.

Europa regeert momenteel de tenniswereld. Aangevoerd door de Zweden die in de breedte ongewone kracht ontwikkelen. Europa klasseerde dertien tennissers onder de eerste twintig. In Boris Becker bezit het bovendien de kampioen voor de komende jaren. Tenzij Lendl weigert troonsafstand te doen. Wat niet onmogelijk is al horen wij kenners alsmaar vaker beweren dat ,,lange'' carrières wel eens heel uitzonderlijk zouden kunnen worden. Omdat de topspelers fysiek zoveel van hun mogelijkheden vergen dat vroegtijd slijtageverschijnselen optreden. Ook al omdat de stress alsmaar blijft toenemen. En men verwijst dan én naar Borg, die er vroegtijdig maar na veel suksessen mee kapte, én naar McEnroe wiens recente wedervaren ook betekenisvol was.

SPORT

Volksunie start tweejaarse kampanje

„Water is waardevol"

„Waar Maas en Schelde vloeien...". Je mag hem allang vergeten, de romantiek van onze liederen. Onze waterlopen zijn open riolen. En er wordt weinig of niets aan gedaan. De wetgeving terzake is nochtans goed. Maar ze wordt traag of helemaal niet toegepast.

Als de publieke opinie door allerlei akties op de overheid druk uitoefent dan kan daar enige wijziging inkomen.

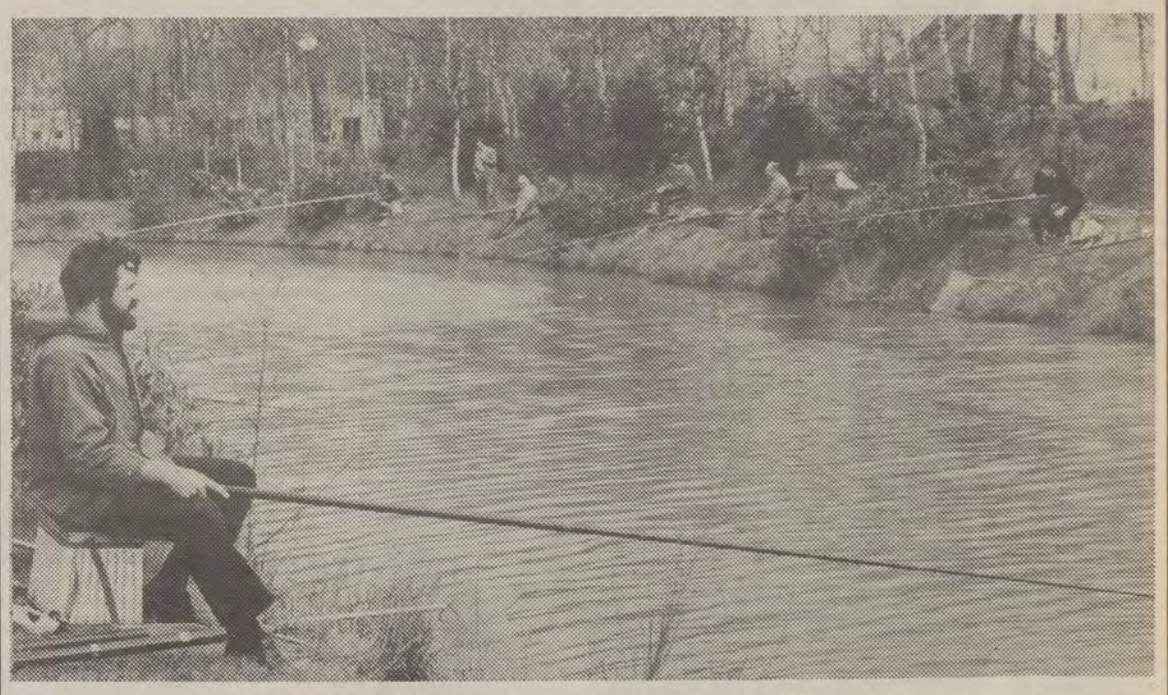

Hoe water waardevol is moet men maar eens aan de vissers vragen...

VOOR de zuivering van het huishoudelijk afvalwater in Vlaanderen is zo'n 50 tot 60 miljard nodig. Daar komen 30 tot 40 miljard bovenop voor industrie en landbouw. Het Vlaams Gewest heeft op zijn begroting thans zowat 1,8 miljard voor waterzuivering.

Theems als voorbeeld

Aan het huidig tempo zal het duren tot het jaar 2.042 om rond te zijn!

Dat het niet anders zou kunnen? In de Theems zwemmen vandaag weer zalmen. In Nederland verbetert de kwaliteit zienderogen. De belasting van de oppervlaktewaters met zuurstofbindende stoffen is er in vijftien jaar met drie-kwart verminderd. Het resterende kwart wordt tegen 1990 weer gehalveerd.

Wat elders kan, moet ook in Vlaanderen kunnen. Daarom start de Volksunie de kampanje „water is waardevol": in 1987-1988 een Tweejaarse voor Waardevol Water.

Hoe zit de kampanje in mekaar?

In het vroege voorjaar 1987 worden kaderdagen voorzien — misschien wel per rivierbekken — om de aktie definitief op te starten en om — indien mogelijk — al de resultaten van de voorbereidende studieronden in afdelingen te overlopen. Nadien wordt er overgegaan van studie naar aktie.

Charter

In het najaar 1987 komen er regionale ontmoetingsdagen. Hoever staan we? Kunnen we iets leren uit elders gevolgde methoden? Wie doet nog niet mee en hoe kunnen we hem aanporren?

Welke oplossingen zijn er voor welke moeilijkheden?

Intussen moet reeds gans Vlaanderen weten dat de VU zich bekommert om Waardevol Water en terzake het voortouw heeft genomen.

In het voorjaar 1988 — het jaar der gemeenteraadsverkiezingen — komt er een grote nationale water-happening: ludiek, maar toch ook degelijk politiek, met een VU-waterdossier en een charter voor Waardevol Water.

Om deze aktie „Waardevol water" de nodige steun te geven verscheen zopas 'laWIJtje, uitgave 2, van het doe-blad voor kadermensen in de VU. Deze uitgave is volledig gewijd aan de water-aktie, zit boordevol tips en bevat bovendien de gekleurde kaart waar de dramatische toestand van onze waterlopen af te lezen is. Verslagen van plaatselijke akties (met foto!) kunnen gerust naar onze redaktie gestuurd worden. Wie geen doe-blad mocht ontvangen hebben kan steeds terecht op het algemeen VU-sekretariaat.

Denderwater in Vlaamse Raad

Op 8 januari bracht kamerlid Jan Caudron het vuile Denderwater in de Vlaamse Raad. Niet voor de eerste keer, want sinds 1980 doet ons kamerlid dat met de regelmaat van een klok. En in al die jaren kreeg hij wel eens voldoening op zijn vragen maar wat blijkt nu? Om de Dender (een beetje) te zuiveren is men averechts te werk gegaan...

DE belangrijkste vervuilers van de Dender liggen ten zuiden van de taalgrens, met name de industriële lozingen van Leuze, Ath en Lessen. Aldus wordt de Dender reeds bijna vanaf de bron bezoedeld.

Het eerste wat dus zou moeten gebeuren is het aanknopen van onderhandelingen tussen het Waals en het Vlaams Gewest om een gezamelijke Denderzuiveringsstrategie uit te werken.

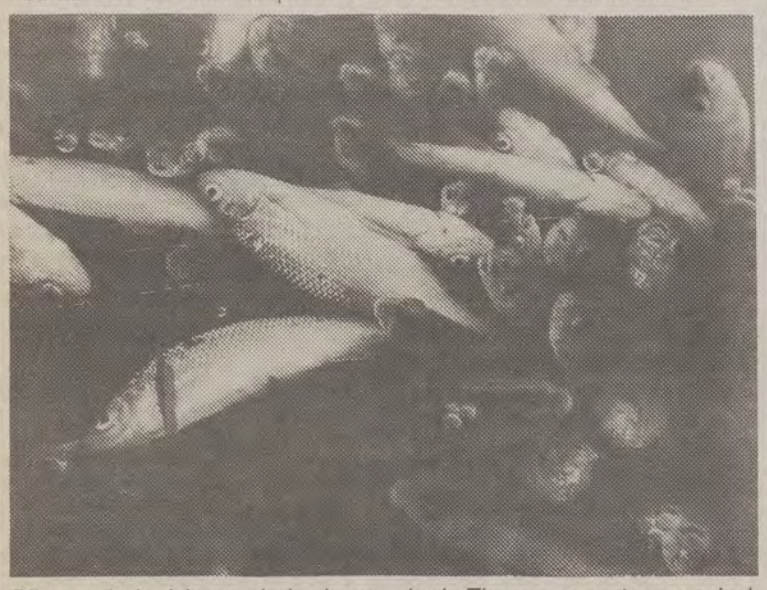

Bij ons: dode rivieren, dode vissen... In de Theems zwemt weer zalm!

Kontrole-onmacht

Het waterzuiveringsstation van Ath is reeds aanbesteeds voor het elektro-mechanisch gedeelte zodat het station zelf in 1989 operationeel zou kunnen zijn.

Het zuiveringsstation van Dendermonde is klaar, Aalst en Ninove zouden dit jaar nog in werking kunnen treden.

In de plaats van aan de bron te beginnen en aan de monding te eindigen, werkt men hier in tegenstroom. Averechts dus!

Maar Jan Caudron wil de verantwoordelijkheid niet alleen bij Wallonië leggen. Toch stelt hij een aantal elementen vast en... dubbel zoveel vragen. Een greep uit zijn betoog.

* Wanneer sommige bedrijven oordelen dat de kosten die zij doen om het afvalwater te zuiveren eigenlijk kosten op het sterfhuis zijn, hebben zij ook niet 100 % ongelijk! Eerst het afvalwater zuiveren volgens de voorschriften, om nadien het gezuiverde water in de stinkende Dender te lozen werkt allesbehalve motiverend.

De vraag kan hier gesteld worden in hoeverre de overheid hier ten achter loopt op de industrie.

* De Vlaamse Water Zuiveringsmaatschappij (VWZ) die de opdracht heeft alle Vlaamse waterlopen te reinigen, kan haar taak onmogelijk aan.

Zij heeft te weinig fondsen om de nodige stations en kollektoren te bouwen en te weinig personeel om de 20.000 vergunningsplichtige bedrijven te kontroleren.

* Hoeveel riolen, beken en grachten worden niet bezwaard door sluikstorters?

* Waar gieten milieuonvriendelijke garagisten hun afgewerkte olie? En bepaalde wasserijen met hun detergenten? Sommige slachthuizen het bloed en de drek? Vrees voor die twee kontroleurs die de VWZ in Oost-Vlaanderen rijk is moeten zij alvast niet hebben!

Kollektoren

Verder sneed ons kamerlid ook het probleem van de kollektoren aan.

Jan Caudron: „Maar zuiveringsstations zijn waardeloos wanneer men daarnaast ook geen kollektoren aanlegt die het afvalwater opvangen en naar het zuiveringsstation voeren.

Reeds jaren geleden heb ik het schandaal aangeklaagd van de overgedimensioneerde waterzuiveringsstations die door gebrek aan kollektoren slechts op 5 % van hun kapaciteit werken! In Aalst liggen de kollektoren slechts aan de linkeroever, in Geraardsbergen is men met de aanleg begonnen en te Denderleeuw is er grote vertraging".

Vragen...

Jan Caudron besloot zijn tussenkomst met 6 vragen aan de verantwoordelijke minister.

1. Welke giftige stoffen en in welke graad van koncentratie werden er aangetroffen na analyse van het Denderwater?

2. Welke bedrijven zijn verantwoordelijk voor deze kriminele waterbevuiling? Hoeveel bedrijven hebben een lozingsvergunning en hoeveel hebben er geen? Welke kontrole wordt op het naleven van deze lozingsvergunningen uitgeoefend?

3. Werd er proces-verbaal opgesteld en werden de verantwoordelijkheden vastgesteld?

4. Heeft de VWZ klacht ingediend bij het gerecht?

5. Hoever staat het gerechtelijk onderzoek?

6. Heeft de gemeenschapsminister kontakt opgenomen met zijn kollega van het Waalse gewest en wat is het resultaat van het gesprek?

VAN HET EKOFRONT

Olen, een Kempisch dorp en de TGV

Vroeger was Olen vooral bekend omwille van Keizer Karel en de pot met de drie oren. Meer in het nabije verleden werd Olen opnieuw bekend in heel Vlaanderen als gevolg van de TGV-dreiging. Olen zou volgens sommige plannen de internationale draaischijf van de TGV-Noord worden. In Olen zou de ,,drie-ster'' gepland worden, met een TGV in de richting Parijs (via Brussel), een andere lijn naar het oosten (Keulen, enz.) en een derde naar het noorden (Amsterdam).

Waarom is Olen zo belangrijk?

In een gesprek met verkeersminister Decroo lichten de Kempense volksvertegenwoordiger Jo Belmans en senator Walter Luyten de VU-bezwaren tegen de TGV-lijn door de Kempen toe.

Eigenlijk helemaal niet belangrijk, Olen moet als braaf Kempens dorp alleen maar zijn grond afstaan aan die gevaarlijke TGV en het zou er niets voor in ruil krijgen. Net zoals in het verleden — eerst het Albertkanaal, later de Boudewijnsnelweg — komt er ook nu weer een bedreiging voor het landelijk milieu van Olen en omgeving: de TGV!

Aktie

Het is dan ook niet verwonderlijk dat het protest eerst vorm kreeg in de gemeente Olen. Al in april werd de onrust merkbaar. In mei kregen de protesten vorm. Op 22 juni had de eerste anti-TGV-betoging plaats in het nabije Herentals. Olen leverde een groot deel van de betogers, zodat deze manifestatie een groot sukses werd, wat niet kan gezegd worden van latere anti-TGV-manifestaties.

Van in het begin was de VU van Olen en van heel de Kempen sterk betrokken bij de protestakties. *Rob Geeraerts* vertegenwoordigde de VU op de arrondissementele aktievergaderingen die het protest koördineerden. Overal waar de TGV zou komen, werden pamfletten van de VU, met uitleg over de TGV, huis aan huis gebust. Ook in Olen werd dergelijk pamflet verspreid. Volksvertegenwoordiger *Jo Belmans* uit Geel interpelleerde in de Kamer over deze nieuwe aanslag op het Kempens leefmilieu. Een afvaardiging van de VU-Kempen, waaronder ook vertegenwoordigers van de VU-Olen, demonstreerden op ludieke wijze op 3 juni bij verkeersminister Decroo, om uiting te geven aan hun ongenoegen over het Olense TGV-trajekt. Ook de Volksuniejongeren voerden, in samenwerking met TAK, aktie op de bruggen van de autosnelweg in de Kempen.

Olense en Kempense VU-mensen protesteren voor het kabinet van minister van Verkeer Herman Decroo.

Zelfs tot in Parijs voerde de Volksunie aktie tegen de TGV! De VU liet dus geen enkele kans onbenut om de bevolking te waarschuwen. Informatievergaderingen werden ingericht op vele plaatsen en op alle mogelijke wijzen liet de VU haar protest klinken. Wij hopen dat deze sterke houding van de hele VU tegen de TGV zal helpen om de streek van Olen en de rest van Vlaanderen te behoeden voor de dreiging van de TGV.

Gevraagd: beter openbaar vervoer

Wat de TGV is, weet u natuurlijk al. De schade die de TGV zou aanrichten aan het milieu en aan de levensomstandigheden in sommige dorpen is ook voldoende bekend. Het standpunt van de VU is ook duidelijk: de Kempen en Vlaanderen hebben geen TGV nodig, wé openbaar vervoer.

De Volksunie ijvert al tientallen jaren voor beter openbaar vervoer, onder andere voor betere lijnen door de Kempen en voor een herstel van de treinverbinding tussen Antwerpen en Duitsland. Géén TGV, wé treinlijnen voor de gewone bevolking. Hoeveel duizenden Kempenaars gebruiken de trein dagelijks voor verre verplaatsingen naar hun werk in Brussel of Antwerpen? Zij hebben in eerste instantie recht op beter vervoer. Een TGV die de grootsteden met elkaar zou verbinden, levert enkel voordeel op voor de betrokken stedelingen. De Kempense bevolking moet eens temeer zijn grond en natuur afstaan voor de belangen van anderen, zonder iets in ruil te krijgen. De Kempenaars zijn dat beu!

Momenteel is de kans dat de TGV langs de drie-ster van Olen zou aangelegd worden erg klein geworden. Duitsland voelt er niet veel voor. Luik al evenmin, want in die optie zou Luik geen station krijgen. De Luikenaars hebben dus veel liever een verbinding tussen Brussel en Luik, langsheen de autobaan Luik-Brussel. In dat geval wordt Olen dus gevrijwaard.

Recent, tijdens de topkonferentie in Den Haag in december, bleek echter dat er nog een ander mogelijk trajekt is. Dit zou kunnen lopen langs de huidige spoorlijn Turnhout-Herentals-Aarschot. De plannen terzake zijn nog onvoldoende bekend, maar het is duidelijk dat ook deze lijn schade zou toebrengen aan de Kempen.

De Kempen vrijwaren!

Waakzaamheid blijft dus hoe dan ook geboden. Zoveel tis zeker dat Decroo kost wat kost de TGV doorheen België wil leiden. De rendabiliteit is beneden alle peil, maar tóch wil men de TGV. Blijkbaar zitten er grote ekonomische machten te duwen aan de TGV-kar. Wie gaat dat tegenhouden?

Men spreekt ook zeer weinig over de eventuele nadelige invloed van de TGV op de rest van het openbaar vervoer. De huidige lijn Parijs-Brussel is bijvoorbeeld één van de weinige winstgevende treinverbindingen. Indien de TGV tussen Brussel en Parijs er toch komt, zal de winst van de gewone trein uiteraard omslaan in verlies. Onze NMBS gaat dus meer verlies maken, de belastingbetaler zal meer moeten afdokken. Dit is geen ernstig beleid inzake openbaar vervoer!

De Volksunie blijft daarom een grondige studie eisen — zowel op ekonomisch vlak als op milieugebied — alvorens er gelijk welke beslissing wordt genomen inzake de TGV. De VU hoopt ook dat de eensgezindheid onder bevolking in haar verzet tegen de nefate TGV ook in 1987 zal blijven bestaan. Dit is de enige mogelijkheid om vooralsnog een dam op te werpen tegen de machtige krachten die de TGV tóch door ons kleine landje willen laten razen.

Rob Geeraerts

Wij REGIONAAL

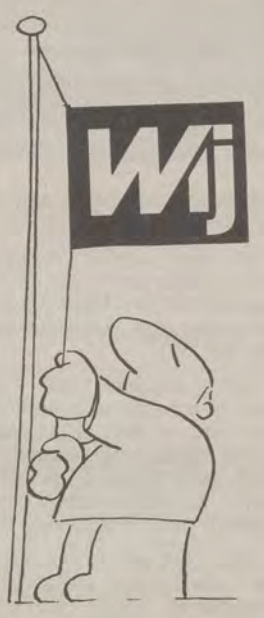

Na de relatief gunstige eindejaarsperiode en de nieuwjaarsdagen van 1987 zijn wij er terug met een Top 20.

Onze rangschikking is weer wat meer door mekaar gegooid en dat wil zeggen dat nieuwe mensen nieuwe abonnees aanbrachten. En dat is verheugend!

Om de wijzigingen nog beter te kunnen volgen heeft de ''WIJ''-administratie een nieuwigheidje bedacht. Het cijfer na de werver duidt op de punten die veroverd werden sedert 1 januari van dit jaar. Voor 13 wervers wordt deze week de ''WIJ''-vlag gehesen!

Top 20

1.	(1)	* Jan Caudron, Aalst (129) **	488 p.
2.	(2)	Anny Lenaerts, Wilrijk (24)	327 p.
3.	(3)	Jaak Gabriëls, Bree (27)	216 p.
4.	(4)	Frans Lachi, Lier (30)	165 p.
5.	(5)	Ward Herbosch, Wommelgem (15)	123 p.
6.	(—)	Bert Van Hove, Lede (90)	120 p.
7.	(11)	Georges Raes, Ledegem (42)	114 p.
8.	(6)	Filip Simoens, Wervik (—)	105 p.
9.	(7)	Roos Lernout, Geluwe (—)	102 p.
10.	(9)	Guido Dossogne, Brussel (15)	90 p.
	(14)	Erik Vandewalle, Izegem (36)	90 p.
12.	(8)	Johann Vancoppenolle, St.-Truiden (—)	84 p.
13.	(9)	Hugo Coveliers, Aartselaar (—)	75 p.
	(—)	VU-Kemzeke (75)	75 p.
15.	(15)	Vic Anciaux, Brussel (15)	60 p.
	(12)	Paul Van Grembergen, Ertvelde (—)	60 p.
17.	(—)	Jaak De Groeve, Ertvelde (27)	60 p.
	(13)	Georgette De Kegel, Ninove (—)	57 p.
19.	(—)	Maarten De Ceulaer, Bree (45)	45 p.
	(15)	Hugo Roggeman, Gentbrugge (—)	45 p.
	(15)	Maria Van Caenegem, Hillegem (—)	45 p.
	(15)	Hilde Van den Bulcke, Maldegem (—)	45 p.

(...)* plaats vorige keer
(...) punten sedert Nieuwjaar**

Uitslag kerstpuzzel

Onze kerstpuzzel in ,,WIJ'' van 25 december '86 is blijkbaar in de smaak gevallen bij het lezerspubliek. Niet minder dan 404 inzendingen vielen op de redaktie binnen.

De juiste oplossing ,,Geen TGV door Vlaanderen!'' werd door 371 lezers gevonden. 33 lezers sloegen de bal mis... Uit de juiste antwoorden werden vijf winnaars geplukt:

1. *Robert Van Uytsel*, Bergstr. 7 te 3990 Meerhout wint de puzzel met de spreekwoorden van Breugel.

2. *Kato Talpe*, Provinciebaan 86 te 8650 Ledegem wint de puzzel mot de Tarzanaffiche.

3. *Willem Duys*, Abelebaan 9 te 2250 Broechem (Ranst) wint de Ark van Noë-puzzel.

4. *Oscar Christiaens*, C. Vandensteenstr. 22 te 1920 Diegem wint een boekenpakket.

5. *Magda Van Hecke*, Driepikkelstr. 26 te 9910 Gent wint een boekenpakket.

De winnaars krijgen eerlang hun prijs toegestuurd. Met onze gelukwensen!

VUJO-Wommelgem vrijgevig met eindejaar

Met de passende muziek en de kerstman gezeten op een prachtig versierde aanhangwagen, werden +- 700 Wommelgemse bejaarden boven de 70 jaar bedacht met een doosje heerlijke pralines. Het snoepgoed onderweg bedeeld aan de kinderen werd ook in dank aanvaard.

's Namiddags heerste er in de bejaardentehuizen een fantastische sfeer: de kerstman, die vele bejaarden met hun voornaam aansprak en liet verstaan hen goed te kennen, wekte zoveel bewondering op als bij de kinderen. Fijn zo!

Dank aan alle, alle medewerkers, en zeker vergeten we niet die overheerlijke soep van Sonja!

Wedstrijzingen ,,Nieuwejorkezoete''

Voor dit ,,Nieuwejorkezoete-zingen'' boden zich niet minder dan 98 groepen of groepjes aan om voor een jury hun liedje te laten horen. Punten werden gegeven voor voorkomen, uitvoering en originaliteit. Sommige groepjes hadden dan ook niet enkele muziekinstrumenten bij maar hadden zelfs eigen liedjes samengesteld en op muziek gezet!

Alles bij elkaar kwamen er zo'n 240 kinderen (van 3 tot 12 jaar. Zij mogen op 10 januari hun prijs komen afhalen en tevens pannekoeken komen smullen!

Bedankt voor de jury-leden Lieve, Lucie, Sonja, Egbert, Gemma, Bart en Koen die er mee voor zorgden dal alles vlot verliep en het hele wedstrijdzingen in goede banen leidden vanaf 9 uur tot 13 uur.

Tot volgend jaar!

Kulturele Kring Jan Puimège

Op de Kerstzangavond, die doorging in samenwerking met de Animatiegroep 't Candonckske, en met muzikale begeleiding van Pol Van de Voorde, kon een opgetogen voorzitter Ludgaar Boogaerts een 70-tal zanglustigen verwelkomen.

Wanneer dan ook nog het plaatselijk zangkoor onder leiding van Agnes De Smet verscheidene prachtige kerstliederen ten gehore bracht, en er tijdens de pauze gul kon rondgegaan en gedeeld worden met heerlijke pralines ons geschonken door ons lid de heer Caluwé (van Pralines Demandé), dan mogen we ook hier wederom spreken van een zeer geslaagde avond.

Uiteraard hier ook een woordje van dank aan alle medewerkers!

Ward Herbosch

Auteur Leo Mets tijdens zijn dankwoordje.

Leo Mets te Zwijndrecht gehuldigd

Leo Mets, een auteur die in het naoorlogse veld naam heeft verworven en die als lid van de Vereniging van Vlaams-nationale auteurs zijn Vlaamse volksverbondenheid op een evidente wijze in zijn romans heeft verwoord, werd op 20 december ll. 75 jaar.

Voor Davidsfonds-Zwijndrecht was dit de gelegenheid om deze inwoner, tevens lid van de vereniging, in de bloemetjes te zetten. Df-voorzitter Albert De Meulenaere verwelkomde een talrijk opgekomen publiek, onder wie o.m. de dichters Anton van Wilderode en Bert Peleman en senator Oktaaf Meyntjens. Spreker gaf een korte levensschets van de auteur, die met 22 werken wel zeer produktief is geweest en die ook verschillende prijzen won. Zo verwierf hij in 1979 de Dr.Snellaert-prijs met de roman ,,Wilde Krachten''. Te dezer gelegenheid werd aan het publiek ook 's schrijvers jongste werk ,,Amerika, Amerika'' aan het publiek voorgesteld.

Vervolgens belichtte Roger Geerts, auteur van een literaire monografie over Leo Mets, 's schrijvers werk. Hij omschreef het als veelzijdig, niet tot één kategorie te beperken. Leo Mets beoefende o.a. met sukses het historisch genre (de roman ,,Christiaan Reinland haalde in 1953 de Vlieberghprijs) en de heimatroman. Een boeiende vertelkunst maar ook een indringende psychologische tekening der figuren kenmerken het proza. Zo haalde de psychologisch sterk opgebouwde oorlogsroman ,,Het paard van Elia'' in 1967 de prijs der Groot-Kempische Kultuurdagen. Ter afwisseling van deze literaire schets lazen Dianne Nuyts en Hedwig Van de Velde treffende fragmenten uit het werk voor. Na een pittig dankwoordje door de auteur werd de sfeervolle hulde afgesloten met versnapering en gulle dronk.

Volksunie Hoboken:

,,Spreken voor Hoboken''

Bij een gevuld glas ontving de afdeling Hoboken de pers om haar prioritaire aktiepunten in distriktsraad en fusiegemeenteraad bekend te maken. Ondertoon van de bekommernis van onze mandatarissen en bestuursleden is zorgen voor een leefbaar Hoboken!

Er is de *tewerkstelling* waarbij de namen Boelwerf en Bell vernoemen genoeg zegt om de zorg voor werkgelegenheid primoridaal te stellen. Hier ligt tesamen met alle partijinstanties genoeg werk op de winkel voor de ganse regio waarbij eens te meerr het kommunautair aspekt meespeelt. De Hobokense telekommunikaite kan, noch mag verkwanseld worden ten bate van de Générale... in Charleroi.

Hieraan gekoppeld is de zorg om het *milieu*. Een aandachtige zorg om en kontrole op de Métallurgie mag ons zeker niet doen vergeten dat hier ook werkplaatsen zijn. Dus verder zetten van de inspanningen tot sanering en vanwege 't stadsbestuur een duidelijke stellingname inzake de ,,bufferwijk'' Moretus. Zeker als men weet dat het de overheid is die daar voor de inplanting mee gezorgd heeft! Andere milieuhinder zoals Schuybroek (stank- en lawaaihinder), Rentokil (scheikundig bedrijf zonder vergunning in residentiële zone) en laatst maar zeker niet het minst de Hobokense Polder (sluikstorten, enz.) staan mee op de werklijst van de afdeling.

Gevaarlijk!

Verkeer, maar vooral verkeersveiligheid worden door de afdeling ook prioritair gesteld. Teveel ongevallen gebeuren door te weinig toezicht, gevaarlijke situaties (oversteek Don Bosco), enzovoort. Een beter toezicht op de toegepaste snelheden tesamen met betere verlichting op zebra-oversteekplaatsen is dringend en noodzakelijk. Origineel voorstel is ook dat de tramstopplaatsen op de rijweg aangeduid zouden worden door aanbrengen van een ,,waarschuwings-logo'' zodat de automobilist een verwittigd voerder is en de tramopstapper veilig op de rijweg kan komen. Erbarmelijke straten moeten aangepakt worden en het terugkomend Kioskplaatsdossier eindelijk op een ernstige wijze aangepakt. Er is plaats voor groen op de vrijgemaakte hoeken die nu als parking gebruikt worden terwijl het plein terug zijn funktie van parking kan opnemen ten bate van de winkelbuurt.

Sociaal-kulturele verbeteringswerken worden gevraagd voor Fort VII ten bate van de verenigingen (betere verlichting ingang en polyvalente overkoepeling binnenplaats). En wat de gebouwen van het Sorghvliedt-park betreft waar voor een 17,2 miljoen gepland is, voorziet de afdeling Hoboken een prioriteitenlijst die zinnige restauratie koppelt aan verantwoorde nieuwbouw. Het gaat toch niet op het boswachtershuisje voor 8 miljoen te restaureren en ondertussen geen kredieten te hebben en de verloedering verder te laten toeslaan. Dan is het beter nieuwbouw in aangepaste stijl aan goedkopere prijs te doen!

In een notedop is dit een greep uit de plaatselijke prioriteiten voor 1987. Zowel in distrikts- als gemeenteraad zullen de mandatarissen Fonne Crick, Marleen Bryssinck en Clem De Ranter, gesteund door hun bestuur, doen wat nodig is. Omdat zij weten wat Hoboken wil... en toekomt!

Hugo Hermans

ZOEKERTJE

☐ Jonge man van 18 jaar wenst job als helper in keuken. Voor nadere inlichtingen zich wenden: O. Van Ooteghem — senator, Arm. Lonquestraat 31, 9219 Gentbrugge (091/30.72.87).

ANTWERPEN

JANUARI

16 TONGERLO-WESTERLO: Om 20u. in Kapellekeshoef: statutaire vergadering met gratis etentje voor al de aanwezigen. Herwig Praet luistert de avond op. Org.: SMF-Kempen-Limburg.
17 TURNHOUT: Geleid bezoek aan Janssen Pharmaceutica te Beerse. Verzamelen om 14u. aan de hoofdingang. Org.: Vlaamse Kring Turnhout.
23 BORGERHOUT: Ledenvergadering in zaal ,,De Passer'', Turnhoutsebaan 34, om 20u30. Naar jaarlijkse traditie eten we worstenbrood. Inschrijven noodzakelijk. Inl. 322.08.06. Gastspreker: Paul Van Grembergen. Org.: VU-Borgerhout.
25 ANTWERPEN: Voorstelling aan het publiek van het boek van Mark Vanvaeck ,,'t Pallieterke van Bruno De Winter 1945-1955'' om 16u30 in taverne Bristol, Frankrijklei 19 te 2018 Antwerpen. Org.: De Nederlanden.
25 KONTICH: Nieuwjaarsreceptie in zaal ,,d' Ekster'', Ooststatiestraat 1 (ingang Duivenstraat) om 11u. Sprekers: Jaak Gabriëls en Erwin Brentjens. Org.: VU-Kontich.
30 HEIST-OP-DEN-BERG: 20ste Vlaamse Nacht der Zuiderkempen in zaal ,,Eden'', Bergstraat. Met Eddy Smets en orkest. Aanvang: 21u. Inkom 100 fr. Gastronomisch weekend te winnen. Org.: VU-Groot-Heist.
31 EKEREN: Nieuwjaarsreceptie in het Lambertus Vormingscentrum, Oorderseweg 8, aangeboden door prov. raadslid Leo Luyten. Gastsprekers: Jaak Gabriëls en Paul Van Grembergen. Aanvang: 15uur. Org.: VU-Ekeren.

VU-Wijnegem in rouw

Oud-voorzitter overleden...

Op 8 januari is Jan Joosten ons ontvallen. Alhoewel opgenomen in het ziekenhuis is zijn verscheiden bij zijn vrienden toch nog onverwacht, zeker te vroeg gekomen.

In Lommel geboren op 6 februari 1914 heeft hij in de veertiger jaren zijn weg naar het Antwerpse gevonden. Samen met zijn echtgenote en acht kinderen vormde hij een mooi Limburgs gezin in de Wijnegemse hoofdstraat. Ongeveer 25 jaar geleden lag Jan ook aan de basis van de oprichting van de VU in Wijnegem: van trouw lid en rustige medewerker evolueerde hij tot voorzitter van onze afdeling. De laatste jaren moest hij het echter wat rustiger doen omwille van zijn gezondheid.

Beste Jan, om uw rijkgevuld leven in dienst van uw volk en uw gezin zeggen wij u dank!

Aan zijn echtgenote Maria en kinderen bieden wij ons oprecht medeleven aan: de herinnering aan Jan, haar echtgenoot en hun vader, onze goede vriend, zal bij ons levendig blijven.

Op woensdag 14 januari hebben wij op waardige wijze afscheid genomen van een goede vriend voor wie het AVV-VVK nog betekenis had.

Jan, rust in vrede...

Deze week in Knack Magazine

De nieuwe Morgen

Op 16 januari zou het eerste nummer van de nieuwe Morgen moeten verschijnen. Dat betekent: dan zou de krant door een nieuwe maatschappij moeten zijn overgenomen. Wie is er in De Morgen geïnteresseerd? Wat zijn de kansen van de krant? Een reportage, deze week in Knack.

Gouverneur van Limburg

Het is bekend: het gaat de provincie Limburg niet zo goed. De werkloosheidscijfers zijn hoog en de teloorgang van de Kempense Steenkoolmijnen zal daar weinig ten goede aan veranderen. Er is bovendien ook Voeren en zijn burgemeester. Een gesprek met gouverneur Harry Vandermeulen. Deze week in Knack.

Valery Panov

Een balletgroep die in staking gaat, is geen alledaagse gebeurtenis. Toch kwamen de dansers van het Ballet van Vlaanderen op die manier op voor hun ontslagen artistiek direkteur, Valery Panov. Een interview met Panov, deze week in Knack.

Gorbatsjov en Sakharov

Glasnost is het Russische woord voor openheid en de Sovjetunie is er de voorbije weken vol van. Waar wil Mikhaïl Gorbatsjov naartoe? Een gesprek met Andrei Sakharov, pas terug in Moskou van zijn verbanning in Gorki.

Apen en mensen

Vijfentwintig jaar lang bestudeerde Jane Goodall een groep chimpansees in Tanzania. Nu heeft ze een boek geschreven over haar ervaringen. Haar konklusie: apen zijn ook maar mensen.

Wij

In Oostvlaamse Provincieraad:

VU-fraktie brengt bestendige deputatie in nauwe schoenen

Tijdens de laatste provincieraadszitting van 1986 rekende de VU-fraktie scherp af met de oubollige bestuursmentaliteit van bepaalde leden van de Oostvlaamse Bestendige Deputatie. Slotsom van het debat: de CVP-PVV deputatie voert haar beleid met de natte vinger.

Eerste agendapunt was de herziening van de provinciale belastingsverordening ,,ter verbetering van de kwaliteit van het leefmilieu''. Deze provinciale belasting — bedoeld om een aantal aan de Provincie opgelegde uitgaven te dekken — was door de deputatie aanvankelijk begroot op 470 miljoen. Nauwelijks enkele maanden na het begrotingsdebat berekende de Deputatie de ontvangsten echter op 493 miljoen, 23 miljoen te veel dus. Meteen stelde de Deputatie korrektiemaatregelen voor: enerzijds een belastingsvermindering voor de zelfstandigen en vrije beroepen die minder dan vijf werknemers in dienst hebben en bovendien op hun handelsadres wonen, anderzijds zou de inning niet langer gebeuren door de arrondissementskommissaris maar door de administratie der direkte belastingen.

Hoger, lager

De SP-fraktie leverde scherpe kritiek op het voorstel van de deputatie, dat werd omschreven als een middel om de grote bedrijven te bevoordelen, en bracht een eigen, nieuw voorstel naar voor.

Bij monde van *Mark Stals* stelde de VU-fraktie dat het nieuwe voorstel van de deputatie geen fundamentele beleidswijziging inhield. Meer zelfs, volgens de VU getuigde het voorstel nog maar eens van een duidelijk gebrek aan beleidsvisie. In nauwelijks twee maand tijd stemt men inzake één en dezelfde materie immers én een belastingsverhoging én een belastingsverlaging.

De VU betreurde dat de SP-fraktie haar amendement pas indiende voor de openbare vergadering, zodat een ernstig onderzoek van het SP-voorstel onmogelijk was, en stelde dan ook zich te zullen onthouden.

Het aangekondigde agendapunt inzake het nieuwe provinciale reglement voor de erkenning en subsidiëring door de provincie van het nederlandstalig sociaal-kultureel vormings- en ontwikkelingswerk voor volwassenen in instellingen kwam te vervallen, daar het voorstel van de deputatie in de kommissie Kultuur was teruggefloten. Dit mede dank zij de scherpe kritiek van VU-raadslid *Johan Beke*. Beke noemde het ontwerpreglement ondoordacht en overhaast en merkte op dat de Deputatie zich terzake had laten leiden door een slecht advies van de advieskommissie.

Het ontwerpreglement zal in de kommissie worden geamendeerd; immers de beslotenheid van de Deputatie dient eens en voorgoed doorbroken en de prerogatieven van de raadsleden dienen veilig gesteld, aldus Beke.

Patershol

De gevraagde kredietoverschrijvingen in de provinciebegroting 1986 en de verhoging van de representatiekosten voor de leden van het bureau van de raad (overigens een feitelijke indexaanpassing) werden quasi unaniem goedgekeurd.

Vervolgens kwam Johan Beke tussen over de restauratie van het Caermersklooster, beter gekend als het Pand in het Patershol te Gent. Beke stelde vast dat reeds verschillende jaren kredieten werden ingeschreven ter restauratie van het Caermersklooster. Uit de talrijke besprekingen in de Raad bleek echter dat het dossier klemvast zit en dat het wel eens tot 1990 zou kunnen duren vooraleer het tot een oplossing komt.

Geheimtaal

De jongste tijd doen echter opnieuw allerlei geruchten de ronde omtrent een nieuwe bestemming voor het pand. Zo verschenen in de pers konkrete plannen om in het gebouw een koncertzaal / Provinciaal Kultureel centrum te huisvesten. Meteen rijst hierbij dan ook de vraag wat zal gebeuren met het geplande Museum van de Vlaamse Sociale Strijd. Beke vroeg zich daarbij af waarom uitgerekend nu konkrete plannen opduiken, terwijl er slechts enkele weken geleden tijdens het begrotingsdebat nog geen antwoord kon worden gegeven.

Gedeputeerde De Cuyper kon of wilde niets kwijt over de uiteindelijke bestemmig van het pand en slaagde er nauwelijks in te antwoorden.

De hoogst verwarrende geheimtaal bevredigde Beke geenszins en het VU-raadslid bood dan ook fel weerwerk. Het antwoord van De Cuyper noemde hij onvoldoende en getuigend van een ,,Ancien Regime''-mentaliteit bij de Deputatie. Dat De Cuypter een dergelijk miljoenenprojekt zomaar op zijn beloop laat, is de portefeuille Kultuur onwaardig, aldus nog Beke.

Eens te meer moet men vaststellen dat gedeputeerde De Cuyper meende raadsleden en publiek met een kluitje in het riet te moeten sturen.

Eens te meer ook bewees de VU dit schijnbeleid niet te nemen.

In de toekomst zal de VU-fraktie dan ook een verder maximaal gebruik maken van de aan de raadsleden ter beschikking staande middelen om zo het provinciale bestuursniveau verder de demokratiseren.

Nico Moyaert

In de Gentse gemeenteraad

Kwantiteit genoeg. Maar kwaliteit?

De Gentse gemeenteraad koos in haar laatste zitting van het voorbije jaar een nieuwe stadssekretaris en een nieuwe adjunkt-stadssekretaris. Het waren respektievelijk de heren Dujardin (°1940) en Van Lunter (°1932) die de voorkeur van de gemeenteraad wegdroegen.

De punten op de agenda van de raad waren evenwel niet zo nieuw. Nog een viertal interpellaties van de vorige raadszitting dienden afgewerkt.

De raadsleden *Van Hoorebeke* (VU) en De Bruyne (SP) ondervroegen het kollege over de gevolgen van de inplanting van Flanders-Expo voor de deelgemeente St.-Denijs-Westrem.

De Bruyne vroeg zich af waarom een nieuw spoorwegstation dient gebouwd, net even voorbij het bestaande spoorwegstation. Ter gelegenheid van het pausbezoek werd dit trouwens aangepast met nieuwe perrons. Dit station is best in staat de toeloop van het publiek naar Flanders Expo op te vangen. Hij legde de raad in die zin een motie voor. *Aimé Verpaele* (VU) zag meer heil in een goede verbinding tussen het St.Pietersstation en de expohallen. Zo trekt men de bezoekers ook naar de city. Van Hoorebeke was het met de kritiek van De Bruyne eens en benadrukte de grote ongerustheid van de bewoners van de wijk waarin het nieuwe station zal gebouwd worden.

Maar nog in andere wijken en straten van St.-Denijs-Westrem heerst er onrust. De Expo-hallen zullen heel wat verkeershinder veroorzaken, niettegenstaande de grote parkeermogelijkheden. Heel wat bezoekers zullen hun wagen trachten kwijt te geraken in de omliggende straten en zich te voet naar de tentoonstellingshallen begeven. Met kleine ingrepen (bv. het afsluiten van de tunnel aan de Poortakkerstraat) zou dit kunnen voorkomen worden. Ook aan de te verwachten verkeershinder en het opschorten van andere grote werken waarvoor ten gevolge van Flanders Expo geen kredieten meer beschikbaar zijn (zoals de verbetering van Sneppebrug) dient iets gedaan. In de eerste plaats moet men de bevolking zélf aan het woord laten om haar ongerustheid en klachten te verwoorden. Van Hoorebeke pleitte dan ook voor de oprichting van een bijzondere gemeenteraadskommissie dienaangaande.

Handige truuk

Twee andere interpellaties, eveneens van Van Hoorebeke en van De Bruyne, werden door het kollege op een ongewone manier verhinderd. Twee maal werd door het kollege een motie aan de raad voorgelegd in de zin van de verwachte interpellatie en met de bedoeling deze overbodig te maken. De interpellanten waren het met deze manier van werken volstrekt niet eens maar trokken toch hun interpellatie in teneinde de raadszitting niet onnodig te verzwaren. De agenda bevatte immers nog 140 gewone agendapunten en enkele nieuwe interpellaties. Van al deze punten waren er slechts een drietal die tot een ernstig debat leidden: nl. de begrotingen van het grond- en bouwbedrijf, de haven en het slachthuis.

H. Waterloos (VU) analyseerde grondig de situatie van de Gentse haven. Uit de vernieuwde begroting (met ekonomisch verantwoorde inschrijvingen) blijkt heel wat beter de realiteit, zoals al jaren door de interpellant gevraagd. Toch werd ook de eerder zorgwekkende toestand voor het komende jaar bekeken. Zo is er de terugloop van de trafiek en de weerslag van het St.Annaplan. Zo is er de grote vrees dat de investeringen grotendeels ten laste van de stad zullen komen en dat Gent ondanks alle beloften in de kou zal blijven staan, het zuinig en rendabel beheer wordt afgestraft terwijl verspilling beloond wordt. Ook werd verwezen naar de studie-Anselin waarbij de enorme inbreng, zowel kwa tewerkstelling als kwa toegevoegde waarde van de haven voor de regio nogmaals benadrukt wordt. Ook andere raadsleden kwamen hieromtrent tussen en stelden vragen omtrent produktiviteit, milieuhinder, privatisering, ed. Zo werd er nogmaals de steun van alle Gentse parlementairen aangeboden om voor ,,Gent'' te ijveren. De havenschepen stelde dat er andere financieringbronnen zullen moeten gezocht worden om de noodzakelijke investeringen te kunnen uitvoeren. Voor '86 werden er uiteindelijk slechts voor 69 miljoen nieuwe werken gesubsidieerd. Toch weigerde hij de oorzaak nader te omschrijven en de nationale overheid voor haar verantwoordelijkheden te plaatsen.

Faljiet...

Over het grond- en bouwbedrijf kon A. Verpaele kort zijn: een mini-mini begroting zou beter vervangen worden door likwidatie en verliesname door de stad. De desastreuze aankooppolitiek van de vorige schepen verandere een praktisch werkinstrument in een failjiet stadsbedrijf. Gebrekkig management en verkeerde besteding van de gelden verhinderen dat de stad dynamisch kan meewerken aan de stadsrenovatie.

Door alle frakties werden ook heel wat vragen gesteld over de toekomst van slachthuis en veemarkt te Gent. Zo werd er gewezen op de mogelijkheid van Europese subsidies, de bestemming van de oude gebouwen werd bekeken, ed. Door K. Van Hoorebeke (VU) werd het kollege een totaal gebrek aan visie verweten: zo staat enkel de sluiting eind '87 al vast. Ook werden vragen gesteld over wat het kollege zal doen met het verslag van de bijzondere raadskommissie dat reeds in de pers uitlekte maar blijkbaar in de doofpot dreigt te raken.

De schepen hield zich in zijn antwoord zeer op de vlakte. De nieuwe vestigingsplaats wordt bekeken, met de gebruikers werd al gepraat, over het rapport geen woord. Of hoe men de raad met een kluitje in het riet stuurt.

De agenda werd traditiegetrouw niet afgewerkt en voor begin '87 staand reeds een tiental zittingen gepland. Kwantiteit zeker, maar kwaliteit?

Carla Brion

ALLE ROUWKLEDING voor dames en heren

De meest uitgebreide kollekties
zwart en grijs
voor dames en heren.
Alle denkbare maten !
Alle retouches worden direkt gedaan
terwijl U rustig van een koffie geniet

SKM

De Grote Belgische Modezaak

SUCCES KLEDING MEYERS

Boomsesteenweg 35 Aartselaar

Oude Autostrade Antwerpen-Boom-Brussel

OPEN . alle dagen van 9 tot 18 uur - vrijdag feest- en koopjesavond tot 21 uur - zaterdag van 9 tot 18 uur - zon- en feestdagen gesloten.

Deze week in Trends Magazine

De nieuwe roerganger

Ondernemingen, de Belgische patroonsorganisatie, staat voor een bewindswissel. AGFA- en VUM-voorman André Leysen neemt afscheid als voorzitter en slechts één ernstige kandidaat bood zich voor zijn opvolging aan. Philippe Bodson van Glaverbel is de naam. Oud-scout en bergbeklimmer, een Waalse patron de Choc. Glashard ook? Dat zal moeten blijken. Trends spit zijn loopbaan om en grasduint en passant ook even in de VBO-hiërarchie.

Zonen en dochters

Zoals de meeste vrouwen verlangen ook de echtgenotes van managers naar kinderen. Komen die er niet, dan wordt dit als een soort nederlaag ervaren. Komen ze er wel, dan nog zijn er problemen, vooral voor de jongens. Op hen wordt immers een huizenhoog verwachtingspatroon opgebouwd: om vader te evenaren en eventueel de ,,dynastie'' voort te zetten. Tweede deel van een omvangrijke enquete over het wel en wee van managersvrouwen.

Vlamingen in China

China, of het Rijk van het Midden. Land van belofte, of alleen maar een enorm grote ruimte met problemen van dezelfde omvang? Dat laatste lijkt de realiteit te benaderen, afgaande op de getuigenissen van landgenoten die Trends in Beijing - voorheen Peking - ontmoette. Nagenoeg allen hebben ze ernstig last van aanpassingsproblemen, veroorzaakt door een kultuurkloof die er niet om liegt.

Badkultuur

Van badkultuur hebben we in dit land niet veel kaas gegeten. Tenminste, zo we enkele sauna-uitbaters mogen geloven. Nu is het badhuis door de eeuwen heen altijd al met een zekere negatieve bijklank beladen geweest, niet altijd zonder reden overigens. Maar of sauna en seks noodzakelijk steeds synoniem moeten blijven? In Gent en in Brugge proberen sauna-eigenaars het over een andere boeg te gooien: kleurrijk en toch ernstig.

Trends verschijnt wekelijks op donderdag.

Arrondissement Aalst:

Een gedurfd jaarprogramma!

Het arrondissemennteel bestuur van Aalst blijft niet bij de pakken zitten. Voor 1987 heeft het een ambitieus jaarprogramma opgezet, dat op een gezellige nieuwjaarsontvangst in Hof Ten Daele te Mere op 9 januari ll. aan het Aalsters VU-kader voorgesteld werd.

Arr. voorzitter W. De Saeger lichtte in zijn nieuwjaarsboodschap het VU-jaarprogramma uitvoerig toe. VU-Aalst wil dit jaar bewijzen dat de Vlaams-nationale partij aan de spits staat van de Vlaamse en de maatschappelijke ontvoogdingsstrijd. De klemtonen van het aktieplan liggen op de aktie ,,Zuiver Water'', op de sociaal-ekonomische problematief van de Denderstreek, op de politieke vorming van het kader en op het uitdragen van de VU-boodschap naar het grote publiek en naar de jongeren in het bijzonder.

Vormingspakket

Zo plant VU-Aalst voor 1987 een aantal vormingskursussen over het gedachtengoed van de Vlaamse Beweging en van de VU. Verder zullen in het vormingspakket ook enkele specifieke tema's aan bod komen als het mediabeleid, Europa, het ontwikkelingsbeleid, de landsverdediging en de sociale toekomst van Vlaanderen. Het geheel wordt afgerond met een meeting in december onder het motto ,,Vlaanderen waarheen?'' met Hugo Schiltz.

Streekpers

De VU-boodschap zal worden uitgedragen via een arrondissementeel pamflet, via perskonferenties, via straatakties inzake de vervuiling van de Dender en de sociaal-ekonomische achterstand van het arrondissement Aals en via een arrondissementeel kongres. Speciale aandacht zal besteed worden aan twee belangrijke doelgroepen: het onderwijsmilieu en de jongeren. Het arr. bestuur zal ook alles in het werk stellen om hét propagandawapen bij uitstek, de streekpers, overal nieuw leven in te blazen.

Voorwaar, er roert wat in de Denderstreek. 1987 wordt voor de VU in de streek van Aalst, Ninove, Geraardsbergen en Zottegem het jaar van een nieuwe doorbraak. Omdat wij het samen kunnen, zo besloot voorzitter De Saeger.

Karel Van Reeth

Jonge krachten treden aan

Komen en gaan bij VU-Gent

De politieke raad van Gent boog zich over enkele vervangingen in de VU-fraktie in de gemeenteraad en in het OCMW.

Lucien De Spriet, die jarenlang uitstekend werk leverde in de gemeenteraad nam ontslag uit zijn funktie om gezondheidsredenen. Hij zal worden opgevolgd door Johan Beke, die thans ook reeds zetelt in de provincieraad.

Jef Van den Broecke, OCMW-raadslid voor de VU, stelde zijn mandaat eveneens ter beschikking van de partij, omdat hij gelooft in verjonging en vernieuwing. Hij wordt opgevolgd door Lieve Buyst-Daems.

De politieke raad sprak zich ook uit over de lijsttrekker voor de volgende gemeenteraadsverkiezingen. De huidige fraktievoorzitter, Guido De Roo, zal geen plaats op de lijst meer innemen. De raad sprak zich met ruim 2/3 meerderheid uit voor Karel Van Hoorebeke, die met de raad voor dit vertrouwen bedankte.

Programma

De vernieuwde ploeg werd 's anderendaags aan de Gentse pers voorgesteld. Terzelfdertijd werden de belangrijkste VU-standpunten in het gemeentebeleid nog eens benadrukt.

De VU is altijd voorstander geweest van een deelname van de oppositie aan het beleid. De VU klaagt dan ook de houding van het kollege aan die de oppositie op alle vlakken volledig buiten spel zet en die zelfs met de tussenkomsten van die oppositie geen rekening houdt. De VU is evenwel niet bereid de meerderheid aan haar meerderheid te helpen. Een eventuele deelname aan het beleid kan slechts mits rekening wordt gehouden met het programma van de VU. Dit programma zal trouwens in de loop van volgend jaar herwerkt en vernieuwd worden vooraleer aan het publiek te worden voorgesteld.

(C.B.)

OOST-VLAANDEREN

JANUARI

17 DESTELBERGEN: Nieuwjaarsreceptie in café ,,Gemeentehuis'', Dendermondesteenweg 513 om 15 uur. Gastspreker: Paul Van Grembergen. Iedereen welkom. Org.: VU-Destelbergen-Heusden.

17 EREMBODEGEM: Nieuwjaarsdrink in zaal ,,Rembrandt'', Stationsstraat. Voor leden en simpatisanten. Om 20 uur. Org.: VU-Erembodegemcentrum.

23 OVERMERE: Gezellig samenzijn in café ,,De Boerenkrijg'' om 20u. Gastspreker is fraktieleider Hugo Coveliers. Deelname in de onkosten: 250 fr., kinderen 150 fr. Org.: VU-Berlare-Overmere-Uitbergen.

23 WICHELEN: Nieuwjaarsreceptie voor alle leden en simpathisanten in lokaal ,,De Moriaan'', Bohemen te Wichelen. Gastspreker: Hugo Coveliers.

24 AAIGEM: Jaarlijks ledenfeest in zaal ,,De Torengalm'', te Aaigem. Aanvang: 19 uur. Gastspreker is algemeen voorzitter Jaak Gabriëls. Deelname in de kosten: leden 340 fr., kinderen -10j. 150 fr.; niet-leden 470 fr. Org.: VU-Burst-Bambrugge-Aaigem ism Ziekenfonds Priester Daens. Inschrijven bij de bestuursleden.

24 ERTVELDE: Jaarlijks ledenfeest in 't Vlaams Huis. Aanvang: 20u. Eregenodigde is Vic Anciaux. Deelname aan de Breugelmaaltij is 250 fr. Inschrijven bij de bestuursleden.

30 WETTEREN: ,,Wie dinamiteerde de IJzertoren'' in ,,De Warande'', Warandelaan 14. Om 20u. Org.: CDNV-vzw.

VU-stunt te Temse

Met rug- en slaapzak naar gemeenteraad

Volksunieraadslid Werner Marevoet verdient de prijs voor het origineelste protest tegen de marathon-agenda (41 punten) van de jongste gemeenteraadszitting te Temse.

Hij kwam inderdaad met zijn rugzak op de rug de zittingzaal binnengewandeld en haalde er zijn slaapzak uit. Een duidelijker vingerwijzing naar de veel te lange agenda kon burgemeester Van Riet niet krijgen.

De burgemeester nam de geestige protestaktie met de glimlach op.

ZOEKERTJE

☐ Over te nemen te Gent: zeer goed gelegen bekende horeca zaak. Prijs uniek. Zich wenden: 091/25.49.57, 091/51.61.51 of 091/51.58.26.

NAPOLEON

☐ Wie kan aan Jos Lauwers, Tervuursesteenweg 1/G, 3081 Steenokkerzeel-Perk, de lijst bezorgen met naam, voornaam, geboorte- en overlijdensplaats en -datum van de dienstplichtigen uit Steenokkerzeel en Humelgem, die in het leger van Napoleon werden ingelijfd (conscrits)?

lepel & vork...

Restaurant „Hasseltberg"

Nieuwelaan 47
1860 Meise — 02/269.70.45
Kom eens bij ons!

RESTAURANT KAPELLEKESHOEF
Kapelstraat 1
Tongerlo-Westerlo
Tel. 014-54.40.07
Maandag gesloten
Rustieke sfeer

Industriële
brood- en banketbakkerij
Roomijs
WILFRIED BLANCQUAERT
Grote Kouter 47
Uitbergen
Tel. 091-67.57.12

RESTAURANT
GLOBE
FAMILIE DEHERTOGH FAUT
Hoek Wolvengracht en Leopoldstraat
Tel. 217.91.53
Waar Vlamingen thuis zijn...
in 't hartje van Brussel

Dortmunder Thier-Braü-hoven
Beringen, Markt 17 - 011/43.20.51
Brussel (uitb. Jaak Vervaet), Nieuwbrugstr. 28
Hulste, Brugse stwg 1 - 056/71.15.36
Kontich, Kon. Astridlaan 85 - 034/57.30.32
Leuven, 1. Dortmunder Thier Braü Hof, Tervuursevest 60 - 016/22.86.72
2. Bierkelder, Oude Markt - 016/22.68.69
3. Pallieter, Oude Markt 7
Torhout, Stwg nr. Lichtervelde - 051/72.28.22
Grote parkeerterreinen, zalen vrij voor feesten, banketten e.a. Duitse specialiteiten: Dortmunder Thier van 't vat, Levende Water Tonissteiner Sprudel, goed en goedkoop eten.

Koffiebranderij
Emiel Wittmannstraat 36, 1030 Brussel
02-734.56.09 - 460.48.87
Joris Van den Driessche
zaakvoerder

Banketbakkerij
ANTWERPIA
JOOST GOSSYE
Geraardsbergsestraat 38
9300 Aalst
Tel. 053-21.35.33

Het Palinghuis
Sedert 1910
JAN PAUWELS-DE BRAUWER
Oude Brugstraat 16, 9328 Schoonaarde. Tel. 052-42.32.46
Wekelijkse rustdag vrijdag tot zaterdag 18 uur
Jaarlijks verlof december
De familiezaak met traditie

BROOD — BANKETBAKKERIJ — DOOPSUIKER
LASAT — Tel. 521.14.40
SPECIALITEIT: GELEGENHEIDSGEBAK
Bergensesteenweg 1123
1070 Anderlecht

RESTAURANT-HOTEL
OVEREINDE
Salons Raymond
— banketzalen tot 300 personen
— specialiteiten bruiloften en banketten
Overeinde 8 AS
Tel. 011/65.73.05 - 65.89.40

Nationaal Tapkampioen
Taverne Pallieter
Bosstraat 96
1742 Sint-Katarina-Lombeek
Tel.:- 053/66.03.46
Specialiteiten: Lasagne — Spaghetti — Scampi's — Pannekoeken
Open: alle dagen vanaf 14 u. Dinsdag gesloten.

't boerenhof
CAFE-RESTAURANT-FRITUUR
Terras - Lunchroom - Coffeeshop
Altamira stone grill
Prijzen voor groepen: menu v/à 290 Bfr. koffietafel v/à 180 Bfr
De Plank 24A
3790 Sint-Martens-Voeren
Tel. 087-68.67.03

Hotel Restaurant
Hof De Draeck
Hoofstraat 6
3793 TEUVEN (Voeren)
Tel. 087/68.76.17.
Het adres voor een rustig verblijf en betaalbare gastronomie.

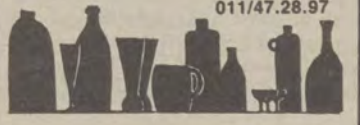

Groothandel melk — kaas — boter — eieren — slagroom
VANMEULDER
Callenberg 10
Sint-Pieters-Leeuw
Tel. 02/376.96.74

O.C.M.W.-BRUGGE

Kartuizerinnenstraat 4
8000 BRUGGE

AANLEGGEN WERVINGSRESERVE, GELDIG VOOR DRIE JAAR, VAN ZIEKENHUISAPOTHEKER (M/V).

BIJZONDERSTE VOORWAARDEN:

1. Belg zijn en van onberispelijke gedrag.
2. **Leeftijd:** de leeftijdsgrens van 50 jaar niet overschreden hebben op de dag van de benoeming. Overschrijding van deze leeftijdsgrens is in bepaalde gevallen mogelijk voor de personeelsleden in O.C.M.W.-dienst of in andere overheidsdienst.
3. **Diploma:** van apotheker of certificaat van ziekenhuisapotheker.
4. Slagen voor een vergelijkend aanwervingsexamen.

Weddeschaal: 1.91 tegen huidig indexcijfer: 874.950 - 1.319 924 (in 23 jaar).

Inschrijvingsgeld: 400 frank storten op P.R. nr. 000-0099581-59 van het A.Z. St.-Jan, Ruddershove 10, 8000 Brugge, vóór 20 februari 1987, met vermelding: „examen Ziekenhuisapotheker".

Vrijstelling inschrijvingsgeld:
Volledige vrijstelling van het inschrijvingsgeld wordt verleend aan de te Brugge woonachtige kandiaten die, op datum van hun kandidaatstelling, tot één van de volgende categoriën van personen behoren: werklozen, pas afgestudeerden, werkzoekenden van wie het enig inkomen het bestaansminimum is. De vrijstelling wordt verleend op schriftelijke verklaring van de kandidaat.

In te sturen: Uiterlijk tegen 20 februari 1987 aan de Personeelsdienst van het O.C.M.W.-Brugge, Kartuizerinnenstraat 4 te 8000 Brugge: geschreven aanvraag deelneming examen, afschriften diploma van apotheker en ceritificaat van ziekenhuisapotheker, eventueel eigenhandig geschreven en ondertekende verklaring voor vrijstelling inschrijvingsgeld.

Te Kapelle-o/d-Bos

Dr. Hemerijckx herdacht

Te Kapelle-op-den-Bos gaat er een tentoonstelling door van de „Vriendenkring dr. Hemerijckx" naar aanleiding van twintigjarige werking ten bate van Damiaanaktie en melaatsenzorg. Vrijdag 16 januari 1987 om 20 uur in de Raadzaal van het gemeentehuis, Marktplein. Opening door burgemeester Paul Peeters en spreekbeurten door Manuel Verholen over 20 jaar aktie in Kapelle-op-den-Bos; door Rik Vermeire, nationaal voorzitter Damiaanaktie en door Ben Hemerijckx over zijn vader dr. Hemerijckx.

De tentoonstelling is voor het publiek toegankelijk van 17 tot en met 25 januari 1987, op werkdagen van 9 u. tot 12 u., vrijdagnamiddag en op zaterdag en zondag van 10 u. tot 12 u. en van 13 u.tot 18 u.

O.C.M.W.-BRUGGE

Kartuizerinnenstraat 4
8000 BRUGGE

RESTAURATIE BESCHERMDE GODSHUIZEN BLINDEKENS — VAN PAEMEL EN MARIUS VOET IN DE KREUPELEN- EN KAMMAKERSTRAAT TE BRUGGE.

Op **woensdag 25/2/1987 om 10.30 uur** zal er in de vergaderzaal van het O.C.M.W.Brugge, Kartuizerinnenstraat 4 te Brugge overgegaan worden tot het openen van de inschrijvingen voor de openbare aanbesteding van: Partij 1: **Bouwwerken**.

Erkenning: categorie D 24 klas 4
Termijn: 210 werkdagen
Het dossier ligt ter inzage:
— op het kantoor voor Inzage en Verkoop van de Bestekken W.T.C. gebouw Toren 3 tweede verdieping, Simon Bolivaerlaan 30 te 1210 Brussel.
— op het bureau van het O.C.M.W., Kartuizerinnenstraat 4 te 8000 Brugge ieder werkdag van 9 tot 12 uur.
— op het bureau van architect Jan Waes (tel. 050/35.48.33) Maalsesteenweg 301 te 8310 Brugge 3 iedere werkdag van 9 tot 12 uur.

Het bestek en de plannen zijn aan te kopen tegen de prijs van 5.300 fr. inclusief BTW. en dit na voorafgaande overschrijving op rekening nr. 000-0990495-28 van architect Jan Waes, Maalsesteenweg 301 te 8310 Brugge 3 of tegen kontante betaling.

De inschrijvingen, in gesloten omslag, mogen op de openbare zitting vóór de opening afgegeven worden of in twee ineengeschoven en gesloten omslagen gestuurd worden aan de heer F. BOURDON, Voorzitter van het O.C.M.W. Brugge, Kartuizerinnenstraat 4 te 8000 Brugge en dienen toe te komen binnen de termijn vastgesteld in art. 26 van het K.B. van 22.4.1977.
Op beide omslagen moet vermeld worden: „Partij 1 Bouwwerken".

Mike nog niet zo'n kwaje!

Minister Wathelet te Dilbeek

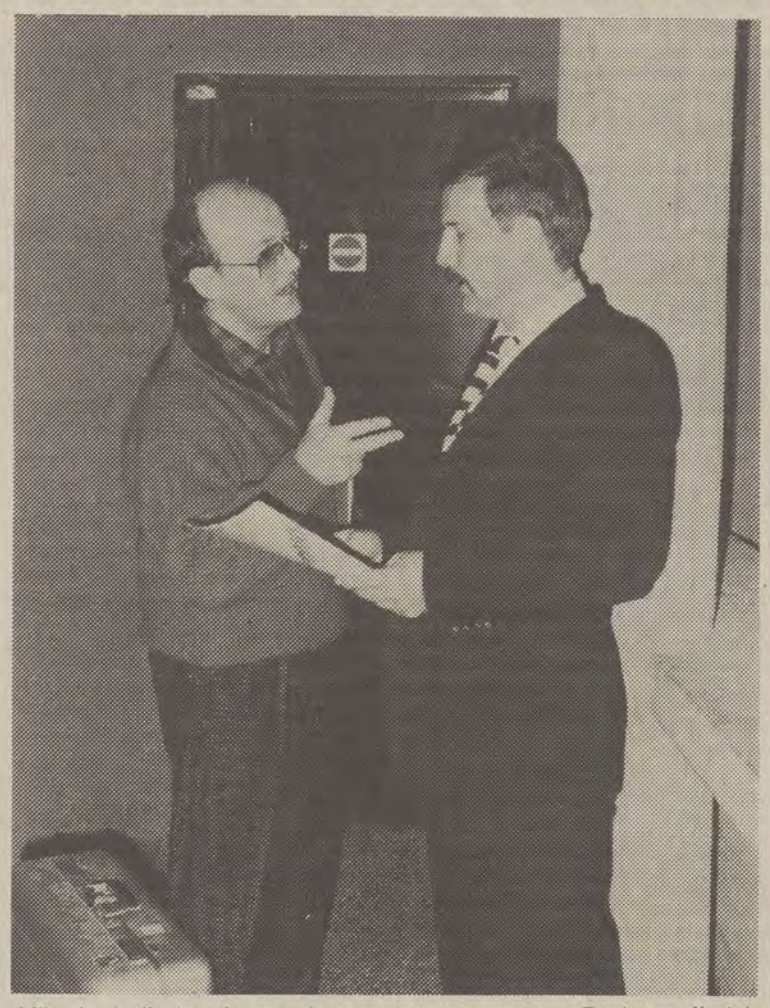

Mike had alle begrip voor het protest maar vroeg „De Leeuw" zich koest te houden...

Een Nederlands sprekend Waals minister in het programma van Mike Verdrengh, rechtstreeks uitgezonden vanuit Dilbeek! Daar moesten de aktivisten van de Dilbeekse „De Leeuw" bij zijn.

Om 20u. kreeg „De Leeuw" Mike te pakken. Hij werd ervan verwittigd dat zijn gast best geen enkelrichting-dialoog zou voeren. Maar Mike was Vlaamser dan „De Leeuw" dacht. Mike zou tijdens de zitting gewag maken van de door „De Leeuw" uitgedeeld pamfletten en er zelfs een paar vragen uitkiezen. Ook burgervader Jef Valkeniers kreeg de kans zijn mening te uiten. De aktivisten hebben het Wathelet kunnen duidelijk maken dat de Vlamingen niet zoet zijn te houden met mooie verklaringeng aan het adres van Vlaanderen, maar zwijgt over het Vlaams geld dat naar Wallonië stroomt. In het Leeuw-pamflet stond o.m. te lezen „ U heeft overal vrij-uit mogen spreken. Waarom weigert U spreekrecht in de Waalse Raad aan VU-senator Van Overstraeten, die volkomen wettelijk in Nijvel werd verkozen en die bereid is de taal van de Raad te eerbiedigen? Laat ons dàt eens duidelijk weten?"
(foto J. Vanhaute)

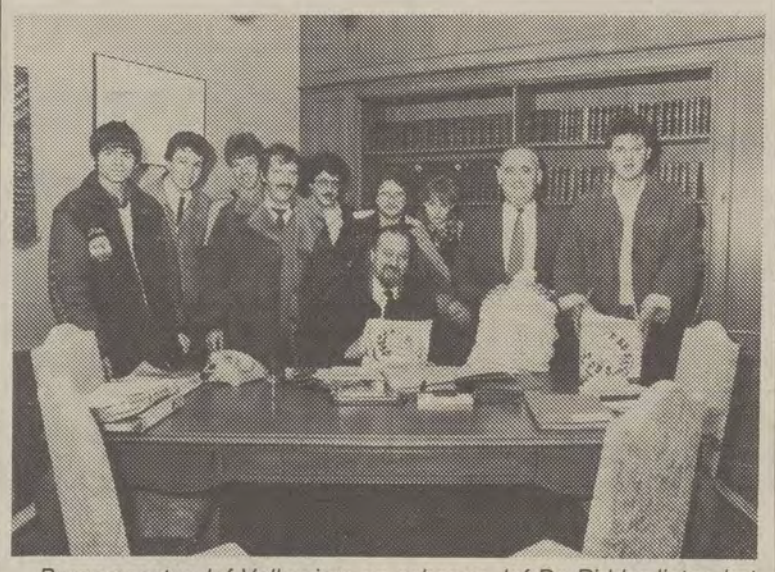

Burgemeester Jef Valkeniers en schepen Jef De Ridder lieten het zich smaken. ***(foto J. Vanhaute).***

Taart voor Jef & Jef...

De aktiegroep „De Leeuw" uit Dilbeek bracht verleden week een smakelijke taart naar 't kasteel (het gemeentehuis) van Dilbeek. Daar waren wel goede redenen voor.

Behalve het nieuws dat men te Dilbeek in 1987 minder gemeentebelastingen gaat betalen, kregen de inwoners te horen dat men van staatswege + - 23 miljoen steun ontving. Daarmee kunnen de bouw en verbouwingswerken aan de Dilbeekse gemeentescholen mogelijk gemaakt worden. De aktivisten „De Leeuw" vonden dat alleszins goed nieuws en lieten in 't kasteel taart aanrukken.

BRABANT

JANUARI

15 JETTE: Gespreksavond met Toon Van Overstraeten in het Trefcentrum, Leopold I straat 329. Aanvang: 20u. Org. VU-Jette.
15 LEUVEN: Kaas- en Wijnavond in het Centrum St-Jozef, Burgemeesterstraat 59. Volwassenen: 200 fr., kinderen 150 fr. Inschrijven bij Karla Vits, Parkstraat 15. Org.: VNJ-Leuven.
16 TERALFENE: Gespreksavond olv Dhr. Kuijpers „Historische schets van het Vlaams probleem" om 20u. in 't Natekenshof, Daalstraat 8. Org.: VU-Teralfene.
16 AARSCHOT: Gespreksavond met Toon Van Overstraeten in zaal Poescaffee, Schaluin 68. Aanvang: 20 uur. Inkom gratis. Org.: VU-Aarschot.
17 LONDERZEEL: Volksunie-bal in zaal Egmont te Londerzeel met orkest Linda en Free Music.
17 WILSELE: 6de Kaas- en Wijnavond in de Parochiezaal, Bosstraat, Wilsele-Putkapel. Vanaf 20u.30. Deelname in de kosten 250 fr. Org.: VU-Wilsele.
18 LENNIK: Jaarlijks Driekoningenfeest in de feestzaal van het Gemeentelijk Sport- en Ontmoetingscentrum, A. Algoetstraat. iedereen welkom. Inkom gratis. Aanvang: 15u. Org.: Vriendenkring en Ziekenzorg Leda.
18 JETTE: Vlaamse Bond der Gepensioneerden viert 15-jarig bestaan. Mis om 10u. in de St.Pieterskerk. Receptie vanaf 11u. in het St.-Pieterskollege.
23 VILVOORDE: Kantonnale vergadering Vilvoorde om 20 uur te Machelen, cafe Floreal „De Krumme".
24 LENNIK: Bal Burgemeester en Schepenen in de Feestzaal Gemeenteschool te Sint-Martens-Lennik. Aanvang: 20u30. Inkom 120 fr., vvk. 100 fr. Orkest: Waltra. Org.: VU-Lennik.
28 DILBEEK: Gespreksavond met burgemeester, schepenen en OCMW-voorzitter over „Het gemeentebeleid", met aansluitend nieuwjaarsreceptie voor alle leden van de 6 afdelingen van Groot-Dilbeek. In de Parochiezaal van St.-Anna-Pede, Itterbeek. Aanvang: 20 uur.
30 GROOT-BIJGAARDEN: Arrond. raad vergaderiqng in de Zaal Collegium, om 20u. Org. Arr. Halle-Vilvoorde.

FEBRUARI

3 VLEZENBEEK: Dia-voordracht „Voeren", door Guido Sweron, in Ontmoetingscentrum Merselborre, Gemeenteplein. Aanvang: 20u. Inkom: leden 40 fr., niet-leden 60 fr. Org.: Vlaamse Werkgroep De Vrede, Vlezenbeek.

Karel Bulsfonds neemt Sylvester niet

Het Karel Bulsfonds dat zich sedert meerdere jaren inzet voor de handhaving en de promotie van de Nederlandse taal en kultuur in de gebieden waar deze met andere talen en kulturen worden gekonfrontreerd en namelijk te Brussel en langsheen de taalgrens, stelt vast dat het jaar 1986 zeer ongunstig is verlopen voor de Vlaamse Gemeenschap.

Na de schandalige wantoestanden te Voeren en de ongehoorde kapitulatie op gebied van fiskale autonomie, ondergaan de Vlamingen door het Sylvesterakkoord over Brussel een nederlaag die uiteindelijk zal leiden naar de vorming van het voor ons verwerpelijk derde gewest.

Voor de zoveelste maal stelt het fonds vast dat Vlaamse eisen onder franstalig dreigement worden verworpen.

Indien de Vlaamse politieke mandatarissen verder nalaten zich in te zetten voor de verdediging van de rechten en het welzijn van hun eigen volk zullen de strijd- en kultuurverenigingen noodgedwongen harde drukkingsmiddelen moeten gebruiken. Een grootse manifestatie te Brussel is dan ook niet uitgesloten.

Bij VU-Maaseik

Politieke info-aktie-avond

De VU-afdelingen Maaseik, Neeroeteren-Opoeteren nodigen alle VU-leden en sympathisanten van harte huit op hun politieke info-aktie-avond van 16 januari 1987, aanvang 20u. in het Ontmoetingshuis te Voorshoven-Neeroeteren. Onder het motto ,,Doe mee met de Volksunie'' wordt in aanwezigheid van de plaatselijke schepenen, gemeenteraadsleden en mandatarissen de plaatselijke politiek doorgelicht, verder wordt er aandacht besteed aan de nationale politiek met als gastspreker de nationale voorzitter van de VU: Jaak Gabriëls.

Tenslotte worden de bakens uitgezet van het beleid naar de toekomst. Kortom: het is een avond die U niet mag missen. Het geheel wordt op een sportieve en speelse manier aan elkaar gepraat door een moderator en ook de mensen uit de zaal krijgen de gelegenheid om hun inbreng te doen.

Hartelijk welkom, kom en doe mee!

LIMBURG

JANUARI

24 BEVERST-SCHOONBEEK: Grote kaartavond in café ,,Meyers'', Beverststraat 64. Aanvang: 20u. Prijzen: verdeeld vet varken. Org.:VU-Beverst-Schoonbeek.

31 SINT-TRUIDEN: VU-afdelingsbal. Zaal ,,Veemarkt'', Speelhoflaan. Aanvang: 20u. Inkom 99 fr.

WEST-VL.

JANUARI

17 IZEGEM: Klare-Grachtwandeling o.l.v. Victor Steelant. Samenkomst om 13u30 aan het Vlaams Huis. Org.: Wandelklub Vlaams Huis.

19 IZEGEM: Voordracht, met gratis degustatie, over Bourgondische wijnen, door Hendrik Creytens. Om 15u. in de bovenzaal van het Oud Stadhuis. Org.: VVVG.

23 SINT-ANDRIES: Politieke debatavond met Toon Van Overstraeten. Om 20u.30 in het ,,Jagershof''.

31 ALVERINGEM: Vriendenbolling ten voordele van de VU-afdelingskas in het lokaal bij W. Wemaere in de afspanning De Drie Ridders. Vanaf 19 u. tot 22u. Talrijke prijzen. Ook op 1 februari.

FEBRUARI

1 LAPSCHEURE: Nieuwjaarswandeling en -receptie van en voor de VU-bestuursleden en -simpatisanten. Aanvang familiewandeling om 14u30 en receptie om 16u. Meer informatie volgt. Org.: VU-arr. bestuur.

KONSEKWENTE VLAMINGEN

SLUITEN ZICH AAN BIJ EEN VVZ ZIEKENFONDS

V.V.Z.-Doelstellingen

- Uitbouw van een Vlaams, niet partij-gebonden, ziekenfondswezen
- Vlaamse autonomie in ziekteverzekering en gezondheidszorg
- Medewerking aan de uitbouw van een Vlaams Sociaal Front

PROVINCIE ANTWERPEN

1. **V.Z. IC DIEN MECHELEN,** Hoogstratenplein 1, 2800 MECHELEN, 015-20.36.40
2. **V.Z. IC DIEN TURNHOUT,** Turnhoutsebaan 15, 2400 MOL, 014-31.27.16
3. **V.Z. VLAMAT,** Amerikalei 137, 2000 ANTWERPEN, 03-237.77.78

PROVINCIE BRABANT

4. **V.Z. EEN,** Schapenweg 2, 1900 OVERIJSE, 02-687.95.42
5. **V.Z. BRABANT,** Groeningenveld 15, 1684 GOOIK, 02-532.03.29
6. **V.Z. BRABANTIA,** Ninoofsesteenweg 288, 1080 BRUSSEL, 02-523.87.77
7. **CEMBEL,** Leuvensebaan 43, 3300 TIENEN, 016-81.34.35
8. **LEDA,** Markt 15, 1680 LENNIK, 02-532.01.72
9. **VLAAMSE ZIEKENZORG,** Kaaistraat 41C, 1760 ROOSDAAL, 054-33.45.81

PROVINCIE LIMBURG

10. **A.V.Z. LIMBURG,** Centrumlaan 11/6, 3600 GENK, 011-35.67.53

PROVINCIE OOST-VLAANDEREN

11. **V.Z. FLANDRIA,** Holstraat 21, 9000 GENT, 091-23.52.27
12. **V.Z. FLANDRIA LAND VAN RODE,** Poelstraat 40, 9220 MERELBEKE, 091-30.79.09
13. **V.Z. FLANDRIA MEETJESLAND,** Leopoldlaan 40, 9900 EEKLO, 091-77.23.51
14. **PRIESTER DAENS,** Stationsplein 12, 9300 AALST, 053-78.52.75
15. **V.Z. SCHELDE-DENDER-DURME,** Lokerenbaan 16, 9140 ZELE, 052-44.83.03
16. **VLAAMSE ARDENNEN,** Markt 16, 9660 BRAKEL, 055-42.51.88
17. **V.M. WAASLAND,** Oude Zandstraat 14, 2750 BEVEREN, 03-775.66.66

PROVINCIE WEST-VLAANDEREN

18. **V.Z. BRUGSE VRIJE,** Katelijnestraat 115, 8000 BRUGGE, 050-33.22.24
19. **V.Z. WEST-FLANDRIA KORTRIJK,** Graaf Gewijde van Namenstraat 7, 8500 KORTRIJK, 056-22.56.98
20. **V.Z. WEST-FLANDRIA ROESELARE,** Sint-Michielstraat 23, 8800 ROESELARE, 051-20.83.45

Bij mutatie behoudt u alle rechten
Vereniging Vlaamse Ziekenfondsen, Graaf Gwijde van Namenstraat 7, 8500 Kortrijk (056-22.56.98)

In uitgesteld relais

Toon debatteert

Het zaaltje van het Jagershof te Sint-Andries zat die 24ste oktober nochtans goed vol. Maar de zoveelste aflevering in de Happart-story verhinderden senator Toon van Overstraeten om aanwezig te zijn. Telefonisch beloofde hij echter bij de eerstvolgende gelegenheid te komen.

Toon houdt woord en is op diezelfde plaats in Sint-Andries (Brugge) te gast op vrijdagavond 23 januari om 20.30 uur. In een debatformule zal hij het hebben over zijn ervaringen als Waals gekozene. Gespreksleider is onze kollega-journalist Pol Van Den Driessche.

'n Avond om mee te maken. Organisator is de VU-afdeling van Sint-Andries.

Aanbevolen huizen

Etn. BERT pvba
Assesteenweg 101-103 Tel.: 02/582.13.12
TERNAT 02/582.04.10
Verdeler
VOLKSWAGEN - AUDI - M.A.N - PORSCHE 924-944
Diensten: verhuring lange termijn: D'IETEREN LEASE
korte termijn: AVIS
Personenwagens en vrachtwagens

Gezellig met zijn tweeën oud worden zonder de dagdagelijkse beslommernissen, temidden van groen en kort bij de stad? Dit kan in het rustoord Roosbeek, waar speciale kamers zijn voor koppels.
Info: rustoord Roosbeek, Leuvensesteenweg 215, Boutersem, 016-73.31.30.

Ouder dan 60 en het beu om alles alleen te moeten doen? Kom dan bij ons wonen — wij bieden een Vlaamse familiesfeer — een steun om rustig en zelfstandig te leven.
Info: rustoord Roosbeek, Leuvensesteenweg 215, 3370 Boutersem, 016-73.31.30.

DE VRIESE woonverlichting
baron ruzettelaan 78
8320 brugge 4
baan brugge - oostkamp
050/35 74 04

Loodgieter ALPANROOF Amerikalei 237
Dakwerken 2000 Antwerpen
Veranderingswerken Tel. na 19 u.: 03-238.88.40
ZINK - LOOD - KOPER - P.V.C. WERKEN - NATUUR- EN ETERNITLEIEN
ASFALT - ROOFING - SHINGELS - SCHALIEN - DAKPANNEN
SCHOUWEN - REINIGEN EN HERSTELLEN AFVOERBUIZEN - RIOLEN
HANGGOTEN - BEKLEDEN VAN ZIJGEVELS EN CORNICHE
PLASTIEK- EN GLASKOEPELS EN DAKRAMEN
GRATIS PRIJSOPGAVE

GUIDO VANHOVE
vioolbouwer
Zoutenaaiestraat 10
8480 Veurne

Juwelierszaak
D. Duprez-Delbaere p.v.b.a.
Bellegemstraat 22
8450 Bellegem (Kortrijk)
tel. 056-22.07.41
EEN MODERNE ZAAK MET STANDING... EN TER TROUWE!
Het ganse jaar door 10 % korting in aankoopwaardebons

Guido NUYTTENS
Longtinstraat 126
1090 Brussel
SANITAIR — ZINK
ROOFING
LOODGIETERIJ
GASVERWARMING
Tel. 426.19.39

GELD
Onmiddellijk te bekomen bij
FRANS VAN MOORTER
Vijfhuizen 6, Erpe
Tel. 053-78.10.09 en 053-21.27.57

STUDIO DANN
02-428.69.84
— Industriële fotografie
— Mode/architektuur
— Huwelijksreportages
Leon Theodorstraat 36
1090 Brussel

DE PRIJSBREKER
van het goede meubel
Groenstraat 84, 2000 Antwerpen
Tel. 03-236.45.31
Open van 10 tot 19 u. 30 Zondag en maandag gesloten

KEUKENS - SANITAIR - VERWARMING
VAN DER CRUYS
Assesteenweg 240, Ternat
Tel. 582.29.15
Toonzaal alle dagen open van 9-19 u. Zondag gesloten.

FRANSSENS OPTIEK:
Silhouette
Marwitz
Rodenstock
Herentalsebaan 340, Deurne-Z.
Tel. 03-321.08.96
Kerkstraat 44, Antwerpen
Tel. 03-235.64.75

ESOX
STAN PHILIPS
Groothandel Hengelsport
Panorama 36
1810 Wemmel
Tel. 02-460.68.93
Import - Export

KLEDING LENDERS
Sint-Damiaanstraat 41
Wommelgem
Tel. 03-353.70.39
Dames-, heren- en kinderkleding

SIAM-import
Uitzonderlijke aanbieding tot 31-12-'86
Kaarsen voor winkels en restaurants.
Uitz. lage prijzen
Inl. Stationsstraat 70,
9120 Destelbergen
091/28.03.00 of 091/28.04.73

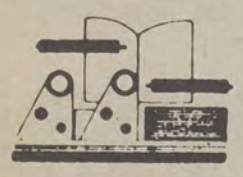
migrostraat 128

n.v. de winne-uyttendaele
handelsdrukkerij typo - offset
fabrikatie omslagen - zakomslagen
9328 dendermonde-schoonaarde
tel. 052-42.33.04 - 42.39.16

PVBA
J. BORREMANS-COCK & KINDEREN
Algemene Bouwondernemingen
Gentsestraat 238
9500 Geraardsbergen
Tel. 054-41.25.89
Wij bouwen voor u sleutel op de deur

GEORGES DE RAS
PVBA
Autocars, autobus, ceremoniewagens, begrafenisonderneming
Hoogstraat 20, Lede
Tel. 053-21.36.36

Houtzagerij
DE ROOSE N.V.
Algemene hout- en platenhandel
Schaverij
AFD.: NINOVE - 9400
Steenweg naar Aalst 496
Tel.: 053-66.83.86
AFD.: OKEGEM - 9471
Leopoldstraat 114
Tel.: 054-33.17.51
054-33.11.49

Aktrice Chris Lomme:

„Kultuur is het zijn van een volk”

BRUSSEL. — Morgen gaat het toneelstuk ,,De Wesp'' in KVS-première. Veruit de moeilijkste rol zal worden gespeeld door Chris Lomme, in de huid van een nog vrij jonge vrouw die wordt verkracht.

Een gesprek over teater, Vlaming-zijn te Brussel en de Lotto...

CHRIS LOMME is 48 jaar. Zij staat dertig jaar op de planken en meer dan een kwarteeuw aan de zijde van **Nand Buyl**, de KVS-direkteur. Dit laatste houdt geen verband met het feit dat Lomme zowat elke denkbare vrouwenrol heeft vertolkt. Want, wat sommige azijnpissige kritici en afgunstige kollega-aktrices ook mogen beweren: Chris Lomme is één van onze hele goeie.

Wij ontmoeten elkaar tussen twee repetities door in haar rommelige loge in de **Koninklijke Vlaamse Schouwburg** *(die nota bene dringend een grondige schilderbeurt behoeft).* Haar mooie en getekende gezicht zit onder de schmink, het haar is gekleurd en staat rechtop, haar scheenbenen zijn gekneusd en geschaafd (van het geweld tijdens de verkrachting). Met haar lichthese en meeslepende stem vertelt zij openhartig, uit zij haar ongenoegen over sommige inderdaad domme stukken uit het interview dat **Yvan Heylen** in het weekblad **Panorama** liet verschijnen, nodigt zij uit tot het bijwonen van het nieuwe stuk.

Ik laat me opnieuw betoveren door deze vrouw, waar ik graag ,,U'' tegen zeg.

Brusselse Vlaming

WIJ: U bent bijna een kwarteeuw aktrice in Brussel. Een lange weg...

Chris Lomme: *,,In het begin was dit vooral een ,,streven naar''. Ik kon verder studeren dankzij het geld van mijn rol als ,,Marieke'' in ,,Schipper naast Mathilde'', waardoor ik meteen ook bekendheid verwierf. En in '62-'63 kreeg ik een kontrakt aangeboden van de KVS. Nand Buyl was toen gewoon regisseur.*

Na enkele moeilijke jaren ging het uiteindelijk toch vooruit. Door een toeval kreeg ik een dramatische rol toebedeeld, en pas daarna is het één op het ander gevolgd. Ik werd ,,eerste plan''-aktrice en sindien heb ik ongeveer alle mogelijke rollen gespeeld die er waren. Te veel eigenlijk.

Gelukkig heb ik ook een tijdlang mogen filmen in Nederland, wat mij een ongelooflijk andere kijk gegeven heeft op de autenticiteit van akteren. Plus het genot van ook eens met andere mensen te kunnen werken. Ik maakte langzaam maar zeker een andere ontplooiing mee. Het feit dat Nand naderhand KVS-direkteur werd, heeft mijn carrière helemaal veranderd. Alles werd een stuk serieuzer, want je staat mee in de vechtpositie. Nu is dit zelfs een gewoonte geworden. Ik kan niet anders meer werken dan heel... fel, voor 200 procent. Het kàn niet anders.

Nu zeggen ze: ,,Je bent er'', ook al ben je er natuurlijk nooit. Elke keer is de challenge groter en wordt het zwaarder. Zo zou ik wel een beetje minder willen spelen; bv. per seizoen nog één grote rol en verder nog enkele kleinere. En voor het overige organiseren, aktief bezig zijn met de Vlaamse Akteurs, enz... We worden een beetje uitgeperst door de veelheid van te spelen stukken.''

WIJ: Als dochter van een frankofoon burgergezin uit het Kortrijkse kwam U op relatief jonge leeftijd terecht in Brussel. En meer speciaal in de Nederlandstalige kultuurtempel van de overwegend Franstalige grootstad... U bent ook ,,feller'' geworden op Vlaams vlak?

Chris Lomme: *,,Absoluut. Ik ben een echte overtuigde Brusselse Vlaming. Echt overtuigd. Dat is zo gegroeid.*

Volgens mij laten de overige Vlamingen Brussel nog altijd te veel vallen. Bovendien blijft daar die afkeer van Brussel...''

WIJ: U houdt van Brussel?

Chris Lomme: *,,Ja. Ik ben een echte Brusseles geworden. Mijn hart zit sinds jaren in Brussel. Iets wat ik me niet kon voorstellen toen ik hier begon.*

Ik vind het hier tof.''

WIJ: Tonen de Brusselse Vlamingen zelf wel voldoende aandacht voor de KVS, de zg. ,,Vlaamse bak''?

Chris Lomme: *,,Ik denk het wel. Ik meen dat veel Brusselse Vlamingen wel degelijk geïnteresseerd zijn in wat wij doen. Ze komen trouwens kijken. Vooral de overtuigden, weliswaar. En die anderen zijn eigenlijk toch niet te overtuigen...''*

WIJ: Is de drempel om de KVS binnen te stappen niet te hoog voor de gewone Brusselse Vlaming?

Chris Lomme: *,,Dat zit er wel in. Maar d'r zit ook nog iets anders in dat te maken heeft met het teater zelf. Er zijn er die gewoonweg niet teater-minded zijn. En er bestaat inderdaad nog een groep die liever naar Franstalig teater gaat. Een overblijfsel van vroeger.''*

WIJ: Omdat het goed staat?

Chris Lomme: *,,Het staat zogezegd goed. Maar een echte verklaring heb ik niet.*

De drempelvrees is er nog, doch niet bij jongeren. Alhoewel deze liever naar kleine gezelschappen gaan. Dit is normaal, maar uiteindelijk evolueert dit toch in de richting van de grote teaters.

Wij hebben echter lang met een slechte naam geleefd, waardoor men misprijzend op de KVS neerkeek. Ook hier is een gunstige evolutie merkbaar. We gaan erop vooruit.''

Teater blijft bestaan

WIJ: De KVS heeft de naam van nogal oubollig te zijn...

Chris Lomme: *,,Daar komt gelukkig verandering in.''*

WIJ: Is er überhaupt nog interesse voor teater in deze tijd van video-clips?

Chris Lomme: *,,Daar ben ik zeker van! Je voelt dat toch zelf? Geef toe dat televisie op de duur verveelt. Mensen hebben ruimte nodig, willen het opnieuw eens echt meemaken. In een zaal, oog in oog met levende akteurs.*

Ik ben ervan overtuigd dat teater nooit zal verdwijnen. Dat kan niet. Dat zit toch in de mens? Als de amateurs niet verdwijnen, dan zal het teater niet verdwijnen. En de amateurs zullen niet verdwijnen, want de mens ,,speelt'' graag.

De mensen zijn het beu van altijd voor een televisiekastje te zitten. Ze willen het huis uit. Ook de koncerten gaan opnieuw vooruit.''

WIJ: U hebt het gemaakt...

Chris Lomme: *,,Ik zou durven zeggen: je hebt het nooit gemaakt. Want als je denkt dat je't gemaakt bent, dan stopt het.''*

WIJ: Ik wou vragen of er nog wel een toekomst in teater steekt voor jonge akteurs en aktrices? Mieke Bouve bv. lijkt op goede weg...

Chris Lomme: *,,Mieke is een schat. Zij komt er!''*

WIJ: Maar is de markt niet over-bezet? Komen er nog wel voldoende jongeren aan de bak?

Chris Lomme: *,,Da's een moeilijke vraag. Ik hoop het. Weet U, veel ligt ook aan jullie, journalisten.*

Ik vind het fijn dat ze mij vaak vragen voor interviews. Maar zouden de journalisten niet eens wat meer aandacht aan de jongeren kunnen besteden?''

WIJ: Ons blad probeert dit...

Chris Lomme: *,,Dat weet ik. Maar het is echt nodig. Ik nodig journalisten trouwens uit eens een jongere in de praatstoel te zetten. Ik had het geluk ,,Marieke'' te mogen spelen, waardoor mijn naam vlug bekend was. Ditzelfde geldt voor Mieke Bouve met ,,Merlina''. Maar niet iedereen krijgt zo'n kans.''*

Ikzelf ben dol op jonge mensen. Ik zie het ook als een stuk van mijn taak: jongeren mee stimuleren. Ik moet maar goed genoeg blijven opdat ik niet verdwijn. Maar dit hangt van mij af.''

WIJ: U gelooft dat beginnende akteurs het kunnen?

Chris Lomme: *,,Ja. Ik geloof trouwens dat er zich een paar hele goeie jonge krachten aandienen. Maar er moet meer tamtam rond gemaakt worden. Je zou er a.h.w. een promotiedienst moeten voor hebben.''*

Chris Lomme: ,,Ik vergeet het niet, maar ik vergeef het. Zoals ik hoop dat ze van mij doen...''

Sukses kunnen gunnen

WIJ: In welke mate moet ,,de gemeenschap'' betalen voor toneel?

Chris Lomme: *,,Kultuur is het zijn van een volk. En toneel hoort bij kultuur. Net zoals literatuur, schilderkunst en noem maar op. Dat maakt deel uit van het mooie van een mens. En voor kultuur moeten we betalen. Ik heb dit overigens gezegd aan minister Dewael, die beweerde het daarmee eens te zijn, weliswaar met supplementaire sponsoring.*

Een land zonder kultuur? Dat kàn toch niet! Als je leest, als je naar een teater gaat, dan denk je na. Het doet anders leven, hoop ik altijd.''

WIJ: Er wordt gezegd dat het teatermilieu hard is.

Chris Lomme: *,,We zijn een beetje anders. Ik probeer zo gewoon mogelijk te zijn. Maar als je met een rol bezig bent, dan heeft dit zijn invloed. Je bent er soms zo erg mee bezig, en het gevaar is groot dat louter je egocentrisch gaat denken. Je moet zoiets kunnen scheiden, maar soms heb ook ik daar moeilijkheden mee.''*

WIJ: Kunnen akteurs elkaars sukses wel verdragen?

Chris Lomme: *,,Als je zelf goed bent in je eigen vel, dan kan je het zien van iemand anders. Als je ongelukkig bent, dan lukt dat niet. Ik vind het een wet dat je dit moet kunnen. ,,Het'' kunnen gunnen. Wat niet betekent dat je moet zeggen: ,,Hij of zij is beter dan ik, en daar laat ik het bij''.*

WIJ: Wat is er overgebleven van uw dromen van ruim twintig jaar geleden, toen U ermee begon?

Chris Lomme: *,,Mijn droom van nu is de oprichting van een groot kultureel centrum in Brussel.*

Mijn jonge droom was een goede aktrice te worden. Heel eenvoudig: goed worden in mijn job, bruikbaar dus. Dàt was mijn eerste aspiratie. Mettertijd ga je andere en grotere dromen maken. Een groot teater, een teater met volk, een teater met nog ruimtes errond voor film, ballet, enz.

Mijn droom is natuurlijk ook van gezond te blijven, de fysieke konditie te behouden om het te kunnen blijven doen.''

WIJ: Welke frustraties hebt U?

Chris Lomme: *,,Misschien wel de vraag waarom wij hier, in Brussel, soms zo erg op een eiland zitten? Maar toch doorgaan, niet afgeven. De wil au sérieux te worden genomen.*

O, ik had vroeger willen kunnen filmen. Ik heb moeten wachten tot mijn 35ste. Ik had ook meer willen filmen. Met teater erbij. Vermoedelijk om het verslijten een beetje tegen te gaan.''

Gewoon en oprecht

WIJ: Stemt dit U bitter?

Chris Lomme: *,,Ik ben geen bitter type. Ik ben hopelijk een verdraagzaam type, ook al blijkt soms dat ik het niet ben. Ik kan immers heel erg agressief zijn. Ik vergeet het niet, maar ik vergeef het. Zoals ik hoop dat ze van mij doen. Zo ben ik blij thuis terug aanvaard te zijn...*

Ik ben gewoon een vrouw die ook over andere zaken dan over teater kan praten. Ik wil niet oppervlakkig overkomen. Ik wil dat men zegt: ,,Zij is een gewone en oprechte vrouw, die teater doet''. En dat lukt.

Bitter? Neen. Maar ik heb ook veel geluk. Ik voel mij goed. Ik kan in de spiegel naar mezelf kijken.''

WIJ: Wat doet U als U morgen de Lotto wint?

Chris Lomme: *,,Erover zwijgen... Ach, ik weet het niet.*

Ik zou er in ieder geval op uit trekken voor een lange wereldreis. Voorts geen uiterlijk vertoon. Ook enkele benefiets ten gusnte van zaken waarin ik geloof. Ook verder werken aan die Vlaamse Akteurs. Ik zou geen teater bouwen. Maar ik zou wel blijven toneelspelen, maar wel iets minder.''

(pvdd)

MENSEN VAN BIJ ONS